

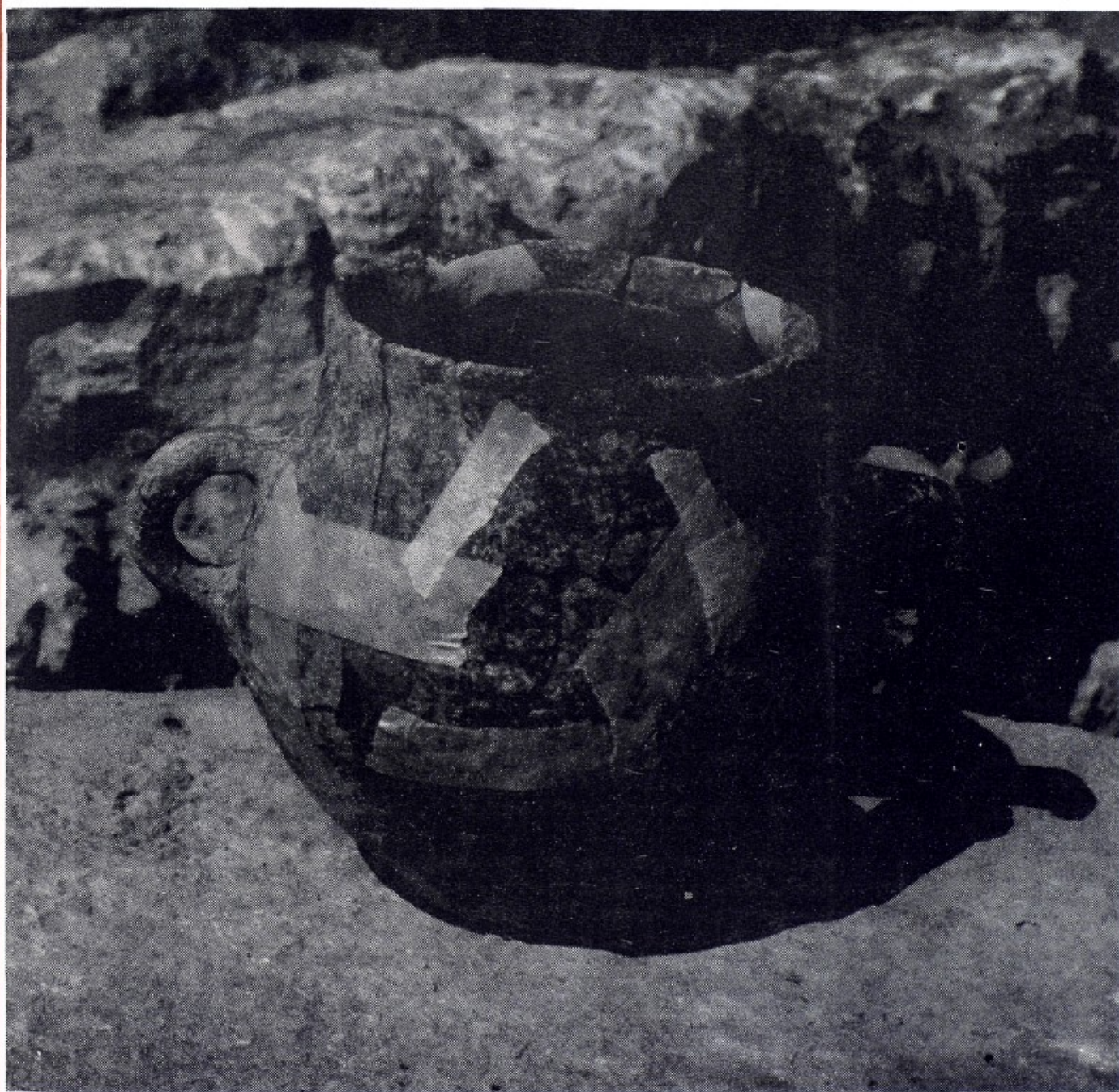

PREMSA
CORONA

Foganya

REVISTA D'INFORMACIÓ I CULTURA DEL GRUP FOGANYA

PORRERES ANY III N.º 12 octubre 1991 DL P.M.14 17 1989
450 exemplars 250 pts. Im 21 10 91 So 24 10 91

portada

Aquesta vegada la portada de la revista " FOGANYA " vol fer una petita al·lusió a la nostra PREHISTÒRIA. I no precisament als grans monuments que ens deixaren, de tots prou coneguts (Talaiot des Baulenes, coves, Poblat Talaiotic del Pou Salat) . Sinó més be als objectes que servien per al desenvolupament de la vida diària.

I és precisament al poblat talaiòtic del Pou Salat al que pertany l'objecte de la fotografia el qual fou descobert juntament amb altres ensers a la darrera excavació de 1988 (patrocinada per la Conselleria de Cultura).

Una olla de dimensions bastant reduïdes, feta bocins per la pressió de la terra i recomposta en primera instància per l'Arqueòlec Gabriel Pons Homar responsable de l'excavació de 1988.

No cal dir que l'olla en qüestió no és tot el material d'interès que allà es trobà i que a bon segur deven reposar a qualche indret del Museu de Mallorca i que en pàgines interiors es detallen.

TONI MELIÀ

SUMARI

Sumari i explicació portada	2
Editorial i col·laboradors	3
Inventari d'una possessió de Porreres a principis del segle XV.....	4 i 5
Comparació demogràfica.....	6
Vida del grup Foganya	7,8,9 i 10
Records amb delit	11
Instantànies	12
Recordant les festes.....	13
La Filharmònica	14 i 15
Espipellant els anys	16 i 17
Entrevista a Maruja Alfaro	18 i 19
Recordant una festa de ses Monges Blaves	20 i 21
Telegraf a Porreres	22
Ràdio 4	23
Polícia local	24
Vida municipal	25
Conversa amb Sebastià Melià	26 i 27
Coneguem el nostre entorn	28,29 i 30
Amics del vi	31 i 32
La clau	33 i 34
La Coral	35
Centenari de Sant Felip	36
Estatuts del Grup Foganya	37
Juguets de les padrines	38 i 39
Pou Salat	de 40 a 46
Per mal camí	47
Cultivem nostre imatge	49
Cacat al vol	50,51 i 52
El Roser té capell	53 i 54
Marxaires	55 i 56
Notes de disculpa	56
Lliga parroquial	57
Andreu Julià	58
Necrològiques	59
Notes de societat	60
Les noves curses de Joan Llaneras	61
Ses Fermadores	62 i 63
Molí de'n Negre.....	64 i 65
De tot un poc	66
Ses Xafarderes	67,68 i 69
Fanàtic pas	70
Somni d'un infant el dissabte de sa Fira	71
Experiència al Perú	72 i 73
Educar en un ambient d'incredulitat	74
Què és un C.B.?	75
Entrevista als germans Mesquida	76 i 77
Poemes	78
Roberts	79
Glosat	80 i 81
Encreuat	82
Còmic	83
Cuina de Son Vaquer	84

EDITORIAL

ANÀLISI DE LES PASSADES FESTES "SANT ROC 1991"

No causa bona impressió sentir notes desafinades o una mescla de registres inadequats, quan la seva finalitat és l'harmonia, el so agradable i el ritme ajustat, per recrear els sentits.

No causa bona impressió, veure una descomposició de mobles i utensilis, quan la seva finalitat és, ambientar i ajudar a les tasques del viure diari.

No causa bona impressió, veure un desgavell de programacions, que arrossegueu multituds, quan més si el fi era alegrar i divertir.

Quan una força major obliga, no queda més remei que assumir les conseqüències.

Quan el desordre ve de la concepció, la manca de visió de temps i de lloc, per inesperienza, ineficàcia o una voluntat de protagonisme, interessos particulars o de grup determinat, cal llavors entendre i creure que la inoperància s'ha de corregir mitjançant el canvi dels responsables. Del contrari, és dedueix la complicitat dels caporals.

És ben coneguda l'expressió: "dits, dits".

Un montatge d'unes festes que es diven "populars" i ho haurien d'esser, és insòlit que estiguin, no vull dir manipulades, i en tot cas el bon sentit de la paraula... per una persona tota sola.

PROPOSTA

Unes festes populars són, o haurien d'esser les festes que fa un poble, no que participa vent i mirant, sí que fa que actua.

- 1er. El més important, participació màxima del poble.
- 2on. Molt important, el protagonista, el poble.
- 3er. Important la participació del poble no ha d'esser econòmica.
- 4at. Les entitats, (totes), només han d'esser coordinadores d'actes.

El resultat d'aquesta anàlisi respecte a les passades festes populars, el rebrem a FOGANYA C/ MOLINS Nº 2

FOGANYA

REVISTA D'INFORMACIÓ I CULTURA del Grup foganya bimensual.
 Informació i correspondència Cr Molins nº 2 Porreres 07260.
 Direcció General: Junta Directiva del Grup Foganya
 Direcció: Jaume Rosselló i Verger
 Assessors: Francescà Servera Toledo i Iolanda Barceló Márquez
 Consell de Redacció: Vicens Juan Moll i Gori Barceló Márquez
 Col·laboradors:

Bartomeu Servera, Antònia Rosselló, Maria J. Ximelis, Joan Ròig, Policia local, Sebastià Melia, Antoni Matas, Amics del Vi, Antoni Arcas, Joan Barceló, De la Conselleria, Gabriel Pons, Antoni Rigo, Andreu Genovart, Jaume Vidal, Agnes Sitjar, Josep Cerdà, Un aficionat al C B, Catalina, Josep Martorell, Antoni Melia, Sebastià Artigue i Maria

Dibuixants: Miquel Morlà Vicenç, Juli Servera Viedma i Magdalena Servera Mora

Fotografia: Sebastià Vidal Antoni Melia i Antoni Matas

Continuant amb l'inventari fet pel notari Jaume Pujals l'any 1513 dels béns de l'heretat de Bernat Nebot, fent menció als béns mobles continguts dins la seva possessió (Son Nebot?), el que farem serà donar un cop d'ull a les dues cambres existents a la casa de la possessió.

Sense voler adentrar-nos dins un comentari dels objectes que, encara que imprescindibles, per falta d'espai obviam, podem veure una sèria de característiques:

- a- les cambres les podem definir com a zona de dormitori i on, a les caixes i arquivancs, es guarda el vestuari.
- b- Moltes de les peces de vestir són mallorquines, fetes de llana, lli i cànyom. Es a dir, es tracta de vestidures de baixa qualitat i en molts de casos velles.
- c- També caldria demanar-nos sobre l'existència d'un cert tipus de cultura entre les capes rurals, ja que en aquest cas trobam menció a un llebre anomenat "fer los Santores(?)"

En tot cas, els motius de comentari poden esser múltiples (perseverància del tipus de vestuari. conexió entre la situació econòmica de l'illa i la qualitat dels béns, etc...), però ara ens centrarem en l'exposició dels objectes atrobats dins les dues cambres, comptant amb l'ajuda del diccionari Català-valencià-balear d'Alcover i Moll.

A / DINS LA PRIMERA CAMBRE

- Una taula larga nova ab ses pergues bone.
- Dos banchs larchs de poll bons
- Un drap de pinzell molt vell
- Un libra ligat ab post anomenat fer los Santore.
- Una cadira de poll bona ab respalles.
- Un lit de repòs encaxat amb marfaga (tela farcida de palla per a servir de matalàs) e travasser de ploma bons.

- Un cofre bo, lo qual és de mí, dita vidua, e dins lo dit cofre: una vànova bona ab obres de rosas, un manto de brugues bo, un cubertor blanch vell. Item un altre cubertor pocher blanc vell (l'adjectiu "pocher" és sinònim de miserable, poca cosa), una flessada terce de lana migenssера, una gonella burella de stemenya bona (peça de vestit que duen homes i dones, composta de cos i falda més o menys llarga, en aquest cas de roba de llana i fil, grossera i de color negre o fosc), una gonella burella migenssера, un mongil burell migenssера (vestit llarg que portaven les monges, senyores d'edat), Una capa burella migenssера.

Item per la cambra, unes castanyes pocheras (veure revista anterior), dues storones (estores) velletas.

Item a un armari dos brocals pochers (botelles panxudes) e una tassa de vidre.

B / A L' ALTRA CAMBRA

- Primo, un lit encaxat migenssера ab marfaga de cànem e un travasser de borra (teixit groller de fibra curta de llana) vell blau.

- Devant lo lit un artibanch (banc llarg amb respaller o sense, que té una o varies caixes a les quals el sellent serveix de tapadora) ab banchera. E dins una caixa del dit artibanch foren trobades les coses següents: un salló (peça de vestit que cobria el cos des del coll fins més avall de la cintura) negre bo e un altre salló negre vell, un gonell negre vell, un salló burell vell, un paell de calsas rossas migensseres, un mant negre migenssера, un barret negre doble bo e un parell de borsaquines vells (Sabates altes fins al turmell o fins prop lo genoll, cordada per davant amb cordons que passen per dins una sèria d'ulletes). E a l'altre caxa del dit artibanch, un sobretaula bo, E a la bancheta alguns pedassos de pocha valau.

- Item, un altre artibanch mingensser de duas caxas. A le una de les quals se atrobaren: una peça de bristol (teixit de llana procedent d'Anglaterra), un parell de borsequines negres bones, un barrret vell negre, un parell de sebatas de botonet bones e un parell de vellas, una correge vella, una talladura de bristo e sinch lliures de bri (teixit fet de pura fibra de lli o del cànem, sense estopa ni borra). E a le altre caxe: tretze torthabocas bons, vuyt lensols bons de quatre telas, vuyt lensols vells, los tres de tres teles e los cinch de quatre telas, dues telas bones de lensol, duas cubertas de coxi ab randa bonas, e una randa mingenssера, un mongil de salla brodada molt vell, sinch

toveyolas de bri e stopa (tela teixida amb la part basta que es separa del lli i del cànem en trencar-los o pentinar-los), tres tovallas pizanas largas bonas, una cordellada bona, una cadira amb respalles vella, duas camisas de home de drap de casa mingensseres.

Item, dins la dita cambra, duas alfàbies pocheras buydas.

un caxó petit, e dins aquest una cullera de argent e alguns alberans (documents expressadors dels pactes i condicions amb que s'ha de regir un contracte d'arrendament).

- E a un armari ena taça de vidre, quatre ampollas pocheras, duas tovallas vellas de bri i stopa, un paner de xiduch (?) bod de posar pa a taula.

Bartomeu Servera Sitjar

Amb
1 EMPRESARI

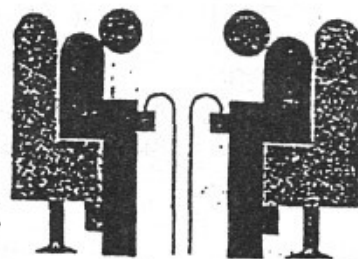
Amb el

TREBALLADOR

ASSESSORIA LABORAL

Amb el

PENSIONISTA

SEGURETAT SOCIAL

JAUME VIDAL BAUZA
GRADUAT SOCIAL

UNIC PROFESSIONAL LEGALMENT AUTORITZAT PER L'ANALISI
I FORMALITZACIO DE SEGURS SOCIALS (TC-1, TC-2, TC-2/1).
TRAMIT DE PENSIONS DE JUBILACIO, INVALIDESA, VIUDETAT,
ORFANDAT, etc.

TRAMIT DE SOL.LICITUDS DE DESOCUPACIO, PRESTACIONS
FAMILIARS, etc.

(Funcions reconegudes per Sentencia del Tribunal Suprem 1-2-62 i Decret 1531/65 de 3-6.)

C/ DES VENT, 6 - PORRERES

TF. 16.80.38.

(HORABAIXES)

Comparació demogràfica de Porreres

DEFUNCIONS

1990

JULIOL:

Dia 3: Magdalena Valls Valls, 87
" 14: Francisca Cerdà Vidal, 78
" 28: Margarita Bover Julià, 86

1991

Dia 11: Guillermo Adrover Adrover, 70

AGOST:

Dia 1: Benito Lliteras Vaquer, 88 Dia 12: Gabriel Ripoll Nicolau, 78
" 7: Francisca Palerm Barceló, 73 " 20: Benito Mora Bauzá, 75
" 13: Bartolomé Barceló Moll, 89
" 30: Pablo Obrador Verdera, 71

NAIXEMENTS

1990

JULIOL:

Dia 2: Nuria Servera Garí
" 7: Catalina Andreu Blanch
" 31: Joan Rosselló Juan
" 31: Pau Ripoll Vanrell
" 30: Verónica Manresa Orell

1991

Dia 1: Victòria Aguiló Timoner
" 11: Margalida Melià Sgreras

AGOST:

Dia 8: Antoni Cerdà Roig Dia 31: Antoni Rosselló Mora
" 18: Antònia Juan Sureda

MATRIMONIS

1990

JULIOL:

Dia 7: Francisco Sastre Andreu i
Lara Planas Fonollar
" 28: Gabriel Gornals Rigo i
Ana Vaquer Mora
" 28: Ramón Colom Rubí i
Elisabet Miró Julià

1991

Dia 6: Rafael Mulet Mestre i
Catalina Sastre Julià
" 19: F. Luis Blanes Valdés i
Mª Luisa Buades Feliu

AGOST:

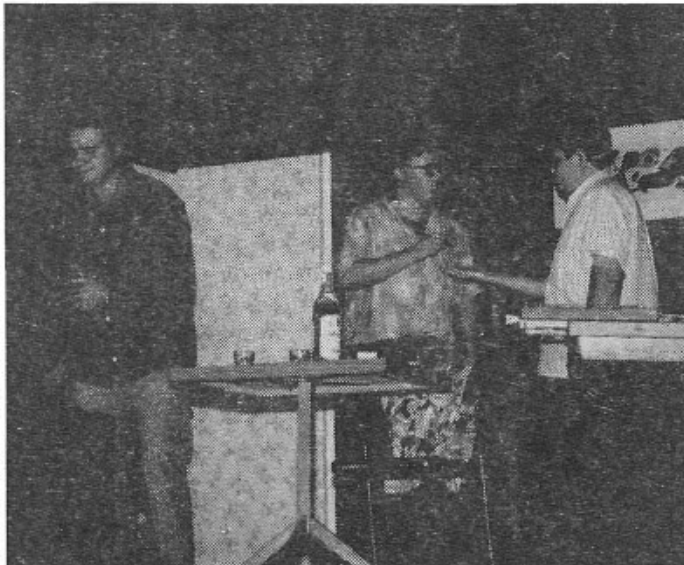
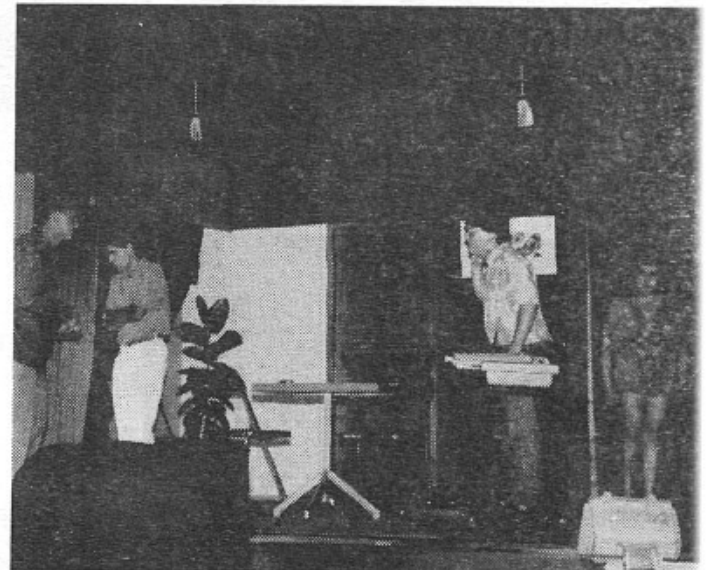
Dia 4: Francisco Roig Mulet i
Maria Salleras Puig

Dia 17: Gabriel Gornals Mesquida i
Francisca Lliteras Barceló
" 30: F. Miguel Bolaños Fernández i
M. Antonia Roig Beltrán
" 31: Pedro Jiménez González i
Maria Galiano Sánchez

VIDA DEL GRUP FOGANYA

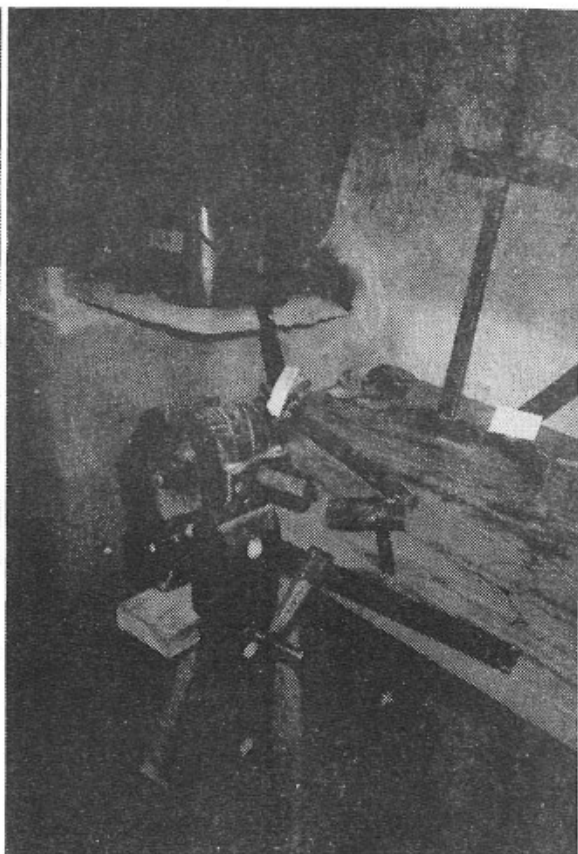
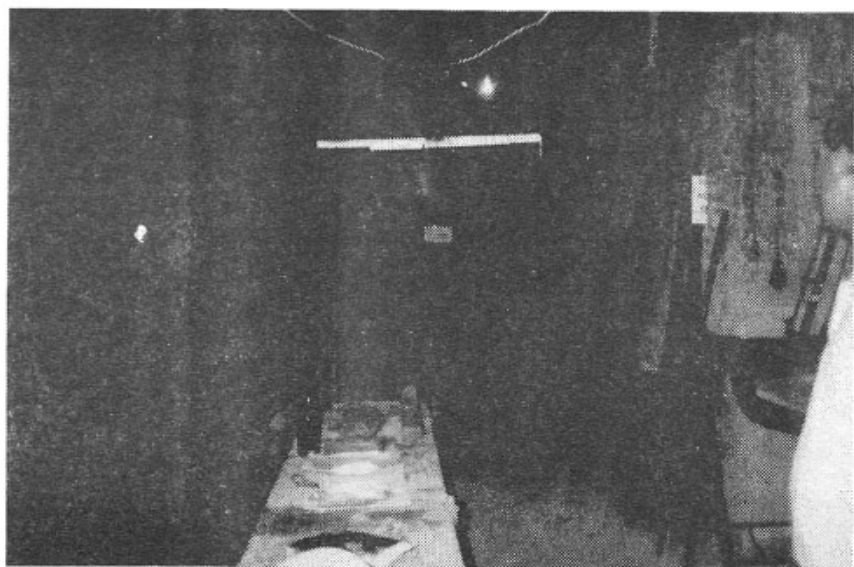
Les activitats duites a terme desde que ens despedirem a la Foga-
nya passada són les següents:

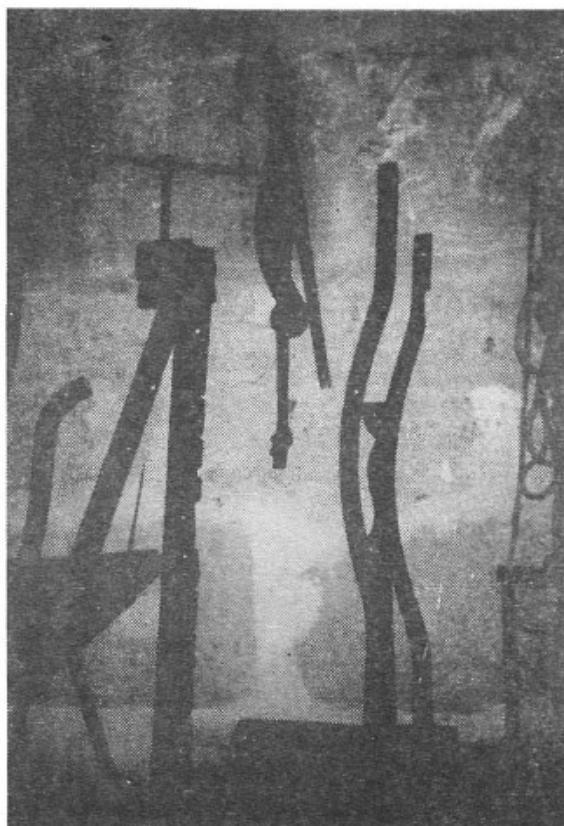
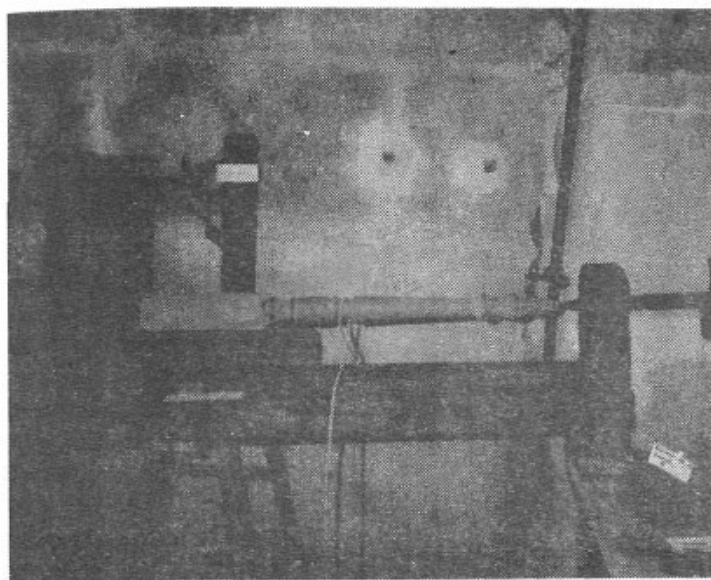
En primer lloc, dia 11 d'agost
representàrem la comèdia de Josep
Ma Benet i Jornet. Per cert
passàrem pena tot el temps perquè
l'ennigulada penjava, manco mal
que no caigué.

*diverses escenes de la
representació*

Dia 13 Obrírem l'exposició d'eines de fuster, que tengué moltes de visites i es feren comentaris del que es fer feina a la mala.

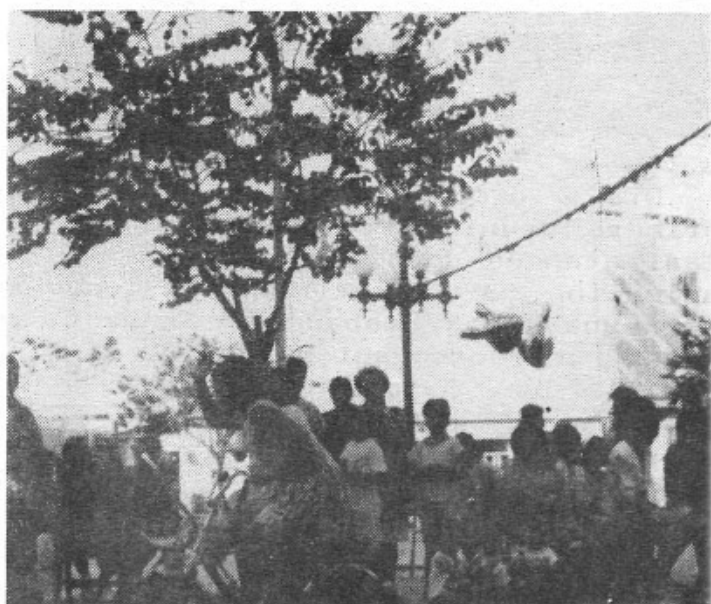

AGRAIM ALS QUE ENS DEIXAREN LES EINES PER L'EXPOSICIÓ

A Bernat Bordoy, Antoni Arcas, Maties Coll, Antoni Rosselló
Bartomeu Vidal, Cristofol Mora, Miquel Mora, Gabriel Vich,
i Jaume Rosselló. Sensa la col·laboració de tots no hagues
estat possible

Dia 14 tinguérem les corregudes de joies, per cert acabarem primer les joies que els corredors i això que estàvem preparats de pollastres, esperdenyes i camisetes de bondeveres. Però sa afició a correr es veu que es molt forta; ses corregudes de sacs també es veren molt animades. No hi hagué sacs pels qui en volien, l'any que ve en posarem més.

Dia 17 no estava programat i no teniem previst encarragar-nos de les corregudes de cintes i de les cucanyes, Ens ho damanaren (si voliem encuidar-nos) a darrera hora, aixis que sense ferne contes tornàrem encarragar-nos de la rompada d'olles i les carreres de cintes i la participació fou tan nombrosa com a les carreres de dia 14. Aixis que ja preveim per l'any que ve tenir un bon programa de cara als allots, que per les festes son els grans oblidats.

Dia 24 es feu el sopar pels actors i participants a les activitats de les festes

S'envià una carta de agraïment a tots els que havien deixat eines per l'exposició d'eines de les festes de Sant Roc.

S'acordà suplir la vacant de la junta per dimisió de Joan Picornell Blas, amb l'anomanament de Antoni Matas Blanc, Aixís que la junta actual està composta pels següents membres:

President, Sebastia Mestre Mora; Vicepresident, Esteva Barceló Barceló; Tresorer, Iolanda Barceló Márquez; Secretari, Vicenç Juan Moll; Vocals; Francisca Servera Toledo, Antoni Matas Blanc i Jaume Rosselló i Verger.

Dia 28 de setembre tenguérem el concurs de llanternes de meló, que en comparació a anys passats s'ha vist molt augmentat i en l'especte artistic i de feina també hi ha hagut molt de millorament; en total més de 70 participants

Dia 2 d'octubre tenguérem la primera reunió de cara a montar las matances populars que, per la animació que vérem, pareix que serà una festa acabada. De moment estam confeccionant més de 30 davantals de matances perquè la festa estigui ben enbientada; i pels matancers es faran uns mocadors blancs i vermells amb l'inscripció "GRUP FOGANYA MATANCES POPULARS", des de aquí feim una cridada a tothom perquè s'animin a venir a MATANCES.

Fins per Nadal si Déu vol i si no ja sé sa bassa, com deia es Carboner.

Una de les activitats que el Grup Foganya, va voler reviure abm una cosa que antigament es feia a Porreres va ser, enguany va fer quatre anys. (Ses Llanternes de Maló).

Vull fer constar, que es va reviure aquesta tradició gràcies a un porrerenc que encara que no visqués a la vila s'en recordava ben be des seu poble natal.

Ell era en Bartomeu Mestre Llull " Mulino", ell un dia es va trobar amb en Jaume Gua i li va que això de ses llanternes s'hauria de tornar reviure a Porreres, al manco com a festa infantil.

[....

*Es sereno ha mort un moix
i la duit a nes secos
ha comprat un cèntim d'oli
i un panet de dos.....*

En Jaume en va parlar a sa junta, es va aprovar

Desde el primer moment, quan comences a retreure una tradició que s'ha perduda i es vol recuperar, un es troba amb molts d'emperons.

Feia un parell d'anys que l'Agrupació Cultural havia intentat reviure el fer llanternes, però no més es feu un any.

aixís que era necessari fer feina, animar als allots; la Banda la Filharmònica hi participà

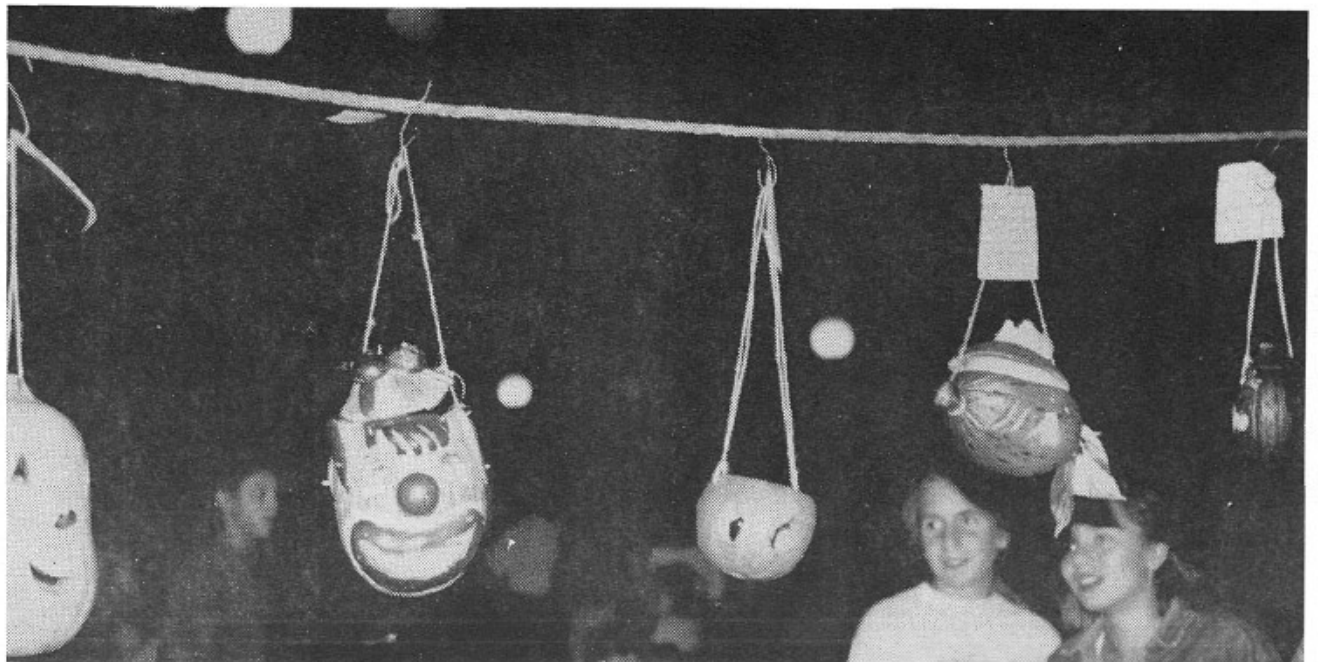

*per dinar, per sopar
per sa nina no n'hi ha*

*Ue ! ue ! ue ! ue !
enguany ha estat el quart any
que hem organitzat el concurs de
llanternes de meló i heu de creure
que hi ha hagut més d'una
setentena de participants, aixís
que d'un any a s'altre ha anat
cresquent la festa, a veure si l'
any que ve creix molt més.*

*No ploris nineta
que encara n'hi ha.
i Uè ! i Uè ! i Uè ?*

UNA DEL GRUP

Recordant les festes

Passades les festes de Sant Roc d'aquest any 1991, que en recordam?; Aquesta pregunta queda molt a l'aire, perquè crec que per molta gent les festes s'han reduït a una crítica en contra de la gent que les ha organitzades. Com es pot relacionar una elecció de "Misses" amb les festes d'un poble?; És més fàcil relacionar-ho amb la festa d'una discoteca de moda, o amb un acte que es pot fer de cap a cap d'any, però no el dia del nostre patró Sant Roc, i que per afegir-hi, va retrassar els focs artificials una hora i mitja, que això es diu aviat; però molta gent major que disfrutava de l'espectacle dels focs ja se n'havia anat i els nins feia estona que dormien, degut també a la monotonia de l'acte que sols va servir per fer lluir segons quins personatges.

De les verbenes a l'Escola Nova en primer lloc, les entrades caríssimes; una família amb un parell de fills no se si se pot permetre d'anar per tot arreu pagant aquest preu, manco mal que es va posar un cartell que deia "Preus Populars".

S'hauria de tenir en compte que si les entrades foden més barates la gent hi aniria molt més i per ventura no hi hauria les perdues que diven que hi ha hagut, i tengueren sort que la Junta pro-obres del Roser els va regalar la primera consumició; això ja es vergonyós, en lloc d'ajudar a una gent que treballa desinteressadament pel poble i per un lloc que es de tots, es dedica a titrar-hi terra damunt envers de subvencionar-ho; i ve's a saber si no s'ha perdut qualche dobler per qualche butxaca...

Per tant, el bons records d'aquestes festes venen de part d'un grup de teatre de s'Arenal, del nostre Grup Foganya, que malgrat la pluja abans de començar la funció, va tirar endavant; les exposicions, un torneig de futbollet, la festa de la tercera edat, i una vetllada de ball de bot, perquè la traca final val més no esmentar-la. Després de tot aquest rossegall, queda una qüestió, ens queixam de que els joves s'envan del poble, després de vists els resultats de les festes, és fan actes perquè els joves quedin i els nins disfrutin?... Si es coses no canvien els quatre que queden encara se n'aniran. És hora de cercar solucions.

Maria

TALLER

BOSCH MARTÍ

AUTORTITZAT

Bendix

MECANICA XAPISTERIA PINTURA

C/ Major nº 138
t. 547573

PORRERES

NOTÍCIES DE LA

FILHARMONICA

Com cada any, coincidint amb la celebració de "Sa Fira", la Filharmonica Porrerenca ofereix un concert, el qual, avui per avui, és, un dels més solemnes d'entre tots els que realitza a Porreres durant l'any.

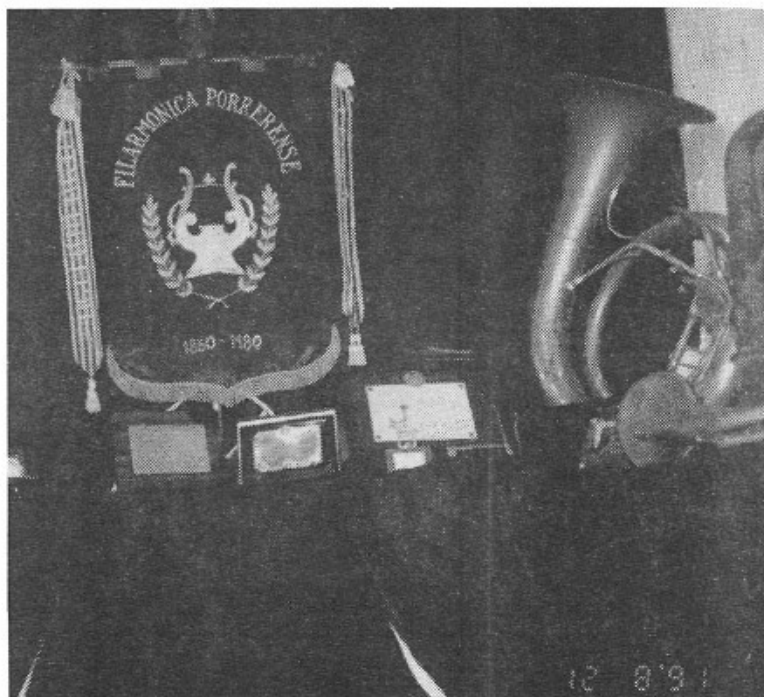
Actualment aquest acte està enmarcat dins el programa de la Setmana Cultural de Sa Fira, i la data fitxada es el dissabte dia 26 d'aquest mes d'octubre, com ja es habitual, el marc del concert es l'església parroquial.

Les obres seleccionades per aquesta ocasió són les següents: "los Lanceros de la reina" "Aniversary Marcha-cha" "En un mercado pensa" "Caravan" i "The Beatles in concert" la qual excepcionalment dirigeix el jove músic de la Filharmonica, Joan Martorel Adrover. Completen el programa les peces "Goyescas" "Tuxedo Junction" i "El baile de Luis Alonso".

La direcció del concert corre a càrrec del mestre titular Antoni Peris.

Si giram la vista un poc de cap enrera, recordam que el concert de sa fira era el darrer dels que setmanalment cada diumenge a migdia ofería la banda enmig de plaça, des de Sant Roc fins el dia del mercat més bonat de l'any i l'arribada del fred i el mal temps.

Aquests esdeveniments musicals dominicals varen deixar de dur-se a terme debut al decreixent interès demostrat pel públic porrerenc davant unes actuacions que encara que lluides, no deixaven, dit sia de pas, de caure dins la més pura rutina i monotonia. Pot ser en un futur es podrien recobrar aquests matinals a sa plaça, ja diven que no hi ha temps que no torn.

Passam ara a fer un repàs als passats mesos d'estiu, durant els quals la Filharmonica ha comptat amb nombroses actuacions.

Durant el mes d'agost s'ha actuat el dia 3 a Alcudia, a Campos el 10, el 15 a Porreres amb el concert de Sant Roc, a part dels pertinents passacarrers durant les festes. Així mateix, durant totes les jornades festives es va mantenir oberta una exposició d'instruments antics i objectes d'especial interès que han anat passant a formar part del patrimoni de la Filharmonica al llarg dels seus 135 anys d'història. Hem de resaltar l'agraïment de la banda cap a Maria Llaneres per l'obsequi d'una trompeta antiga en bon estat de conservació, la qual pogué ésser contemplada a la citada exposició.

Continuant el repàs, dia 24 d'agost se va fer un concert a Soller, el 28 a Sant Joan, el 6 de setembre a Costix i el 24 participava al concert de la quinzena setmana dels orgues històrics de Mallorca que es fa a Porreres.

A l'octubre han tingut lloc les tradicionals serenates que la banda dedica a les "verges" que engüany han estat dia 19. Els darreres anys lesserenates se fan el dissabte més proper a la festa, ja que hi havia problemes relacionats amb la feina i els estudis dels músics.

El 20 s'ha celebrat l'assemblea general del socis protectors de la filharmònica, amb motiu de la qual sels hi oferí un dinar. El punt principal a tractar el constitui la nova alecció d'un dels representants dels socis dins la junta de la banda, tal com dicten les normes del reglament estatutari. al proper noticiari ampliarem amb detall els aspectes d'aquesta assemblea.

També hem d'assenyalar que ara esser soci de la Filharmònica encara té més avantatges, ja que tots ells gaudeixen d'un 10 ÷ de descompte en les compres que es facin a unes concretes tendes de música amb les quals s'ha arribat en aquest acord.

Ja per acabar, i de cara a propers actes, podem avançar que la data del concert que anualment ofereix la Filharmònica per Santa Cecília ha estat fixada pel dia 30 de novembre.

Bé, per aquesta vegada ja està bé de solfa, al proper número tornarem a reemprendre la pauta.

Joan Roig

FAGI VALER LA SEVA NOMINA !

PREMIS

CREDITS

El seu millor reforç

"SA NOSTRA"
CAJA DE BALEARES

espipellant els anys **II** epoca nº 9

Era un dimarts de setembre dematí, dematí vol dir devers les nou, altre temps això ja era gran dia, i dematí podia ser de les 5 a les 7, com a molt les 7 i mitja, a més, si fos en lloc de setembre l'hivern de ple, a les 8 i tantes també era dematí.

Crec que qualsevol circumstància de temps o de lloc, que no sigui com s'entén avui, val la pena aclarir-la, a "Espipellant els Anys".

Idò, com he dit, un dimarts, fent cloquetjar ma cavil·lació per si aglapiava o fer una espipellada d'anys enrera, i vet aquí que de cop en sec me top amb una dona, no ve el cas qui era, sanalleta en cada mà, replenes les dues tall d'anses. (Estic retuda), senelletes enterra i canvi de bras, (no sé si arribaré tan carregada).

Com quan un reb una empenta forta i seca o un raig ue t'enlluerna, aquell "estic retuda" me transportà amb segons...

Venien de foravila, amb el carro, i a un quilòmetre o dos enfora del poble trobàvem sempre qualque dona, dreta com un fus, pas generós i falaguer, com una cabrida, una mica d'oscil·lació rítmica, ¿Per aguantar l'equilibri, o perquè a una pagesa mallorquina li escau un poc d'aire de copeo? I si es porrerencia perquè sàpiguen que no es vincle ni es trenca.

Damunt el cap un sac d'herba, ple i fermat sense capoll, amb el davantal una mica de capsana per ajudar a l'equilibri, un paner a cada braç plens de figues tots dos, la xepeta amb una mà i els dos braços protegits per les mànegues o manegots.

"Voleu que vos duguem es sac?" A vegades sac i paner, i madona, altres vagades desistien de la convidada i seguien trompitànt cap a la vila.

Siga aquesta espipellada d'avui un homenatge a aquestes dones que sense seguretat social, ni patró ni jornal, aidaven a la casa, amb aquestes activitats tan senzilles com engreixar es porquet, o fer un parell de ventrades de conills.

Ara que dic això me ve a la memòria una de les moltes anècdotes del Sr. Andreu Ternal, les quals tenc recopilades i pens publicar-les prest.

Un dia que el Sr. Andreu venia de dir missa, es topa amb un parell de dones que s'escobletjaven del que feien, que si gallines, que si polls, llocades de polls per amunt i ventrades de conills per avall. Arribà el Sr. Andreu, i una de la rotllada diu: "I vostè Sr. Andreu que no en fa de conills? Ell fent la mitja contestà: "Sa setmana que ve en faré dues ventrades.

S'ha de tenir en compte que no sempre era fàcil fer o omplir un sac d'herba.

La temporada d'estiu quan Sant Joan ho havia mort tot, perquè ja sabeu el refrany popular que diu "Sant Joan tot ho mata"

Quan començaven a espolsar les ametlles, fe una arreplegada de fulla era una manera d'aconseguir menjar pels conills i inclús quan las pelavem, les clovelles més verdoses eren un passa avui, pels conills.

Ja havia estat també la fulla dels albercoquers un bon past des que els albercocs havien madurat. trobar una dona amb el paners d'albercocs, penjats pels braços, i el ganxo a punt de gaiato i el davantal fermat amb les vetes per les puntes oposades i contraris, o sia les vetes encrevades, atapit de fulles i brots d'albercoquer, apunt de rebentar, a damunt el cap.

Aquestes dones cercadores d'herba que trsecaven de la Xeca a la Meca durant tot l'any, quan no per les cunetes i ambosta aquí i allà quan el gra que durant l'estiu havia quedat tirat per foravila i amb les primeres brusques o barrumbades bruave fent boldrons esponerosos i verds, era un gust pegar grapada i fer creixer la maina pels cunills.

Mal ho haguesen tengut avui, quan trespaven per les cunetes si s'haguessen topat amb una esquitxada de veri.

Mal respecta, l'avang tècnic, el queviure quotidià, i com sempre creix i camina a benefici dels més grossos, i en perjuí dels petits.

Pels senzills, per aquestes dones que amb el sac d'herba damunt el cap i xapeta en la mà abesteixien, terces i més terces de conill, carn saborosa per la menjua i pell ideal per fer capells, per aquestes dones sigui.

Durant l'estiu era qüestió d'un poc de fonoll, herbes de cent nuus, corritxola, comesroges velles, de per les cunetes, quatre verdolagues. Era el temps més difícil per tenir conills joves.

Quan començaven a espolsar les ametlles el meu record a aquesta espipella d'avui

Jaume Rosselló i Verger

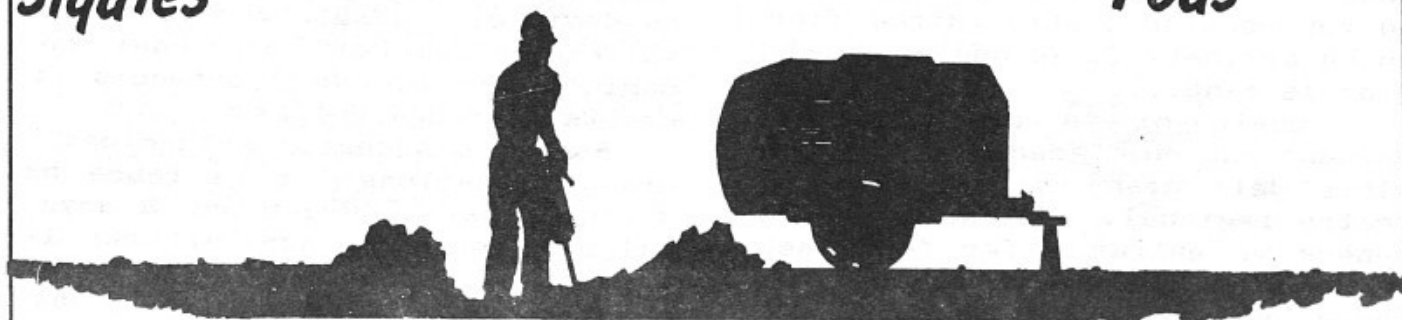
GABRIEL GAYA MORLA

Enderrocaments

Cisternes

Siquies

Pous

Cooperativa 5.7 i Bestard 8

Tel. 64.78.69 07260 Porreres

L'ACTRIU MARUJA ALFARO

ENS COMPTA

Ella té un currículum tan ple, tan llarg, que si ho posàvem tot ompliríem fols i més fols; intetaré posar-ho resumit perquè varen esser dues hores seguides, que varen pareixer dos minuts.

De ben petita ja al seu poble de Catalunya, el seu pare li se'n duia al bar, i li deia a la menuda: "canta-mos una cançó", i ella ben atxerevida cantava.

Ens conta també que allà al seu poble, el temps del moviment, hi varen anar un grup d'aficionats a representar una obre, ella es va quedar tan embadalida veient aquella obra, li va agradar tan el món de la representació, que de llavors ençà ho recorda. Va esser la seva primera experiència dins el món del teatre.

Als 17 anys ja es començà a dedicar d'una altra manera dins aquest món tan fantàstic, la Sra. Maruja Alfaro comença fent papers substitutoris als assaigs, de les obres. Quan faltava qualque actor a l'assaig, no l'importava el més mínim fer aquelles substitucions per tal de poder actuar, estar damunt l'escenari, encara que ella al final no representas l'obre. ¿Mirau fins on ha arribat?... És que en dur-ho dins la sang...

Qualsevol la pot recordar, actuant amb en "Xesc Forteza" un altre dels grans pilars dins el teatre regional, i mirau de quina manera va entrar a fer feina amb en Xesc. Un dia que se passetjaven varen coincidir al carrer del sindicat, i en Xesc veient-la va exclamar: Maruja; què t'agradaria fer teatre amb jo? I ella el se mirà, amb aquest aspecte de no deixar-se imposar, ho dic per lo alta que es i per lo dreta que camina ella, perquè quan l'han tractada és una persona totalment

senzilla, simpàtica, que el parlar amb ella resulta agradable; Mira Xesc, si que m'agradaria fer feina amb tú emperò m'han dit que tu marques molt es personatge i jo necessit que me deixin fer.

Per descomptat en Xesc admeté la rèplica i treballaren molt de temps junts.

Qui no la recorda també fent l'obra de "D. Juan Tenorio" amb en Gallardo, aquell personatge que ella mateixa qualifica de dolent, com és la protectora de "Doña Ines" que de protectora no en té res ja que entrega a una joveneta recent sortida del convent sense haver vist mai les afores, a un personatge, com és "Don Juan" que es un vividor, bevedor carronyer, s'ha de recalcar que es "Tenorio" de Mallorca és un dels millors que es representen dins tota Espanya.

Qui no la recorda també en el seu paper de "Na Xima es Xema on na Maruja el personatge d'una dona d'uns 30 anys, inclús xerrant amb nosaltres mos demostrà que d'ençà d'aquell paper és capaç d'estar molt de temps a la gozoneta sense cansarse el més mínim. Això si que és dedicació... També mos imità una velleta d'aqueixes que casi no caminen per mor de l'artrosis, i era talment una velleta.

A part d'aquestes actuacions, "Grans Actuacions", ella també ha dirigit teatre durant uns 4 anys, malgrat reconeix que el que li agrada de veritat és poder-se posar damunt l'escenari, ja vos podeu imaginar el nervi que té, amb tot això mos donà un parell de consells pel "Grup Foganya", Grup d'aficionats com som noltros. En primer lloc mos digué que això de aficionats no vol dir res ja que tothom ha comensat de la mateixa manera, així que endavant.

Que mirassem de aconseguir gent de distintes edats perquè el teatre no només

és cosa de juves, qui s'atreveria de qualsevol de vosaltres que està llegint l'article a presentar-se al grup per tal de fer teatre, creisme allots que això no és fer el ridícul, encara que ho hagin sentit a dir a persones que no saben el que és un escenari, vos pareix que poden esser molt enteses si no han vist una obra d'aprop? A no ser que aqueixa gent que xerra tant tengui enveja de no esser sempre el protagonista; vos recordau d'haver llegit un parell de retxes més amunt, com va començar la Srta. Maruja Alfaro reconeguda sense cap dubte estrella?.

Per representar una obra, des del primer al darrer actor, han d'estar sempre al mateix nivell, vetaquí l'importància que si el primer actor no sap l'obra, en primer lloc no sabrà el seu personatge, i en segon lloc, ho farà passar malament als demás actors, perquè ell no s'acopla el suficient.

jo des d'aquí vull fer una cridada a tohom perquè venguin a conèixer aquest mon, tant si van a Ca'n Miquel, com si van en Es Farolet; creisme, val la pena.

Antonia Rosselló i Tomàs

FOTO VIDAL

Avda. Bisbe Campins, 16

Tel. 647320

PORRERES

FOTOGRAFIES D'ESTUDI,
REPORTATGES COLOR DE
NOCES, BATETJOS
COMUNIONS, I
REPRODUCCIONS

VOS DESITJAM
BONA FIRA

RECORDANT UNA FESTA DE CA SES MONGES BLAVES

Fou el menescal Francesc Sastre, un dia amb amigable conversa me contava d'anys enrera i me deia enguany ha fet 45 anys que vaig fer de Padri per la benedicció del retaule de lacapella de sa Residència, antic convent de ses Monges Franciscanes, i sa padrina va ser na Catalina Amparo Mora Servera, filla de Maria Servera.

Posats en contacte amb ella, me comentà que no era exacte, però alla tenia "El Heraldo De Cristo" revista franciscana que posava una crònica de l'aconteixament.

Me va prometre que el me duria i, en afecte, l'endamà ja el tenia.

Vaig comprovar que havia estat l'any 1946 i la crònica redactada en castellà relatava detalladament que:

Dia 9 de maig hi va haver una gran festa al convent de les RR. Franciscanes de Porreres, amb motiu de la benedicció de l'hermos sagrari i retaule amb què ha estat enriquida la capella de dites religioses.

Efectuà la benedicció l'Il·lustríssim Sr.D. Lluís Crepí, Prelad domèstic de S.S., essent padrins del sagrari els cantadors nins Guillem Crespí Mesquida i Catalina Amparo Mora Servera i el retaule Francisco Sastre Mora i Joana Mª Sitjar Mulet.

La crònica segueix contant els pormenors propis de l'acte i comenta una actuació de les alumnes del col·legi franciscà que tengué lloc al seu saló.

Vos oferim les fotografies d'aquests dos grups de nines d'ahir, el requadre d'abaix de la foto amb la silueta enumerada i la llista de les protagonistes, vos aidaran a conèixer-les a totes.

Agraim a Francesc Sastre, a Maria Servera i a Margalida i Catalina Servera per tan efectiva col·laboració.

-->

SI VOLS PICAR O ROAGAR

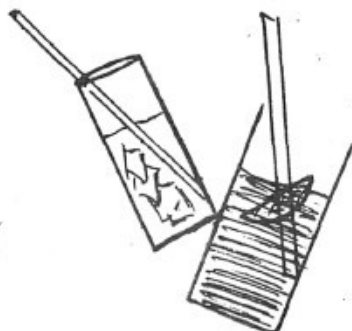
EN MATEU EL TE FARÀ

I SI TE VOLS ABAURAR

MARUJA ET BOCARÀ

ARA QUE JA O TENS CLAR

LA SIRENA RA RA RA

C/ Almoina 44

PORRERES t. 647832

grupo nº 1

Grup nº 1

1 Maria Mulet	"Alarona"
2 Margalida Melià	"Son Luís"
3 Catalina Font	"Vica"
4 Margalida Carbonell	"Bisquerra"
5 Apollònia Melia	"Borerina"
6 Antònia Mora	"Son Mora"
7 Maria Julià	"Verdera"
8 Coloma Julià	"Verdera"
9 Maria Soler	"Corró"
10 Catalina Servera	"Carles"
11 Maria Bover	"Frare"
12 Rosa Cerdà	"Celos"
13 Catalina Riera	"Gollona"

Grup nº 2

1 Miquela Melià	"Boterina"
2 Monse. Mora	"Taconera"
3 Francisca Florit	"Cas Pové"
4 Francisca Ginart	"Boteta"
5 Maria Julià	"Broca"
6 Margalida Nicolau	"Botera"
7 Catalina Vanrrel	"D'es Pagos"
8 Coloma Mesquida	"Pusc"
9 Petra Sastre	"Frigola"
10 Francisca Mora	"Serola"
11 Margalida Melià	"Boterina"
12 Margalida Rosselló	"Parrina"
13 Andreva Rosselló	"Del quarter"
14 Petra Gornals	"Ramis"
15 Petra Sastre	"Genera"
16 Margalida Servera	"Carles"
17 Margalida Adrover	"Sampola"
18 Maria Silvar	"fernanda"
19 Antonia Dalmau	"Dalmau"

grupo nº 2

TELEGRAF A PORRERES

Poques són les coses que podem recordar d'aquet medi de comunicació que per espai de més de vint anys lligà porreres amb altres pobles de Mallorca.

Posats en contacte amb Rosa Rosselló Beltrán, propietària de la casa del c/ Almoina no , ens contà que recordava perfectament quan instal·laren el telégraf a ca seva, la seva germana Maria Rosselló que havia fet oposicions, fou la primera telegrafista fins que passà a Palma

fou l'any 1915 quan s'instal·là la telegrafia a Porreres i es comunicaven amb molts de pobles de Mallorca, recorda na Rosa de, Palma , Lluchmajor, Campos, Pollensa i altres. El motiu pel qual es comunicava més era el laboral, sobre tot a lluchmajor, per feina de la sabateria, convé recordar que aquí hi havia una fàbrica de sabates, el c/ Passaraix i que el Sr. era Lluchmajorer, fàbrica que donava feina a molta de gent i que marcava pauta d'horari, amb una sonada molt forta de siulet. Tots els industrials de Porreres es regien també per la pitada ja que es sentia ben bé per tot el poble.

A més de la telegrafista que, com he dit, era na Maria Rosselló Beltran, hi havia un celador que tenia comte al manteniment del aparell, quan venien per carragar o descarragar les bombones de gas que hi havia dins l'oficina, a dins una caixeta que a la vegada feia de banc per a seure. El celador era en Miquel Gornals "Galluro".

També hi havia un repartidor, i era en Miquel Mulet. Es cuidava de repartir els telegrams, i me contava que tenia molt bona vida: es passava dret al cap de cantó, ara de sa farmàcia, la major part del temps.

Me contà que quan hi hagué la guerra, a vagades enviaven qualche telegrama pel quarter de la falange, poc interessant, com es pot comprendre.

Els més vells recordareu que al temps de sa guerra hi havia homos vestits, o de militars o de falangistes, que feien guàrdia a damunt el cmanar per veure si venien avions i tocar alarma.

També n'hi havia que feien guàrdia al quarter de la falange i també n'hi havia que feien guàrdia

RENAULT

GABRIEL TOMAS VIDAL

AGENCIA OFICIAL
C/Duzay, s/n
Tel. 647171
Porreres (Mallorca)

a "telégrafos", com es pot deduir, com que els joves, tots eren al "frente"; els que guardaven pel poble no eren massa joves, i a "telegrafos" eren molt majors.

Quan arribava un telegrama i en Miquel Mulet l'havia de dur a entregar, un dels dos quedava de guàrdia a l'estació del morse i l'altre l'acompanyava amb l'escopeta. Era un quadre de veure.

Un dia el "Jefe de la Falange" que era Dn. Miquel Sala, li va dir -Convendria que duguesses un arma amb tu, perquè el que t'acompanya...- En Miquel va dir que no anava d'armes.

Quan s'installa el telèfon, va perdre molt la telegrafia, i prest es llevà.

És una llàstima que no tenguem possibilitats d'entrar als records d'aquest caire d'ambit comunicatiu amb imatges.

Sigui aquesta petita menció, un homenatge als qui dedicaren al seu dia, l'esforç perquè Porreres visqués al dia com altres poblacions mallorquines.

TROBAREU FOGANYA

A

- Estany Can Poo
avin B Campins
- Estany Jaumes
c/ Sol nº 21
- Llibres Barceló
c/ Pou Florit 21
- Llapis i Paper
c/ Almoina nº19
- Sup Mercat
c/ Major
- Estab Can Murtó
c/ Sa Galla

-Ràdio Quatre-

Fa uns mesos, qualque "cervellet" va decidir des de Madrid (concretament des de la direcció de RTVE) el tancament de RNE. Ràdio-4, l'única emisora pública que emetia les vint-i-quatre hores del dia en català, adduint raons econòmiques.

Aquesta notícia es molt més greu del que sembla. M'explico: primer varen començar amb la desconexió de TVE-2 del centre de Sant Cugat, després varen continuar amb la supressió de l'Informatiu Balear-Segona edició (en hores de màxima audiència), i ara ens han tancat Ràdio-4. I jo dic: què feim amb la normalització lingüística?

Des de Madrid s'en riuen de nosaltres: incompleixen la Constitució Espanyola, el nostre Estatut d'Autonomia, la Llei de Normalització Lingüística de les Illes Balears i tot el que faci falta. Saben que ho poden fer perquè les nostres Institucions passen de tot aquest tema.

A mi em fa molta gràcia veure per la televisió l'Informatiu local d'Antena-3 en castellà, i també em fa pena escoltar des d'emissores de ràdio mallorquines, amb locutor mallorquí i oients també mallorquins, converses telefòniques com aquesta:

- ¡Hola! ¿con quién hablamos?
- Con "Catalina" de Consell.
- ¿I qué estás "haciendo"?
- Pues "escuchaba tu programa" y llamaba a ver si puedo ganar uno de premio.

Hem d'aprendre a parlar sempre en la nostra llengua, ja que no podem fer gaire més que això. I protestar, com PROTESTA des d'aquí "Foganya", pels abusos com el del tancament de Radio-4.

Gori Barceló.

POLICIA LOCAL INFORMA

AGOST

* Dia 4 d'Agost es va detectar un incendi a les finques anomenades "Son Colomer", prop de "Son Redó", amb la col·laboració dels bombers de Felanitx, Policia Local i l'ajuda d'alguns veïns voluntaris es va poder apagar.

* Dia 8 d'Agost, una al·lota va sofrir un accident amb el seu ciclomotor a la sortida del poble en direcció a Palma. El Guardia de torn va traslladar la ferida al Centre Sanitari.

* Al Migdia de dia 18 i un cop passades les Festes, de bell nou els incendis forestals pareixia que no hi estaven d'acord amb acabar-les, i a la Pleta de "Son Mas" es cremaven uns 7.000 m². Aquesta vegada i tractent-se de garriga es esforços de bombers, voluntaris, guardies forestals i Policia Local foren més intensos.

SETEMBRE

* Dia 13 a la carretera de Palma el cotxe Opel Corsa PM-1107-AJ va xocar amb un Seat Panda PM-0159-Y.

* El 18 de Setembre aquesta Policia Local va esser avisada per un veí de que uns individus de raça gitana anaven per les cases de foravila i s'emportaven tot el que els hi pareixia bé. Una vegada localitzats a un camí del "Moreis" s'els va demanar per el seu comportament, manifestant que només

cercaven xatarra i que baix cap concepte robaven res, però les piques de pedra que duïen ("Piedras" segons ells) no semblava xatarra. Foren posats a disposició de la Guardia Civil.

* Dia 20 va apareixer un propietari d'una de les piques rebades.

OCTUBRE

*Dia 11 d'Octubre un grup de Joves no va tenir altre cosa a fer més que anar al carrer de l'Almoina a altes hores de la nit a arreglar les seves diferències, que al pareixer havien d'esser moltes, donat el truí que allà es formà, va acabar com acaben aquestes coses, cops blaus, ulleres rompudes....

-Vida Municipal.-

Des del passat número de "Foganya", poques coses han passat al nostre Consistori que siguin d'especial interès. Això es deu a que encara no s'ha celebrat cap Ple Ordinari (recordem que els debats entre els regidors dels diferents Grups polítics es donen quasi exclusivament als Plenaris de caràcter Ordinari, ja que als extraordinaris no hi ha secció de "precs i preguntes", i de moment només s'han celebrat Plenaris de caràcter extraordinari, que es limiten a votar els diferents punts de l'Ordre del dia, sense que l'oposició pugui demanar res que no figuri dins d'aquest Ordre). L'oposició ja es va oposar al seu moment a que els Plens Ordinaris es fessin només cada tres mesos, però ara també el PSM-NM va denunciar el passat mes de Setembre que aquest període ja s'havia superat i encara no s'ha fet cap Ple Ordinari. Naturalment, el PP-UMdiu que no és veritat (i el PSOE, que també està a l'oposició l'ha recolzat). Ja veurem qui té la raó, però mentrestant cap Grup ha pogut fer ni una sola pregunta al Batle dins d'un Ple.

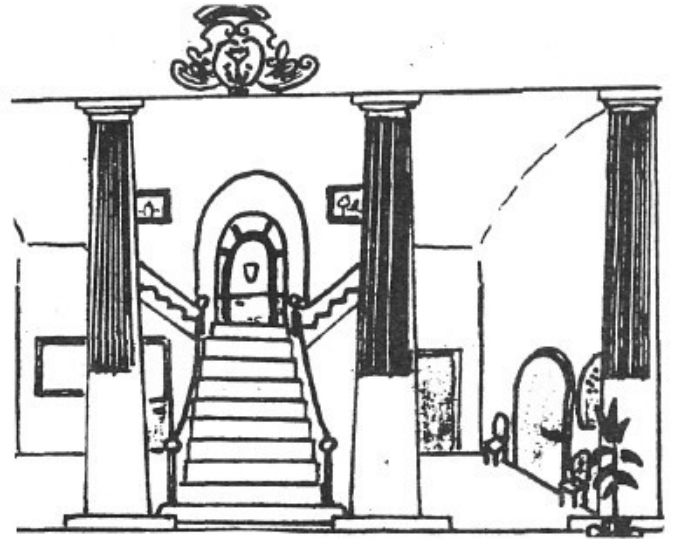
De moment, ressaltarem una sèrie de temes que el nostre Consistori ha aprovat:

-L'Ajuntament posarà en funcionament un departament d'informació als aturats porrerencs, en el qual s'informarà de les ofertes de treball existents, per tal de poder donar feina als sol·licitants. Això es farà en col·laboració amb l'INEM, i es posarà en marxa possiblement a finals d'any.

-S'aprova dur a terme la pavimentació de l'explanada del Camp Municipal d'Esports. El PSOE i el PSM s'hi oposaren, ja que dins del projecte no s'inclueix cap mínima zona verda.

-Sol·licitar que el terme de Porreres es declari "d'Especial Atenció Agrària".

-Elaboració d'un Pla per a

conservar el recinte de Sant Felip Neri. L'oposició estava en contra per considerar que hi ha edificis de propietat municipal que estan quasi bé abandonats, i que haurien de tenir prioritat.

-Sol·licitar de la Conselleria de Cultura i Esports la redacció i finançament d'un projecte de millora del camp de futbol.

-Ampliació del col·lector d'aigües brutes de la carretera de Felanitx.

-El problema dels caramells de fems a les entrades del poble l'han solucionat retirant els dipòsits o contenidors.

-No a la redacció d'un Ban contra el consum de droga en públic.

-Aprovació d'una proposta "d'Autodeterminació" presentada pel PP-UM. El PSOE va votar a favor. CP i PSM es varen abstenir, adduint que la moció els hi havi arribat tard (CP) i no estant d'acord amb dos dels punts de la moció (PSM), ja que no és el mateix més autogovern que Autodeterminació. El PSM presentarà al proper Ple la seva pròpia moció en aquest tema.

GORI BARCELÓ.

CONVERSA AMB SEBASTIÀ MELIÀ

La nostra xerrada amb Sebastià Melià, vé empesa per un doble fet: ell és el director de la Coral de Porreres i, de poc temps enrera, l'encarregat o responsable de l'Escola de Música de la nostra vila. Hem sentit parlar de que el proper any se celebrarà el cinquantenari de la formació de la Coral?

S.M. -Mira, preferesc no comptar els anys. En fa bastants. Record que la primera vegada que me vaig posar davant els cantadors fou el dia de la festa de la celebració de l'ordenació sacerdotal i primera missa del meu germà Miquel. De llavors ençà hem deixat moltes hores en aquest quefer, sempre agradable.

R.F.- Suposam que estau pensant ja en la celebració del cinquantenari, ja ben pròxim, per cert.

S.M.- Es així. La nostra intenció -i ara parl amb boca dels directius i de tots els components de la Coral - és dur a terme tot un seguit d'actes gratuïts i gratificants per tot el poble, i per nosaltres mateixos, en els quals no hi mancarà la música, majoritàriament coral.

R.F.-Per altra part, fa poc que te vares fer càrrec de la direcció de l'Escola de Música. Com veus el progrés musical al nostre poble? Correspon a la llarga tradició de la vila?

S.M. - Te respondré fent una afirmació i una matització. Avui estam, i és l'afirmació, crec que en un bon camí; gràcies a l'Escola, que ja du bastants anys de feina, estam en la bona direcció, lo qual vol dir, com tú deies, progrés. Es

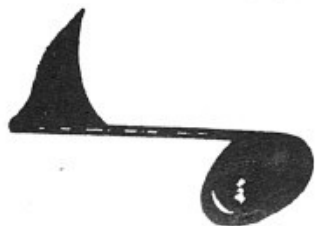
un fet indubtable. I tan de bo que sempre, que és lo que ens permet parlar d'aquesta mitificada tradició, s'hagues fet partint de fonaments forts i ben posats. Avui tendriem banda, orquestra i una coral de campanetes.

R.F. - L'Escola de Música, amb quin número d'alumnes compta?

S.M. - Avui, al començament del curs 1991- 92 hi ha matriculats una seixentena llarga d'alumnes, que se distribueixen en les distintes matèries que imparteix l'Escola; començant pels petits dels cursos de Iniciació a la Música per acabar en els matriculats als cursos superiors de piano, i tota la gama d'instruments de vent que suporten la Banda Filharmònica. Es un ventall prou ample i que ja dona lloc a moltes feines i satisfaccions.

R.F. - Sabem que hi ha hagut a l'Escola una certa reestructuració en el quadre de Professors. Amb quins professors comptau avui?

S.M. - Sí, és cert, una reestructuració provisional. Fruit de l'acord prè per la Junta Directiva del Patronat que regeix l'Escola de Música, previ un informe de la Direcció del Conservatori de Música de Ciutat. Mira, si me permetes el meu comentari personal: el futur de l'Escola, com a planter de bons músics comença per disposar, i és una condició indispensable, d'un bon quadre de professors ben preparats i amb sensibilitat. El camí que aquest grupet de joves músics han agafat, d'anar preparant-se individualment per millorar el seu rendiment, és la millor garantia pel futur artístic dels

nostres infants. En aquest sentit sempre han comptat i hi compten, en la meua desinteressada col·laboració. Els Professors que durant aquest curs imparteixen les seves classes són:

* Piano : Joan Roig Pallicer

* Instruments de Metall : Antoni Roig Iznardo

* Instruments de Madera : Antoni Peris Fons

* Solfeig i Teoria de la Música : Ferran Vaquer Silvar

* Conjunt Coral, jo mateix.

R.F. - Teniu prevista alguna mesura que contribueixi a millorar la qualitat de la música que se fa a la nostra vila, instrumental, coral i la dita folklòrica?

S.M. - La millor manera és un bon ensenyament, sense frissar, fet amb gust. De totes maneres, i perquè no pareixi que esquiu la resposta, jo n'apuntaria tres : La primera, la incorporació dels grups de Iniciació, infants des de sis anys que van fent música o aprenint-la, com se diu jugant. És una bona tasca que fan de la mà de Ferran Vaquer. En segon lloc, a partir d'aquest curs, cada un dels alumnes rebrà més dedicació del professorat; que, per força, ha de donar bons resultats, personal i pels alumnes.

R.F. - La finalitat primordial de L' Escola és la Banda, o té altres perspectives?

S.M. - Estatutàriament l'Escola està oberta a tot tipus d'ensenyament. Pensa, com exemple, en els nombrosos alumnes de piano. Ara bé, no podem negar - i els fruits en són una evidència - que la Banda ha rebut un impuls i un suport que li ha permès, des d'anys enrera, pendre la volada que ara té. Lo qual és un clar motiu de satisfacció.

R.F. - Altres grups, com és ara, els Aires de Monti-sion, participen d'avantages que suposa disposar d'una Escola de Música?

S.M. - Ja he dit abans que l'Escola està oberta a qualsevol iniciativa i a tot grup. Si me demanes, però, per si hi ha relació, aquesta hi és. Dins la Junta Directiva del Patronat hi ha una persona representativa del grup. Si la pregunta va per saber si disposam de professorat de corda, he de dir que avui, no. Que més voldria que comptar amb bons professionals de la guitarra o del violí, per posar exemples. No s'els descompta, per suposat! No-més hi ha una condició: gent, jove i no tant, que se senti moguda a fer música. Les persones que dirigeixen el Patronat de l'Escola tenen prou coratge pel que sigui.

R.F. - Per acabar, ets optimista?

S.M. - Clarament, sí. Basta veure, en primer lloc, aquests grups de joves que van acostant-se, amb il·lusió i decisió a la bona música, a la que solem nomenar culta; i, també, les hores de dedicació de professors i alumnes que, dia a dia, nota a nota, posen unes primeres pedres ben segures i que mos auguren un bon futur musical a la vila.

R.F. - Deixam en Sebastià amb les seves músiques i curolles tot desitjant que la seva tasca, i la dels seus companys, "soni" ben afinada.

JAUME GARI VENY

Transports

practics

economics

C/ Coperativa nº 25

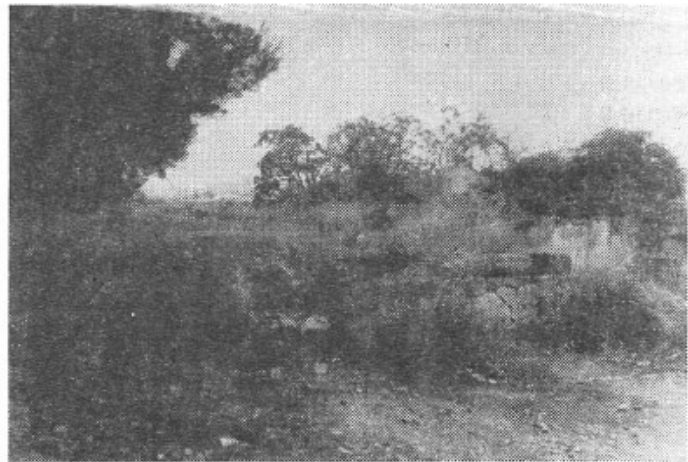
Telefono 647405

PORRERES

CONEGEM EL NOSTRE ENTORN

És difícil no recordar la data de "Sa Fira", aquest aconeteixement que passa cada any, on comerciants de tota mena exposen les seves mercaderies, transportades amb cotxes, i la majoria d'ells, amb camions; temps enrera, però els mercaders, o la majoria d'ells, havien de transportar el bestiar, cadires, olles de test i altres coses: roba, juguetes pels més petits, etc., amb l'únic mitjà modern de transport, el tren.

Aprofitant l'avinentsa de "Sa Fira", que ja és aquí, m'he animat a recordar als majors i donar a conèixer els més joves el moviment de passatgers i mercaderies que amb el tren s'arribaven a s'estació.

Deixant el casc de Porreres al nord, la via continuava fins al seu final, Felanitx, passant, però per l'estació de Canteres.

S'estació de Porreres ocupava un total de 10.389m², l'edifici de viatgers era de 2x128m², fou construït segons els models de Santa Maria i Binissalem. Al costat un poc més enllà hi havia el moll de càrrega, no era dels més grossos, però anava d'allò més bé a l'hora de carregar bestiar, o el que fos necessari. Darrera s'estació hi havia un moll privat, el de ca'n Reus, servit per una petita via morta.

Quan el tren arribava a Porreres, uns dos o tres quilòmetres abans d'esser a s'estació passava pel pont de s'Olivar, aquell pont empedrat, on de damunt es podia contemplar el pas del tren, que

A s'estació de Porreres, del moment que fou inaugurada el 1897, hi començà a circular gent de diferents punts de Mallorca. La nostra estació de ferrocarril estava ubicada a la línia de Felanitx que era un ramal que sortia de l'estació de Santa Maria; un poc més enllà la via tombava cap a Santa Eugènia, després la línia pujava cap a Algaida, llavors cap a Montuïri. Per venir cap a Porreres, la via tornava a prendre cap al sud-est de Mallorca, aquest tram de línia deixava la conca d'Alcudia i entrava a la de Campos.

cada vegada mascarava més les pedres de damunt amb el seu funeral negre, llavors, passava per "sa barraqueta" on el guàrdavies posava unes cadenes al pas de la gent quan el tren s'apropava.

Sortint de s'estació causava l'admiració dels viandants, passar per damunt el pont que crusava la carretera de Campos i més endavant, el que cruasava el camí de sa Padrera...

Però el 1967, el ferrocarril va ser substituït per altres mitjans de transport, autobus, cotxes, camions, etc. i el govern va decidir de llevar el ferrocarril, i deixar que bona part de les instal·lacions ubicades arreu de l'illa se perdessen, aquest és el cas de la nostra estació, que ja no és sino un record

Ahí, volguent sentir el que sentiren mon pare i els meus padrins quan anaven en tren, vaig fer una mica del recorregut de la línia. Vaig començar al pont de s'Olivar; aquell místic pont que no és sino un poble de rates, cap de les ben compostes pedres no és veia, només escombros i fems, tot tapat amb poals espanyats, mataçons, llaunes, plàstics, papers, elements putrefactes... amb una paraula, enderies mal oloroses i desagradables ho omplen tot. Seguint per la s'igua per allà on estava assguda l'antiga via, vaig

arribar a "sa barraqueta", probablement l'única construcció al llarg de la via que s'ha conservat al terme de Porreres. Després ve s'estació, tot i que el seu estat es ruïnós, se destrua al lloc on hi havia les vies, el corral pels animals, el moll de ca'n Reus, el moll de càrrega,

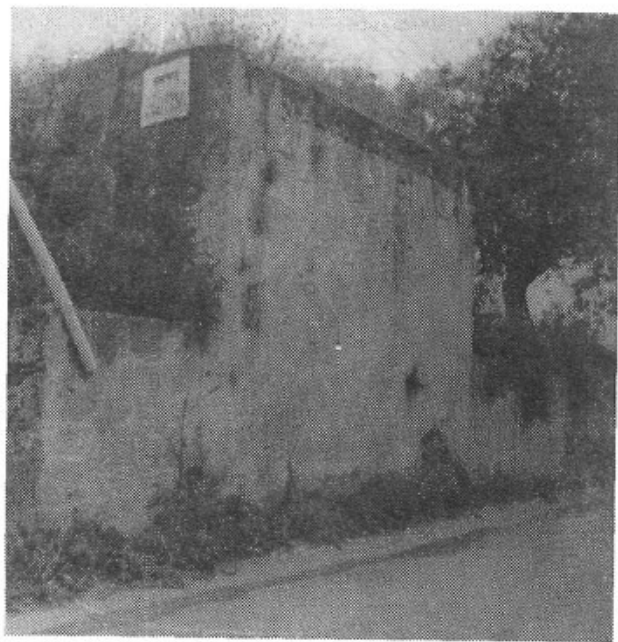
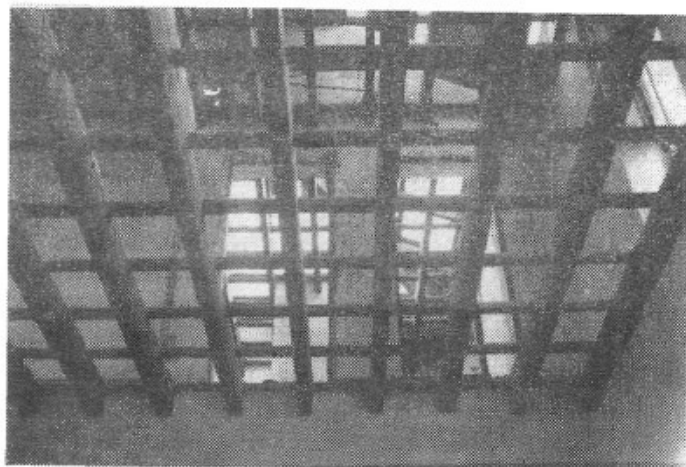

l'edifici de viatgers i els escusats; les instal·lacions abandonades no es pareixen en res al que era abans; segons em conta Margalida Bauzá Mas, esposa de Ventura Sastre Maiol, el que fou el darrer cap de s'estació i que visqueren a l'estació durant 10 anys; em conta idó que allà hi feia un viure d'allo més bo i encara que no ho paresqui, molt tranquil, sortir a defora i recrear la vista amb els jardins ben cuidats, exuberants i

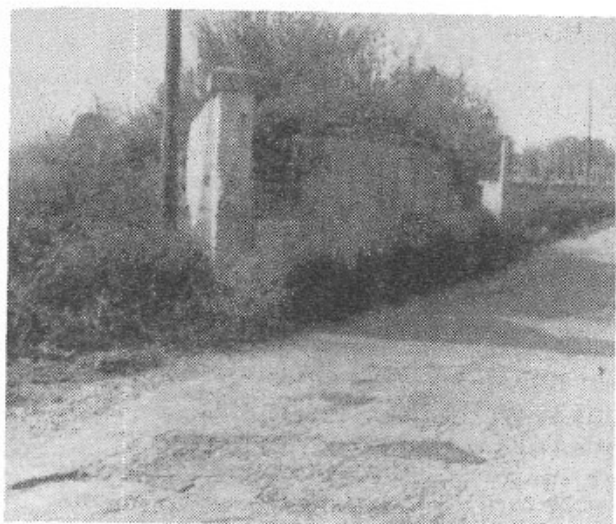
esponerosos, era una de les aficions de na Margalida, la campana, el rellotge i un pou amb un coll de pedra donaven un espectacle senyorial a la gran estació... Ara l'edifici de passagers és un perill, a dreta i esquerra, les parets de mares estan més de mig tomades; el sòtil

passat per ull, que només queden les bigues nues, tot està espanyat, pareig mentida, però és així, una casa on s'hi podria viure encara; de fet no fa massa anys hi visqueren una família de raça gitana, hi haguessin pogut viure porreres que estimassen el patrimoni de Porreres, o lo que queda d'ell, en fi, és impressionant veure com se deixen abandonades les coses; caminant,

però un parell més de passes cap a mitjorn, les parets del pont que atravessava la carretera de Campos, totes empedrades que semblaven un monument de benvinçuda al poble, i dic "semblaven", perquè amb el que volen esser els adobs de la carretera els han reemplaçat per res; queda encara, però el pas per les dues parets que sostenien la via que passava i atravessava per damunt el camí de sa padrera.

I una vegada més convit als lectors de "Coneguem el nostre entorn", a que facin una reflexió i coneguin l'entorn de la nostra vila, i llavors que se demanin si de veres val la pena deixar-ho perdre.

Toni Matas

Confraria D'Amics Del Vi

Fa aproximadament tres anys que un grup de porrerencs, que compartim l'afició pel vi, varem decidir formar una agrupació que el tengués com a centre de les seves activitats i interessos, fet i fet, i després de diverses reunions per parlar de la qüestió, va sorgir la Confraria d'amics del Vi de Porreres.

Des de llavors, els membres que la componen hem anat duent a terme diferents activitats (cates, mostres, excursions enològiques, ...) relacionades amb aquest element íntimament lligat a la nostra cultura mediterrània. No tenim la intenció de formar una capelleta d'exclusius i selectes bevedors, sinó que desitjàriem que els bons amants del vi poguessin tenir un espai i una companyia on poder aprofundir els seus coneixements.

La Cofraria d'Amics del Vi, des de la seva fundació, té uns estatuts que regulen les seves actuacions, públiques i privades.

Els objectius principals que ens hem proposat són:

- Divulgació i promoció de la cultura del vi i els seus derivats entre els confreres.

- Potenciar els coneixements i cultura del vins de Mallorca.

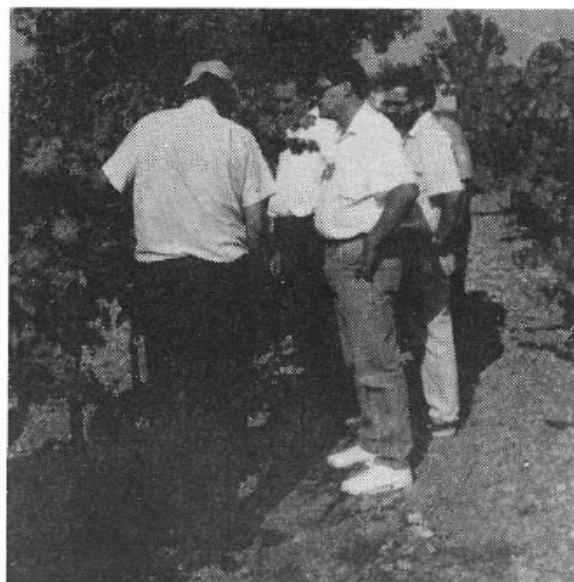
- Organització de tot tipus d'activitats socio-culturals relacionats al món del vi: conferències, tast, exposicions, mostres i similars.

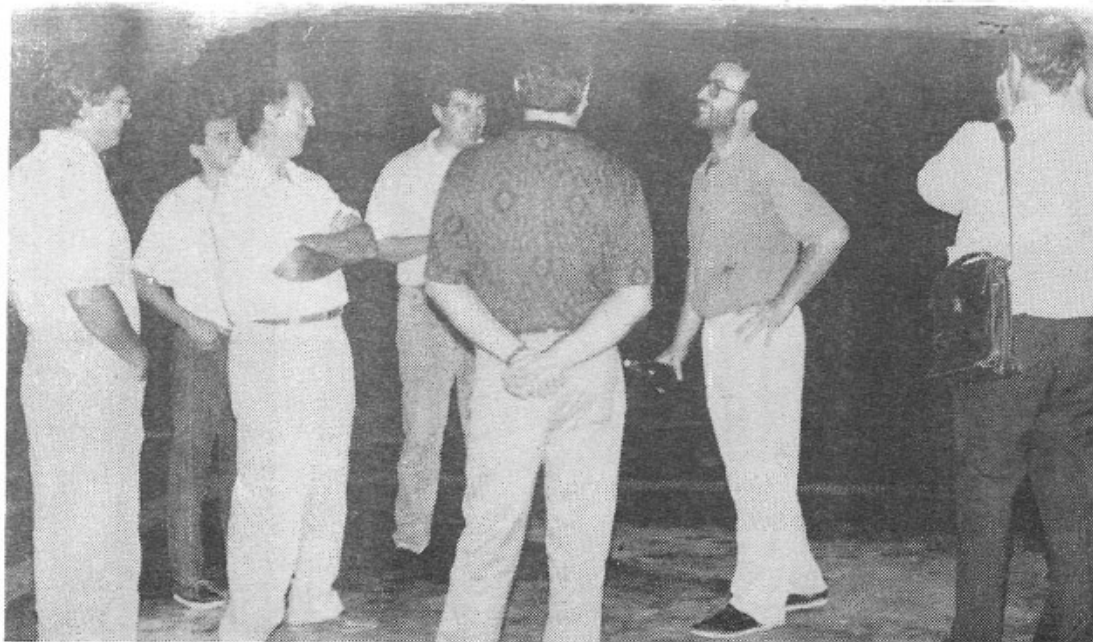
- Promoure viatges i visites de caràcter enològic.

- Divulgació de la gastronomia i, en especial, la de les Balears.

- En general, tots els temes relacionats amb el vi i la gastronomia.

En la nostra línia de divulgació de qualsevol aspecte relacionat amb el vi, enguany hem organitzat una exposició de pintura, amb la intenció de presentar una imatge diferent del tema que ens ocupa i d'aquesta manera, remarcar-ne el caire artístic. La tria d'obres s'ha feta gràcies al matrimoni Mesquida-Ferrando, promotors del museu d'art de Porreres; els pintors que contribueixen amb la seva obra són: Antoni Alzamora Muntaner, Joan Miquel Codina i Oliva, Lluís Blanes Font, Gaspar Riera Moragues, Tomás Quintana Campins, Catalina Salas, Rafel Garau Coll, Carmen Sentís-Vinuesa, Mercedes Lagüen, Miquela Vidal Barceló, Jose Miret Vasallo, Cayetano Juan del Corral, Isabel Contestí Gomila, Francisca Martí Monserrat, Juan Vich Tugores, Manuel Picó i José Luis Maraver Moreno.

A més a més, hem cregut oportú ampliar la perspectiva pictòrica amb les aportacions d'escriptors de diferents èpoques i països, amb una selecció de textos feta per Manel-Claudi Santos. Tant l'exposició com la selecció literària intenta seguir un recorregut que abraci desde la simple elaboració tradicional fins a la simbologia cultural que a arribat a tenir, des d'una perspectiva cronològica per reflectir el cicle natural del vi: ceps, raïms, verema, En resum ajuntar la tradició i la cultura al voltant d'una copa de vi.

Tot això hauria estat impossible sense la col·laboració econòmica de: Cosell'eria de Cultura, Educació i Esports, Ajuntament de Porreres, Fundació Cultural Prefama (entitat que es fa càrrec de la presentació de la mostra els dies 31 d'octubre i 2 de novembre a Lluçmajor), La Caixa, Sa Nostra, Banca March i es Crèdit.

Per acabar, només resta convidar-vos a visitar l'exposició i desitjar-vos una bona fira.

la confreria d'amics del vi de Porreres

TALLER MECANIC

JAUME VIDAL GRIMALT

S E R V E I MICHELIN

MOTORS DIESEL I GASOLINA

C/ Santa Creu nº 36
te 64 70 26

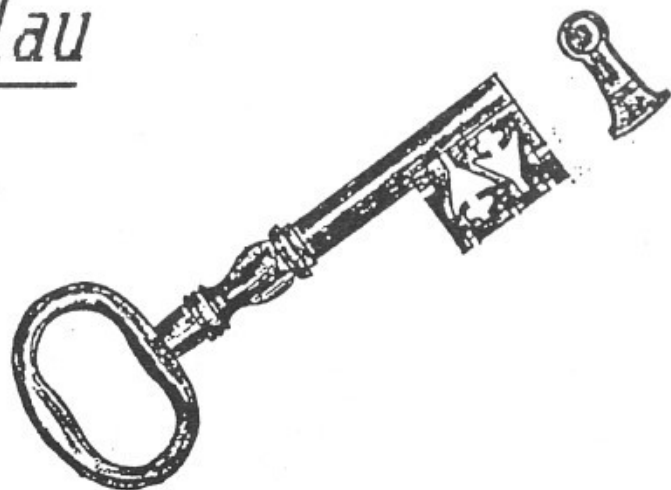
PORRERES

La clau

Del llatí CLAVIS, la denominació de la qual és aplicada a conceptes així com arts i oficis, mecànica, lampisteria, fusteria, música, armament, anatomia, construcció, esports, ferrocarrils, heràldica, història, lingüística, marina, mineralogia, milícia, arquitectura, estereofonia, figuratiu, etc. etc. I la que és objecte d'aquest escrit, com a instrument amb guardes que s'acomoden a les del pany per obrir o tancar al girar, que fa que il·lenegui el bufo.

Des de temps llunyans, es coneixen i s'usen les claus com a elevament de tancament d'algun accés, ja sigui: portal, armari de paret, barrera, armari, baúl, caixa, arca, arqueta, grillets o simplement caixa, etc.

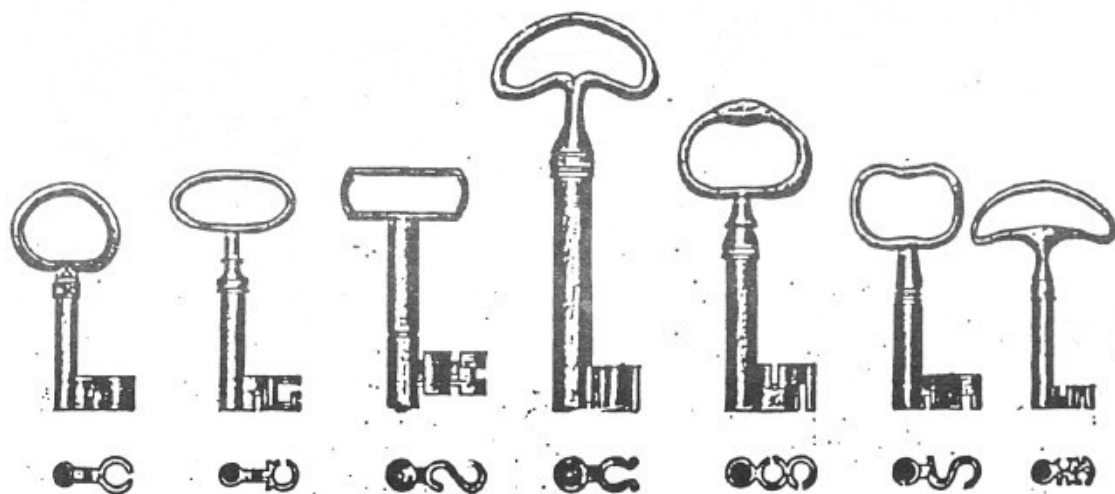
Del seu origen poc es sap amb exactitud. Els grecs atribueixen la seva invenció a Teodor de Samos en els temps homèrics, també ens ha arribat notícia gràfica en les representacions dels deus Osiris i Isis d'Egipte, que porten a la seva mà una clau que representa fortalesa, fidelitat i secret. El que ens dona a entendre la utilitat per a assegurar la disponibilitat d'un bé, ja sia material o espiritual, per al seu ús i administració.

La representació més antiga de la clau romana que es conserva, figura en una moneda consular de la família Papia (segle II a.C.).

A Pompeia s'han trobat claus amb guardes regulars i també restes de panys a Egipte i províncies romanes.

Al nostre país, a les que podem conservar, se les atribueix una antiguitat del segle XII, es comprensible que sigui així, ja que el metall amb que es fabricava fos ferro dolç de facil oxidació amb el que es disgrega exfoliant-se en làmines o estelles metal·liques d'oxid de ferro fins a la seva total descomposició o deformació.

No obstant, es creu que les primitives claus foren de fusta, essent substituïdes per les de metall, ferro coure i bronze i inclús plata, i segons la seva finalitat, aquestes s'usaven en arques, caixes, arquetes, urnes i sagraris guardadors de tresors materials o religiosos.

Les d'or són simbòliques, entrega de claus d'una ciutat a un alt personatge i als Gentilhomes de cambra significat el lliure accés a les dependències i cambres del Rei.

Durant el segle XIV es va estendre l'ús de la clau fins arribar a una total funcionalitat, i ja en la Edat Mitja es va usar el ferro i inclús el coure daurat, arribant a una singularitat artística pel seu forjat i cisel·lat, es varen adonar els punys o ulls de les claus amb elements decoratius com: escuts heràldics, capitells amb flors, delfins, flor

de lis, corones, etc. I en els segles XVII i XVIII, es va adonar l'empunyadura amb monogrames o lletres entrellaçades.

Des d'el 300, els Papes acostumaven a regalar als reis i als personatges a qui volguessin honorar, baules de les cadenes de St. Pere amb claus d'or; còpia de les del Sant Sepulcre dels primers Papes.

La clau, com tota obra del home, segons el seu ús i segons per a qui ha d'esser el seu usuari és i ha estat un altre element funcional al qual la mà del forjador li ha donat un aspecte que podríem denominar artístic. Podent observar a la factura i a les seves edats, la influència de l'estil imperant de l'època en que es va forjar, està clar que això sols es atribuïble per a les claus en consonància amb la mansió, pany, parament o porta on es trobi la tancadura.

Antoni Arcas

CENTRE D'ESTÈTICA

MARGALIDA BARCELÓ

TRACTAMENT INTEGRAL DE LA PELL

COSMÈTICA NATURAL

****Bona Fira****

Carrer Iluna, 12 - telèfon: 64 70 70
07260 - PORRERES

El prop pasat 18 de Setembre, la Coral de Porreres celebrà l'Assamblea General Ordinària, en la que varen tenir lloc les preceptives votacions (que segons manen els Estatuts s'han de celebrar cada tres anys), per elegir nova Junta Directiva, lo qual queda d'aquesta manera:

PRESIDENT...Joan Barceló Barceló
SECRETARI...Joan Mari Gari
TRESORER...Catalina Sastre Fuster
VOCALS.....Fca. Mora Vaquer
 Ferran Vaquer Silvar

Aquesta nova Junta es posa en feina l'endemà mateix, ja que el dia 19 dugueren a terme la primera junta, de la qual destaca els següents punts:

a/ nomenar com a segon director a Ferran Vaquer.

b/ rellevament de Gabriel Cerda "Celos" del seu càrrec com a representant de la Coral al Consell Parroquial, i el mateix temps, nomena a Maria Joan Mesquida per a reemplaçar-lo.

c/ estudiar una proposta d'ajuda

per les obres del Roser.

d/ Convocar una reunió al comitè organitzador del Cinquantenari (que celebrará la Coral l'any vinent).

e/ Convocar a tots els membres de la Coral a una sessió de treball per dia 27 de Setembre.

En aquesta darrera reunió s'aprovaren, entre d'altres punts:

1er. Fer un donatiu de 100.000 pts. per les obres de la restauració del Roser.

2on. El projecte d'actes de Celebració del Cinquantenari de la Coral de Porreres (properament ja vos informarem d'aquests actes).

També en aquesta mateixa reunió es crearen distintes comissions per tal de començar els preparatius, de l'esmentada celebració.

Per una altra part, hem d'informar que des d'el prop passat mes de Juny, el membres de la Coral Sebastià Melià i Bartomeu Melià entràren a formar part de la Junta Directiva de la Federació de Corals de Mallorca, com a vocal de la Comarca de Manacor i com a tresorer respectivament.

LA JUNTA DE LA CORAL

ESTANY CA 'N POO

PAPERERIA,

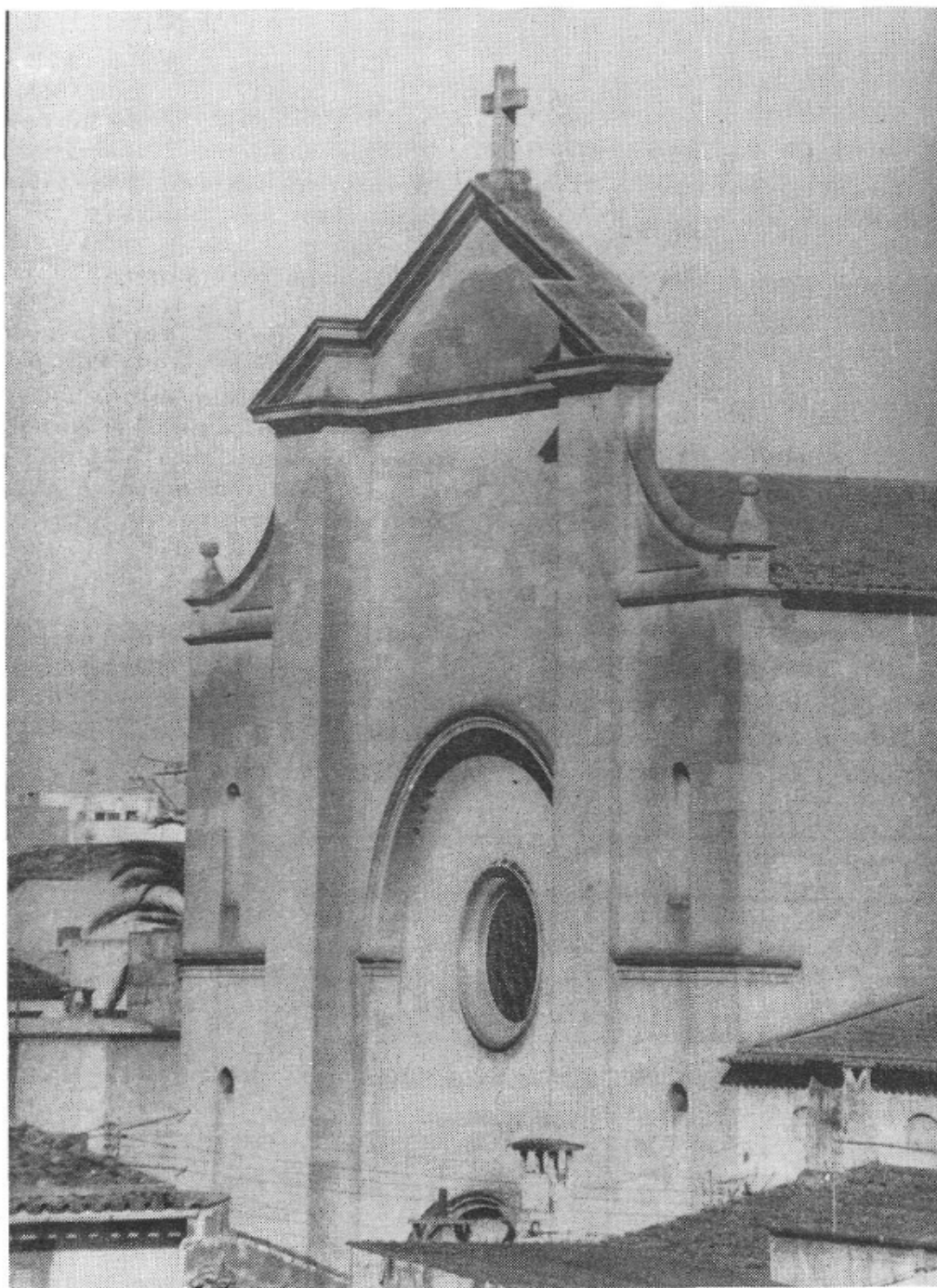
GRAVATS

DE SEGELLS

DE PUROS PER NOCES

AVINGUDA BISBE CAMPINS

A Foganya del mes d'Octubre de 1990 en el número 5 i 6, a l'apartat "Porrerencs de Primera" dedicat al Prevera Joan Barceló Mora, contavem i anotavem les principals fites i dates de la fundació.

Desde nostre modesta, pero dividida actuació, volem retre home-

natge a aquesta comunitat que durant cent anys ha treballat per la vida cultural recreativa i esportiva de la joventut de Porreres, sense desentendre-se de l'esperit.

A la Comunitat de Sant Felip l'hi deim gràcies i molts d'anys.

Estatuts del Grup Foganya.

Article 13.-La junta directiva serà triada per quatre anys, renovantse per mitat, a partir del segon.

Article 14.-Les reunions de la junta directiva es convocaran amb quatre dies d'antelació com a mínim i la seva assistència, ho acreditaran per escrit. Es reuniran, al manco, una vegada al mes.

article 15.-Són atribucions del President:

a) Convocar a la junta directiva per iniciativa pròpia o després d'una sol·licitud de tres membres de la mateixa.

b) Precidir i dirigir els debats de la Junta Directiva i de l'Assemblea General.

c) Ostentar la representació unitària de la societat davant tota mena de persones, organismes, tribunals i Entitats públiques o privades.

d) Suscriure amb al secretari les actes de les sessions i tota mena de documents que formalitzi el grup.

e) Per delegació de la Junta Directiva, otorgar poders per a formalitzar contractes.

f) Dur a terme totes les funcions restants i complir els deures que l'hi són propis d'acort amb els Estatuts i disposicions vigents.

Article 16.-Són atribucions del Vice-President: Exercir les funcions del President quan estigui absent. Col·laboració amb ell, a fi d'estar en condicions de suplir-lo, i assumint per delegació d'aquest les funcions que trobàs convenient com partir o delegar.

Article 17.- Són atribucions del Secretari:

a) Firmar les convocatòries dels òrgans de la societat, després de l'aprovació del President.

b) Redactar les actes de l'Assemblea General i de la Junta Directiva, firmant-les amb l'aprovació del President.

c) Preparar i redactar la Memòria Anual.

d) Dur al dia el registre de socis, anotant ell mateix les altes, baixes i observacions pertinents.

e) Custodiar els llibres, documents i segells de la societat, excepte els de comptabilitat.

f) Posar en coneixement dels organismes oficials corresponents els acords que adopti la Junta Directiva i l'Assemblea General, dins del plaç reglamentari.

g) Qualsevol altra no especificada que li encomanin el President, La Junta Directiva o l'Assemblea General.

Sota el títol Les juguetes de les padrines, la Conselleria de Cultura, Educació i Esports presenta, del 8 al 31 d'octubre a la Casa de Cultura, una exposició de juguetes de porcellana, cartó o llauna - pertanyents a una de les col·leccions més grans de l'Estat espanyol tant pel nombre de les peces com - per la seva amplitud temàtica.

La col·lecció que s'exposa íntegrament, consta de dos mil peces entre cotxes de llauna, cavalls de cartó, autòmats, trencaclosques, pepes o jocs de taula. Algunes d'aquestes peces estan també localitzades a museus europeus de juguetes internacionals com a París, Londres, Holanda i Alemanya.

L'exposició ha estat una iniciativa de la Comissió Interdepartamental de la Dona que presideix la consellera Maria Antònia Munar i pretén ser una mostra representativa de les juguetes dels nostres -- avantpassats, de les nostres mares i àvies, per poder comparar amb les juguetes actuals i extreure'n conclusions.

Obviament, una de les finalitats de les juguetes és preparar els nins per a les funcions que hauran de dur a terme quan siguin grans. Els papers -- que han assumit fins ara la dona i l'home estan estipulats i, clarament, diferenciats per la societat consegüentment aquest fet es plasma a la col·lecció.

La coeducació actual, nins amb nines, i els -- corrents pedagògics més recents han influït els fabricants a reduir les diferències entre les juguetes destinades a un o altre sexe, la qual cosa fa que el tipus de jugueta actual sigui més didàctic i igualitari.

L'exposició consta de deu vitrines de fusta, cobertes de metacrilat amb un prestages de vidre. També s'exposa una casa de pepes i juguetes grans com - cuinetes de fundició, mentre que en les parets pen-- gen quadres amb retallables, trencaclosques, cromos, fotografies i postals.

-- >

La col·lecció exposada pertany a un particular i el resultat de quinze anys de treball i restauració de peces localitzades a diferents punts de la -- geografia espanyola, principalment a Mallorca. També la componen diverses donacions de particulars que -- han col·laborat en la restauració.

Una tercera part d'aquesta exposició ha estat oberta al públic l'any 1987, en el Claustre de Sant Antoniet, també sota el patrocini de la Conselleria de Cultura, Educació i Esports. La mostra va tenir una gran afluència de públic, uns deu mil visitants, al marge dels alumnes de quaranta una escoles.

Durant aquest mes d'abril de 1987, la col·lecció fou exposada a la Torre de ses Puntes de Manacor, organitzada per l'Ajuntament de Manacor, i, el mes d'abril de 1988, a la Capella de la Misericòrdia.

Les causes de l'èxit de les exposicions les hem de buscar l'encant i la màgia de la jogueta antiga que arriba al sentiment de tot tipus de gent, ja siguin adults o nins. L'adult es recrea en la contemplació de les joguetes que han acompanyat la seva infància, i el nin descobreix la forma de jugar dels pares o dels avis.

**CONSELLERIA DE CULTURA,
EDUCACIÓ I ESPORTS
GOVERN BALEAR**

ES POU SALAT

Es gratificanr veure com un grup de persones, com l'equip de "Foganya", s'interessa pel seu patrimoni cultural, i en concret per un aspecte tan marginat com l'arqueologia. És per això estic molt satisfet que em demanassin uns mots sobre alguns dels materials que aparegueren a les excavacions del Pou Celat.

Ja fa alguns anys que es realitzaren les campanyes de restauració del que ens queda de la murada que protegia els habitants d'aquell poble. Tasques que ja en el seu moment varen mareixar l'interès de la Revista que llavors publicava L'Agrupació Cultural, "Llum D'Oli".

Al llarg de les obres poguérem excavar una construcció sencera, una habitació més o manco quadrada a l'interior de la qual encara localitzàrem restes d'alguns utensilis, els que el pas del temps no ha pogut esveir, que ens parlen del quefer quotidià dels seus habitants.

Alguns porrerencs tengueren ocasió de perticipar en aquelles tasques carregades d'il·lució i també de cansament; com les de l'horabaixa que aparegueren els tres tassonets que es veuen a les imatges, o el del matí blanc de neu que trobarem aquesta estranya peça de dues boques anomenada "askos".

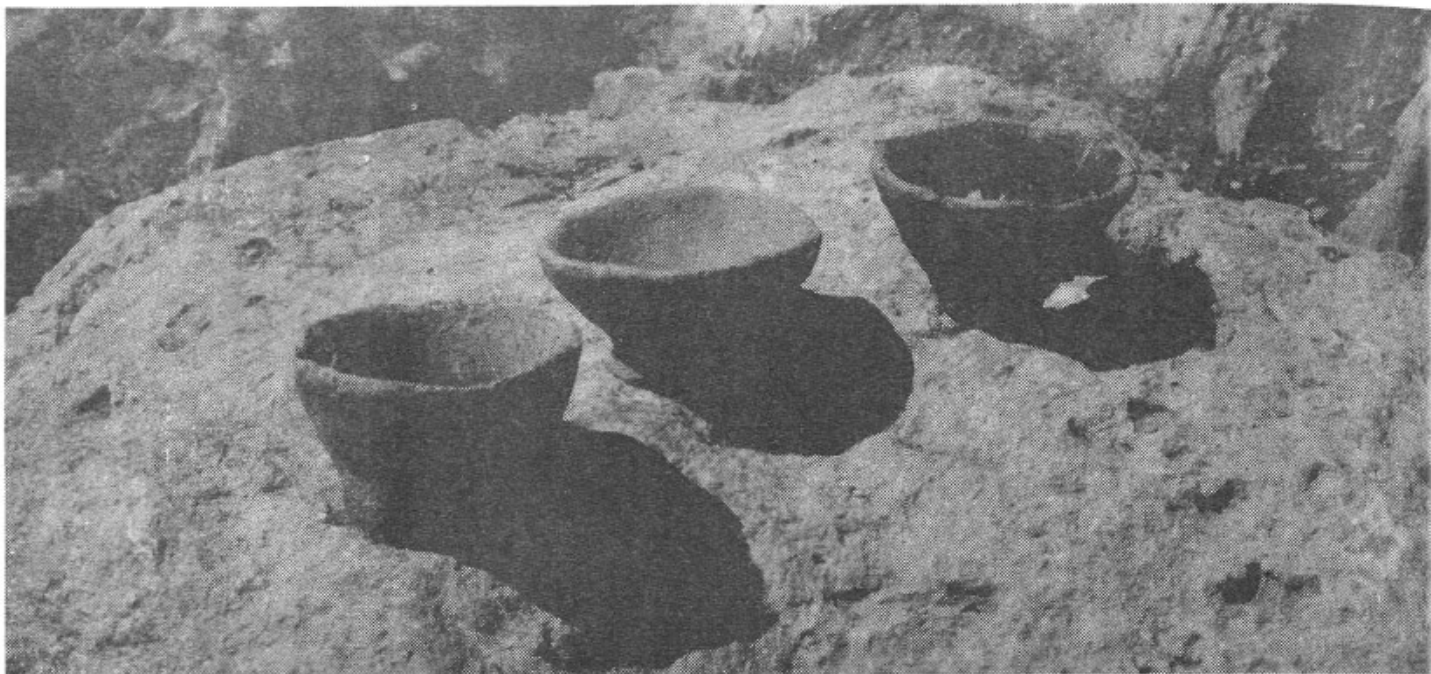
Per davant quedava la feina de laboratori, per recomposar l'innens puzzle que permetés interpretar allò que un temps fou d'utilitat als que ara anomenam talaiòtics. Un poble, el talaiòtic, que mai empra el torn ràpid per modelar la ceràmica i per tant

el procés era totalment manual. Sabem que en les feines de fabricació s'utilitzaven estris com espàtule, allidadors, punxons, etc que facilitaven l'acabat. La matèria prima, l'argila, era refinada com actualment, si bé amb mitjans més rudimentaris.

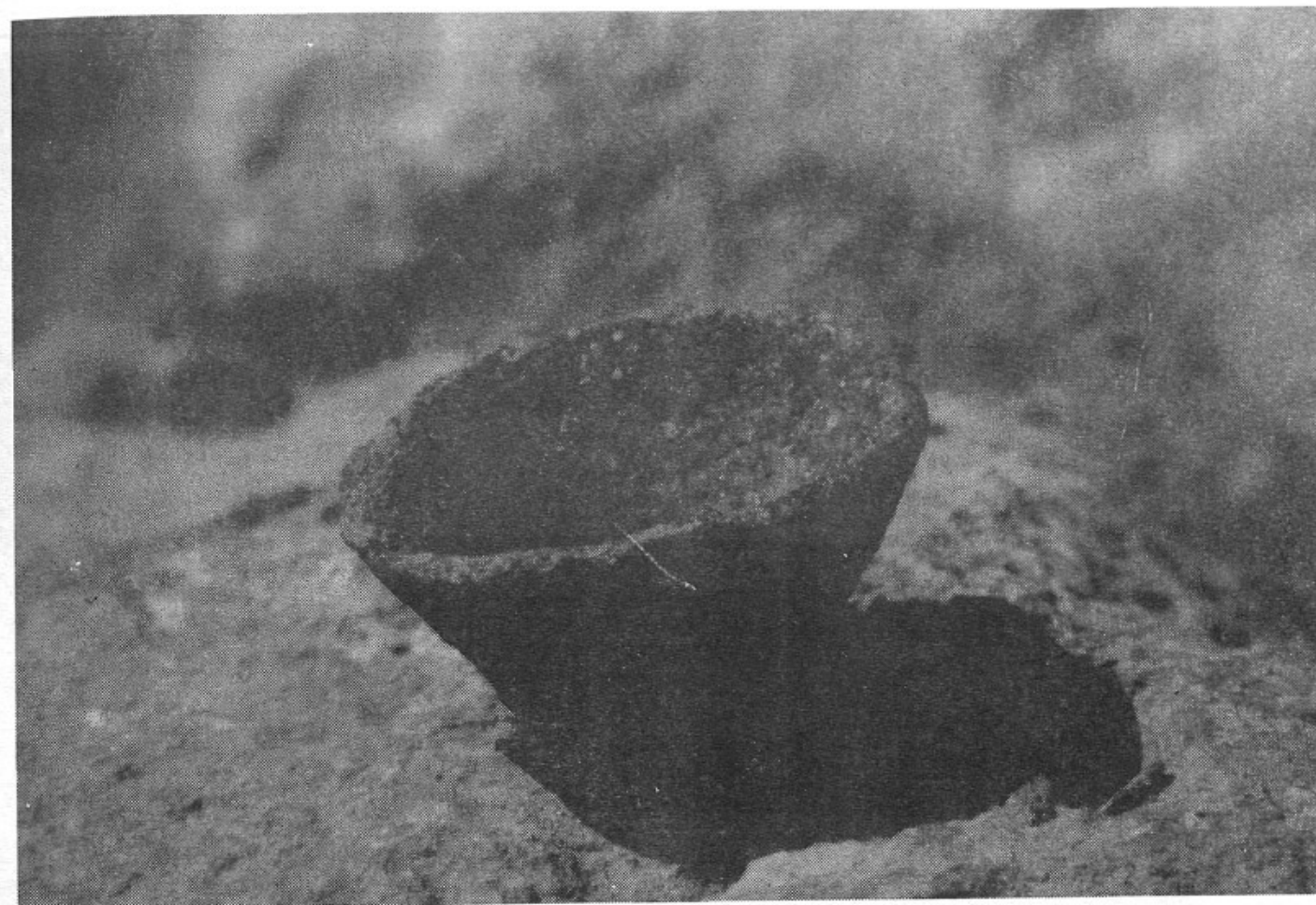
Així mateix a la massa se li afegia un desgredient, matèria que impedia que la ceràmica es trencàs en el procés de cocció, normalment partícules calcàries com copinyes o caragolins capolats, o matèria orgànica. Menys pericia demostraren en el procés de cocció, d'aquí que sovint sigui defectuosa i difícilment s'aconseguís una tonalitat uniforme a tota la superfície de la peça.

Totes les ceràmiques que es veuen a les imatges possiblement fossin de les darreres que fabricassin, modelades a mà, els talaïòtics, ja que corresponen a la darrera meitat del segle I abans de Crist, i per tant a uns moments en que els romans dominaven plenament l'illa i creien d'ús comú els utensilis ceràmics a torn, introduïts per aquests. De fet tots els aspectes de la cultura talaïòtica s'aniran modificant, transformant i o desapareixent a favor de la romana.

Aquest procés l'observam a través de l'estudi de l'excavat, de tal manera que veim com les grans peces per contenir diferents productes, similars a les actuals alfabrics, han estat substituïdes per les àmfores, mentre que les peces

indígenes, de modelació manual, de petit format encara estaven en us. també es constata aquest procés en el tipus de moles de pedra que empraven per moldre diferents productes, on es passa del sistema de vaivé talaiotí al de rotació propi dels romans.

Tot això ens parla d'un moment de canvi, de transformació de la cultura indígena a causa de la conquesta romana. Canvis que de bon segur degueren transformar aspectes més importants de la societat il·lenca, però que a través d'aquests petits utensilis sens manifesta.

La troballa d'abundants fragments d'àmfora, de producció civitancina i romana, ens demostra el consum d'oli i de vi d'

importació; producte, aquest darrer, que possiblement fos servit amb els petits tassonnets i abocat amb l'askos de dues boques. Però tot això són detalls del conjunt de dades que aportà l'excavació i que ara es troben en lent procés d'anàlisi, per poder-los fer conèixer el més prest possible.

GABRIEL PONS I HOMAR
Arqueòleg

*VISTA INTERIOR DE LA
MURADA TALAIÒTICA DEL
POU SALAT*

CICLOTURISTADA

Posats en contacte amb diferents membres de la Junta de la Penya Ciclista, casi el mateix moment de l'arribada, poc més poc manco serien les 12 i mitja ens comenten.

La assistència ha estat mínima, una quinzena de porrerecs, més externs que del poble, en total eren un corantena.

Es llàstima que quant es mou una entitat per donar vida al poble no tenguí resposta, llavors diran que no es fa res al poble.

Seria possible que la Penya Ciclista legalment constituïda i amb una vida activa pel que fa referència al ciclisme fent sortides d'entrenament periòdiques rebés un suport almenys moral per part del qui correspongui.

Perquè no fan ells, per exemple, les carreres de Sant Roc?

Convendria que el responsables d'esports prenguessin consciència de l'esforç de tots.

La direct. Penya Ciclista.

Gràcies a l'observatori meteorològic ubicat al poli-esportiu de Ses Forques i a l'amable col.laboració de l'Institut Nacional de Meteorologia a partir d'ara vos podrem oferir les dades al respecte dels dos mesos transcurrits entre sortides de la nostra revista.

Les del Joliol i Agost passats són aquestes:

JOLIOL

Dia 5: 35,2 graus de màxima a les 12'50 h.

Dia 8: 13,3 graus de mínima a les 04'50 h.

Extremes: 31,4 graus de màx. i 17,8 graus de mín.

Mitjana: 24,6 graus.

Pluviometria:

Dia 29- 0'2 litres.

Dia 30- 0'4 litres.

Total: 0'6 litres.

AGOST

Dia 25: 37,3 graus de màxima a les 12'00 h.

Dia 1: 15,6 graus de mínima a les 04'40 h.

Extremes: 32,5 graus de màx. i 19,2 de mín.

Mitjana: 25,8 graus.

Pluviometria:

Dia 9- 2'5 litres.

Dia 12- 11'8 litres.

Dia 22- 0'6 litres.

Total: 14'9 litres.

- BULLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ.-

- PREU dels 5 números anuals:

SOCIS: 1000 pts.

NO SOCIS: 1200 pts.

(Posau una creu allà on correspongui)

-Enviau aquest paper a: **"Foganya"** C/ Molins, 2
07260 PORRERES

- NOM: _____

- ADREÇA: _____

- TELÈFON: _____

na veure que una setmana abans del sufragi se faci l'escarada i que llavors ses obres siguin tant lentes i se pronostiqui que la fi de les mateixes sera dins el '93. I se queden tan fresquets', com si diguessin que nos podem posar tranquils i mentalitzar-nos que tendrem dos anys mes de molesties, clots, pols i malestar.

No voldria acusar de maxima responsabilitat als nostres dirigents polítics. No obstant, tanta passivitat irrita.

Que pensaran aquells porrerencs que visqueren la construcció de la carretera de Montfision en "un dia"? Tampoc creim en miracles, les coses se fan d'una altra manera avui, pero si creim amb els esforços que en aquest cas pens que son minims.

Un dels molts afectats.

BAR SA PLAÇA

simpatia i bon servei

t'esperam per servir-te

Plaça Espanya nº 3
PORRERES

PER MAL CAMÍ.

Qui no ha sentit parlar del lamentable estat de les vies que comuniquen amb les viles que ens envolten. Potser sembla absurd escampar més tinta sobre aquest tema, ja ho va fer saber el representant del nostre poble a tota l'illa, amb un escrit a un diari de molta tirada.

Concretament, me volia referir a la que està en obres actualment. Quan m'arribà la notícia del coneixement de les mateixes, la vaig rebre amb alegria per esser un llaç entre pobles molt concorregut.

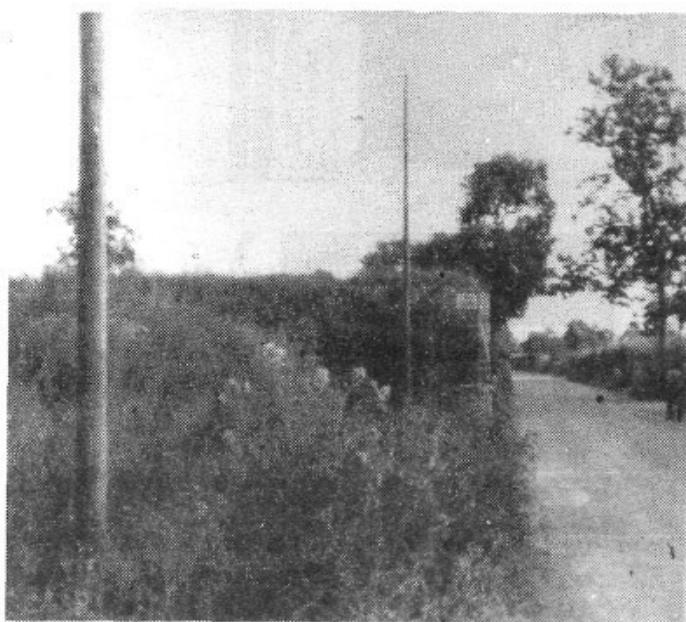

Tant noltros porrerencs com els montuirers, feim sovint aquest recorregut, bé per necessitats laborals, o bé perquè la colònia mos estira, o bé perquè cerquem unes hores d'oci dins Campos. Segons es veu, d'aquest poble precisament, no sembla que els campaners necessitin l'adequació de la via. Un projecte de reforma de 10 km. dividit en dos trams ratifica el que dic. De fet, per anar a Ciutat és obvi que no voltaran per Porreres, per anar a Manacor ho faran per Felanitx. Veus, aquesta carretera sí sembla que farà més via que la nostra, segons se desprèn

d'un altre escrit recent a un diari, d'aquí a un any estarà llesta. És vera que no té voltes que adreçar, però sí pareix que els pica més. Cal recordar que tenen la de Lluçmajor, la Colònia i Santanyí completament noves. I noltros?

Ja sé que tot això és senzill de dir i que a l'hora d'expropiar terrenys i que la burocràcia vagi envant, és una altra; però indig-

TRATTAMENTO VISO

LINEA COMPLETA AI FITOSOMI E LIPOSOMI
PRODUCTE I TRACTAMENT EN EXCLUSIVA

MARGALIDA BARCELÓ

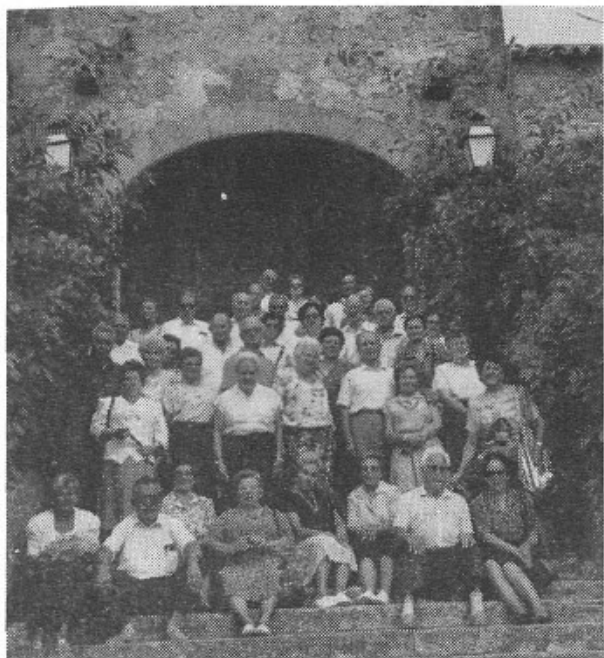

VAGHEGGI

PHYTOCOSMETICI

Cr. Lluna, 12 - Telèfon: 64 70 70
07260 - PORRERES

CULTIVEM NOSTRE IMATGE

Dia 22 de Setembre, vaig acompanyar un grup de gent a Montissión.

Des de viatges Colón Travel, S.A. En Miquel Leiva, ens havia cridat per si volíem pujar a Montissión i explicar-los el més destacat del Santuari i la seva història.

Tot el grup va quedar encantat de l'edifici, llàstima de les graveres; no s'en porten avenir de veure Cabrera.

Es ben possible que venguen noves excursions, haurien de trobar bon servei de bar i recordances.

A l'Ajuntament hi hauria d'haver el museu obert.

Hem de cuidar l'imatge, si volem mostrar-los el nostre poble.

J. Rossello

Viatjes Colón Travel, S.A.

BAL 182

El meu proper viatge

Tel·ls. 761250 - 753440

Telefax 492944

31 Desembre 31

07003 Palma de Mallorca

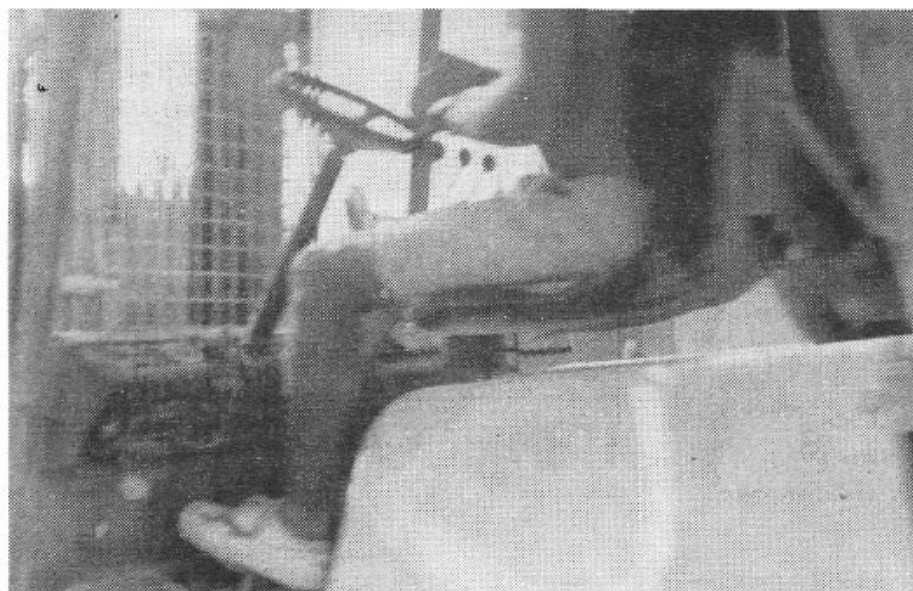
PORRERES, TELEFONO: 647000

Obres de millores, ràpides i ben realitzades.

Un 10 a la façana veïnat de sa fonda, que veim en construcció, per haver respectat l'antiga ornamentació. llàstima d'haver emprat tant de temps, i un zero a les persianes del veïnat.

Un dels molts crancs que se passetgen per la vila, fent la feina de transportistes que no els correspon.

Que la circulació no millora de cada dia?; Vaja un doi!

No es vera que els cans vagin a lloure!

Es sereno ha mort un moix -No es vera, son els cotxes i als cinc minuts... als cinc dies encara hi son

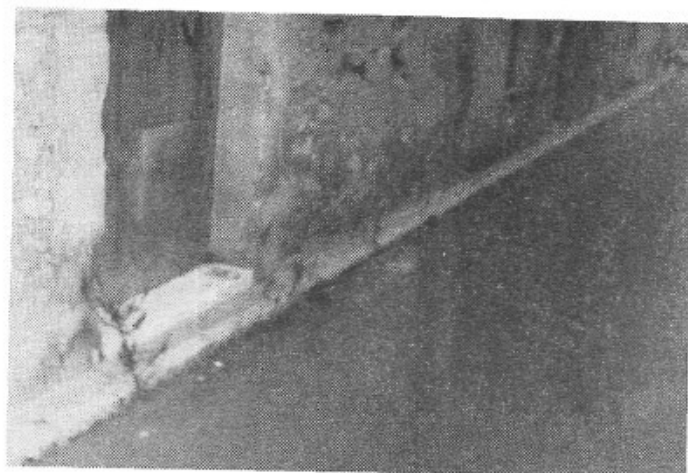
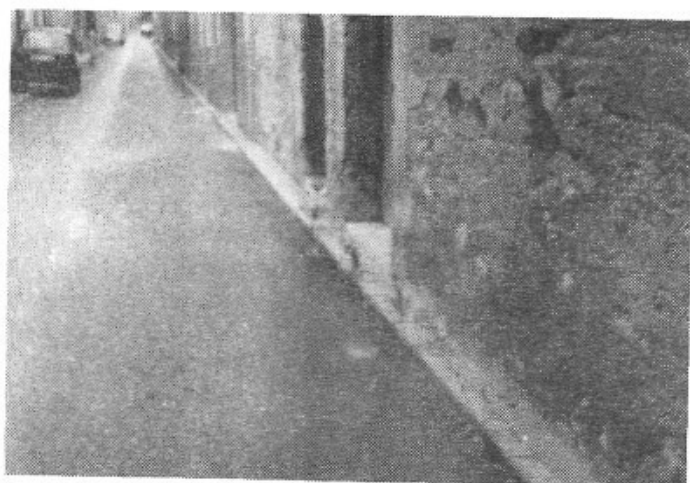

Sa gent sem, se creu els bans, (bandos) per exemple.

¥ CASSAT AL VOL ¥

Al portal de l'Ajuntament hi ha una placa indicadora del museu i fons artístic, hi està perquè la vegin. O no?

Qui diu que a Porreres no es cuiden els jardins?

Si sumam les dues quantitats de les despeses directes i les indirectes tenim un total de 14.368.401pts. Aquesta quantitat per sofrir alguna variació però es dona quasi com a definitiva.

Si treis comptes veureu com queden prop de cinc milions de pts per pagar. Així i tot la junta està animada ja que te en projecte una sèrie d'activitats per seguir recaptant els diners que manquen. A més d'un donatiu d'un milió de Rs que s'esperen de fonts oficials, està en marxa una rifa amb objectes ben valuosos que quedaren de la tómbola. La rifa es

farà el dia de la fira dia 27 d'octubre; està previst recollir 800.000Rs. També el club Colombófil té en prespectiva fer una subhasta de coloms que podria aportar una bona quantitat. La Corral de Porreres pensa organitzar alguna cosa per aportar la seva col·laboració. Finalment s'espera que algunes empreses locals també faran la seva aportació. Amb totes aquestes coses el deute quedaria bastant minvat, la qual cosa demostra una vegada més que és ben veritat que la unió fa la força i que allò que es proposa un poble, encara que sigui costós ho du endavant.

ENTRADES:

Conselleria de Cultura del Govern Balear	3.000.000 Rs
FESTES DE SANT ROC:	
Bar.....	210.350 Rs
Rifa.....	594.000 "
Tombola (Tercera Edat i Confraries).....	2.525.000 "
Collecta a la Parròquia de la Colònia S.J.	91.230 "
Bancs i Caixes.....	550.000 Rs
Donatius de particulars.....	2.228.677 "
Interessos dels bancs.....	178.063 "
TOTAL.....	9.377.320 "

Andreu Genovart

Ca Na Jerònia
Novetats d'Hivern
per Dona i Infants

C/ L'almoïna, 18 - Tel. 64 73 02
Porreres

EL ROSER TE CAPELL

NOU

Les obres del Roser ja estan acabades. Potser ni el mateixos membres de la junta es pensaven que en tres mesos estassin del tot enllestides i quedessin així de bé. Però es veu que el caràcter porrerenc és decidit, emprenador i eficaç, gràcies an això ara ja podem assaborir el que fa tan sols mig any no passava de ser una gran il·lusió.

Es cert que les obres estan acabades, però no estan cabals, encara queda una mota per pagar; això no obstant, també han estat moltes les col·laboracions rebudes les

quals demostren una vegada més l'estima pel nostre temple i l'interés per conservare-lo.

Aprofitant la restauració de la Capella del Roser, també s'ha dut a terme la reparació de la volada de la teulada ja que hi havia moltes peces que estaven en mal estat i quan plovia l'aigua regalimava damunt les parets creant un excés d'humitat.

Perquè conegueu l'envergadura de les obres realitzades vos traduirem en números al seu cost. També vos donarem compte dels doblers rebuts fins ara.

DESPESES DIRECTES

Materials i feina del projecte inicial....	10.700.000 Rs.
Cost del projecte.....	574.887 "
Direcció Tècnica Superior.....	246.380 "
Arquitecte tècnic.....	246.380 "
Reparació de la volada.....	600.000 "
IVA.....	1.484.754 "

13.852.401 Rs.

DESPESES INDIRECTES

Imprempta.....	285.000 Rs.
Permis d'obra de l'Ajuntament.....	231.000 "

516.000 "

Grues A VERGER

SEVEI PERMANENT

C/ PRINCEP Nº 11

SEVEI PLATAFORMA

Tel 64 74 01
MOVIL 908 63 60 40

REMOLC CAMIONS I AUTOCARS

PORRERES

GRUP DE MARXAIRES QUE PARTIREN A PEU DES DE PORRERES

NOTES DE DISCULPA

A la Passada "FOGANA" a la pàgina 16 a l'article "Porreres de Primera" hi insertarem una fotografia amb tot el conjunt de la candelada i custodia. Al retrat el mos havia deixat en Bartomeu Barceló Picornell.

A la fotografia de Margalida Vidal faltava un peu explicatiu perquè na Margalida era la segona a la foto.

Les fotografies de les pàgines centrals que mostren el bigam així com estava del Roser amb el muntatge a l'impremta les mos girarem, per això vos demanem disculpes.

A l'article "Va de basquet", escrit per Pau al muntatge ens equivocarem i posarem al final a la pàgina 43 mentre que el principi està a la 44.

Al mateix temps vos demanem disculpes per tot això i tot el demes que no ens surt tant bé com voldriem vos agraïm totes les observacions, queixes i comentaris que ens farau. Per qualsevol informació dirigiu-vos a "Foganya" C/ Molins nº2

COMENTARIS DE LA PUJADA A LLUC

Des de l'any 1987, el poble de Porreres, participa a la pujada a Lluc a peu, per tant fa cinc anys que hi prenim part.

Si mirem les llistes dels que s'a---punteren per anar-hi veurem que el nombre de marxaires augmenta de cada any.

Posats en contacte amb el qui s'ha cuidat de l'organització, en Bartomeu Servera, qui confecciona i guarda les llistes, ens diu que l'any 1987 foren una trentena.

Al 1988 s'engrossà el nombre i entre els que partiren d'Inca que eren una cinquantena afegits els que havien partit de Porreres foren uns 80.

Al 1989 el nombre creixé més, passaren els noranta.

Al 1990 seguí engrossant-se la llista

Al 1991 ha tornat créixer el nombre de marxaires, però es notà una certa falta d'organització.

En Tomeu, qui du el pes de l'organització, ens comenta que, falta un matis d'organització i que els qui vulguin o facin comptes de pujar tant amb cotxe com a peu, ja sigui des de Porreres com d'Inca, convé, millor dit, és necessari - pel bon funcionament i l'èxit de la pujada sense que ningú es trobi desprovis ni abandonat, que s'ajuntin tot d'una que s'obrin les llistes.

S'ha de tenir en compte que, degut el llarg del trajecte i el distanciament que els marxaires arriben a tenir, és impossible que un cotxe totsol assisteixi i controli tots els caminaires, ja que, des de davant fins els de darrera a arriba a haver-hi una distància superior als 5 o 6 quilòmetres i si el cotxe d'eventualment ha de recórrer per envant i per enrera no pot ésser. En teoria pareix factible més a la pràctica no pot ésser.

Des d'ara ja proposam, que l'any que ve es tinguin uns quants de contactes preparatius pel bon funcionament, i per la plena satisfacció de tots, amb la finalitat - que la pujada a Lluc a peu sigui un èxit i vagi en augment de cada any.

CA 'N TONI SERVERA

Distribuidor oficial

i servei tècnic

THOMSON

PANASONIC

- T.V.C..
- Càmares
- Hi-Fi
- Vídeo
- Ordinadors
- Emissores C.B.27 M H 2 -homologables
- Video Club
- Muntage d'antenes

MITSUBISHI

PRESIDENT

(C B - 27 M H 2)

C/ ORELL 29
t1 64 71 70

PORRERES

COMPRARIA CASA, exterior o interior de la població. Interessats comunicar-se amb FOGANYA, Molins nº 2.

ANUNCIA A " FOGANYA " EL QUE VULGUIS

AQUEST ESPAI ES PER TU

ESTAM EL TEU SERVEI

UNIO PARROQUIAL MONTISSION

Numeros premiats durant el mes de setembre
amb 3.000 pts. 346 224 992 i 390
amb 1.000 pts. 039 961 679 662 294 337 631 072
207 099 598 252 827 965 314 102 i 250

Dia 18 de setembre, víctima d'un infart, ens deixà el nostre amic Andreu Julià Servera. Era natural de Porreres. Els seus pares Andreu i Francina, el veren néixer dia 18 de setembre de 1927. casat amb Teresa Paniza Vicenç, natural de la Colònia de Sant Jordi. Del seu matrimoni en nasqueren nou fills, Francina, Teresa, Maruja, Colau (que accidentalment morí molt petit), Colau, Andreu, Apol·lònia i Damià.

UNA DE LAS ESCENES DE LA
MORT I PASSIÓ

De jove dugué una vida molt activa de cara al món cultural de Porreres. Tots els que ens movíem pel món de representacions, el recordam amb diferents obres i actuacions de caràcter recreatiu i cultural. Potser amb el que destacà més fou en la representació de la Mort i Passió, on encarnava el paper de Jesús. Essent d'una estatura alta i una veu forta i vibrant, destacava en la plorada a damunt Jerusalem, una escena que li quedava perfecta.

El nostre record no vol de cap manera esser un pesar de condol, més bé una rememoració del seu quefer perquè ens serveixi de model i ens encoratgi a seguir fent feina per Porreres, pel teatre de Porreres.

Ens unim a tots els seus familiars i amics per recordar-lo amb afecte.

DIA 30 D'OCTUBRE LA FAMILIA QUE ADMINISTRA EL BAR CENTRE DEIXE EL LOCAL.

La comissió econòmica parroquial rebrà les peticions dels
qui vulguin optar a la concessió d'aquest Bar de la parrò-
quia.

Ho han d'haver prsentat per escrit abans de dia 5 de no-
vembre

Josep Serra Mora havia nascut dia 20 de juliol de 1922. Foren els seus pares Josep i Aina, els seus germans Maria, Aina i Miquel. Morí dia 12 de setembre de 1991. S'havia dedicat bastant a la cura de rompudes, desviacions i dolors amb massatges. Era conegut per Pep Banyat. Ens dolem amb els seus familiars de la seva pèrdua i més, per haver estat d'una manera tan ràpida.

Dia 3 de setembre de 1991 morí Rafel Beltran Muntaner. Havia nascut dia 10 de juliol de 1911. Bren els seus pares Josep i Maria, la seva esposa Maria Rosa Roig i els seus fills Josep i Maria. Descansi en pau.

Maria Martorell Cruelles, vídua de Joan Font Lliteras, morí dia 7 d'octubre de 1991. Era coneguda amb el sobrenom de "sa gerreira". La recordam venent cossiols, ribells i gerres al carrer Major, ja que hi dedicà tota la seva vida.

Rebin el més sicer condol als seus nebots, Antoni Martorell Gornals, Antoni Martorell Blascos i demés familiars.

Dia 9 d'octubre morí Catalina Amengual Vaquer, de 67 anys. Rebin el més sentit pesar el seu espòs Pons i els fills Pons, Llorenç i Maria. Ens contaven els seus fills la qualitat de la seva mare, amb una llista llarga de detalls. D'una manera insistent ens deien: "Ma mare era una bona mare".

Na Margalida Bàrbara als seus 41 anys, ja havia madurat per complir a la perfecció com a esposa i mare en primer lloc, a més de tanir un tracte amable amb la gent. El seu espòs Gabriel, filles Margalida i Bàrbara, cunyada Catalina, cunyat Joan, sogra Margalida, nebodes Francisca i Margalida, parents i amics tots, ens unim en la pregària i el record.

Ens deixà dia 12 d'octubre

Notes de societat.

— Dia 26 d'octubre en Miquel i na Francisca, S'entregaràn definitivament i per sempre un a l'altre.

Na Francisca Trobat Cerdà i en Miquel Bover Julià es casaràn a l'església Parroquial de Ntra Sra de Consolació de Porreres.

Els Pares Andreu i Miquel Petra i Maria, juntament amb tots els germans, padrins, tios, cosins i amistats, celebraran les noces amb un suculent banquet al restaurant Can Mateu d'Algaida.

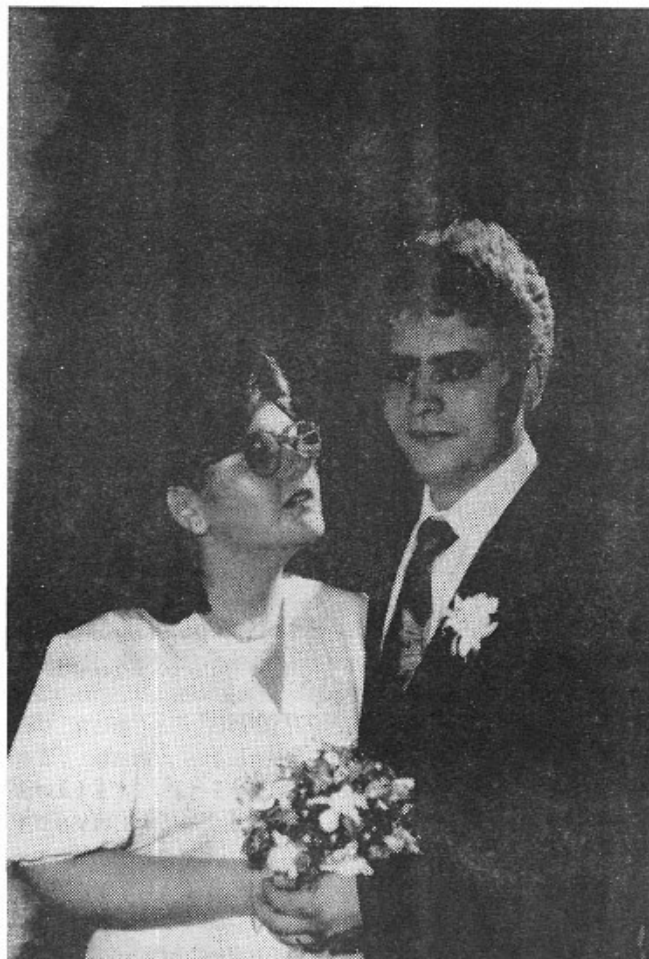
Enhorabona

Donam la més sincera enhorabona a Antoni i Maria pel naixement de la seva filla. desitjam que la vegin gran i guapa, i seguint la petja dels seus. Tengui bon viure vora el seu germà.

Repetim a Antoni Bosch Noguera i Joana Mª Portell Mascaró el desig que l'alegria de veure néixer la seva filleta es vegi continuat, per veure-la créixer i tornar gran.

Dia trenta d'agost Mossèn Josep Sastre Mora, ecònom de Porto Colom, beneïa les promeses de fidelitat i unió conjugal de Francesc Miquel Bolaños Fernández i Margalida Roig Beltrán. En el bell santuari de Montission fou on es fermaren ja per sempre llurs cors, enrevoltats pels seus pares, Sebastià Roig Maimó, Nicolau Bolaños Martín, Maria Beltrán Ximelis i Pilar Fernández Romero. Els acompanyaren en la cerimònia germans, oncles, padrins i demés familiars, i un gran nombre d'amistats. Tots els convidats foren obsequiats amb un suculent sopar de noces al restaurant Molí de'n Sopa.

Des de Foganya els hi desitjam tanta felicitat com ells mateixos poden voler.

Les noves curses de Joan Llaneras.

Quan arribam al final de la temporada ciclista 1991 és quan Joan Llaneras, corredor de l'O.N.C.E., demostra la seva total integració al camp professional, fent unes excel·lents actuacions i, com que és el seu primer any, ha estat objecte de lloances per part dels tècnics.

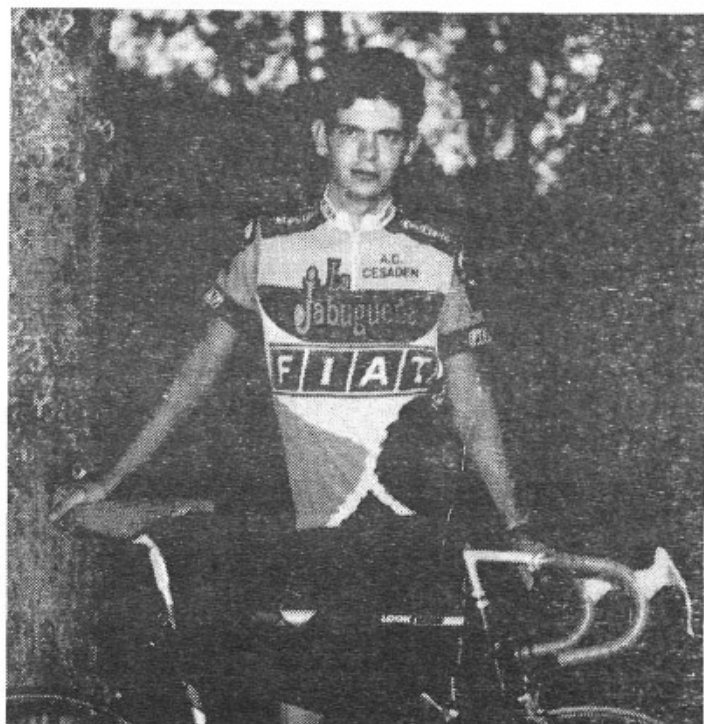
Descriurem breument quines han estat les seves darreres curses i la seva actuació:

Volta a Burgos. En aquesta volta va destacar sobretot en una etapa en la qual va anar tot el temps escapant en solitari. Va ser agafant el darrer kilòmetre, no poguent guanyar. Se va col·locar en el primer lloc de la classificació de Metes Volants, al final ocupà el lloc d'aquesta classificació. El guanyador absolut va ésser Pedro Delgado.

Volta a Catalunya. Aquesta cursa, considerada la segona més important d'Espanya, va començar molt bé per l'equip de'n Joan, ja que guanyaren la 1ª etapa, que era una contra-rellotge per equips. Per tant, ocupà un lloc de davant a la classificació general.

El seu primer test important va ésser la contra-rellotge individual de 25 km.. Al final de la mateixa, va ocupar el lloc 13è, col·locant-se a la classificació general en el 7è lloc.

Al dia següent, se disputava l'etapa reina, en la qual el final estava situat a un port considerat, juntament amb els Lagos de Covadonga, el més dur del calendari nacional. Arribà a la meta a uns 4 minuts del guanyador. És pot considerar normal, ja que no és ell un especialista d'alta muntanya, que quedàs classificat finalment en el 30è lloc. El guanyador definitiu de la cursa fou Miguel Indurain.

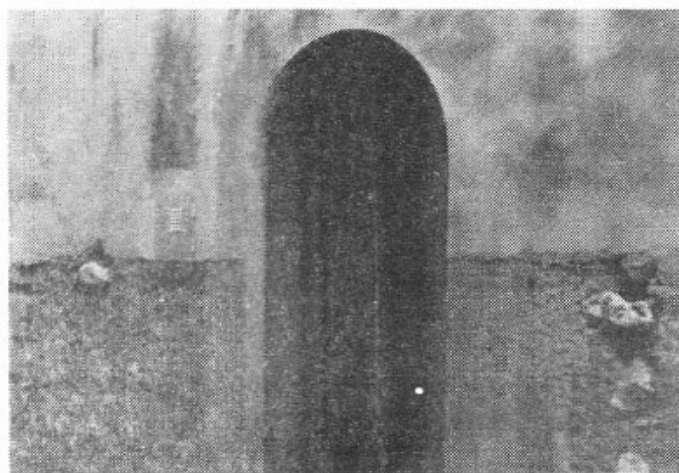
Gran Premi Alliberació. Prova vàlida per a la Copa del Món, que consistia en una contra-rellotge per equips de 90 km. disputada a la ciutat d'Eindhoven (Holanda). L'equip de l'O.N.C.E. el formaven 6 corredors: Mauri, Díaz Zabala, Lejarreta, Hodge, Weltz i Llaneras. Al final se varen classificar en 2on lloc, només a 18 segons dels guanyadors, l'equip "Buckler", i per davant de "Panasonic" i "PDM".

Pujada al Naranco. En aquesta cursa d'un dia, va quedar al 9è lloc, i entre els trofeus que se disputaven va guanyar el que duia el nom M. Lejarreta, quedant al final per davant d'homes com Delgado o Indurain, essent el primer del seu equip, a pesar que aquesta prova no s'adaptava a les seves característiques. Els primers classificats varen ésser corredors escaladors.

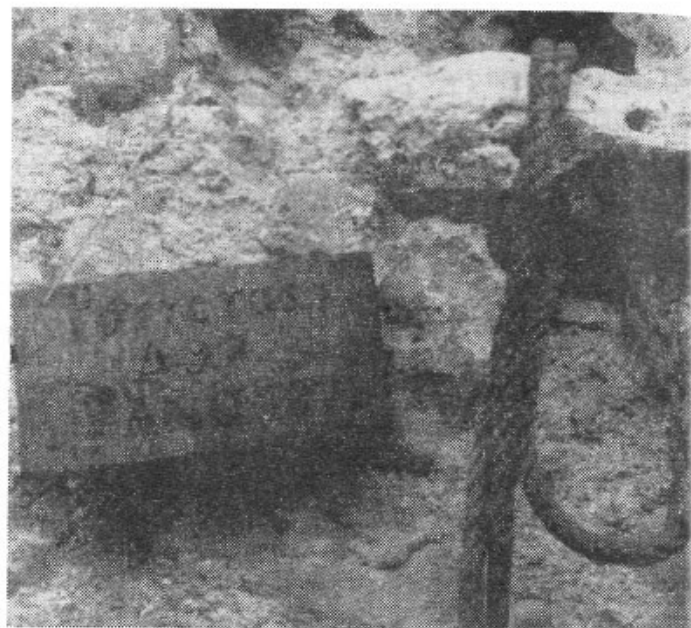
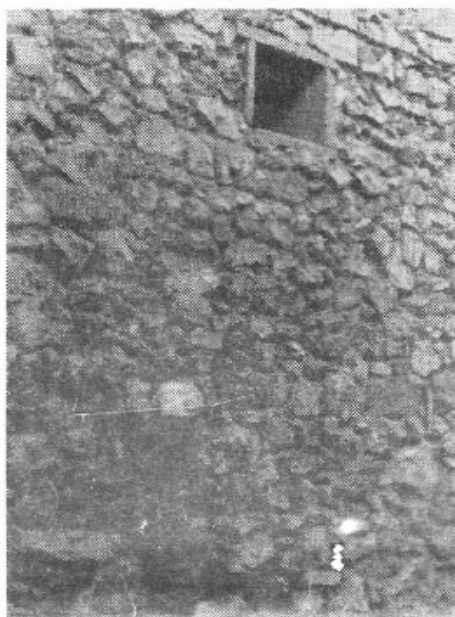
Com es pot veure, en Joan Llaneras demostra una gran progressió i això fa concebre esperances per la pròxima temporada.

ses fermadores

Tantes de coses són les que canvien al llarg de la història que si no ens fixam bé, perdem la noció, dels fets, ni entenem el perquè de molts de detalls, objectes, eines, construccions, perquè tot té un sentit i explicació si guaitam amb detenció, analitzant els fets i els motius que els assistien.

Avui ens entretenim mirant les fermadores, pedres foredades, naturals, que eren col·locades a les façanes de les cases normalment al costat dels portals, i s'empraven per poder fermar les bisties, amb el repàs que hem fet, no hem recorregut tot el poble, aiximateix amb 6 o 7 carrers n'hem trobades una vintena.

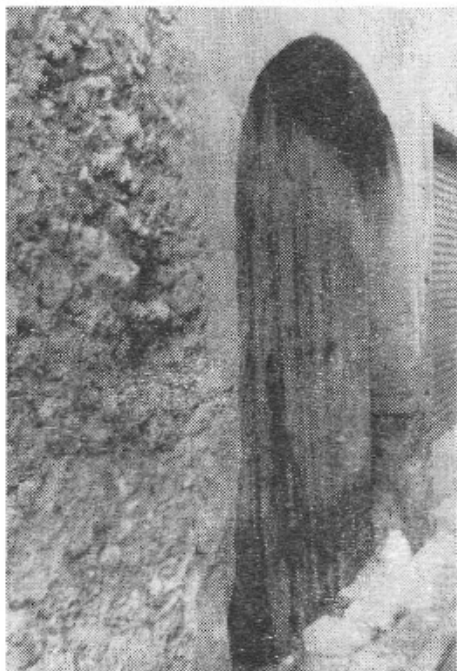

Es cert que avui l'utilitat de les fermadores no existeix, si bé és una nota decorativa o un punt de referència i de record del passat.

Aquestes pedres solien ser com més planes millor per tenir bon col·locar-les a la paret amb un forat que oscil·laria de més de deu centímetres fins a vint o trenta procuraven que el forat fos lo més regular possible, i que estas a un costat de la pedra, i millor si la pedra tenia uns trenta o quaranta centímetres per poder-se enquellar dins la paret i que tengués la consistència suficient perquè amb una estirada seca o brusca de l'animal no s'arrabassàs.

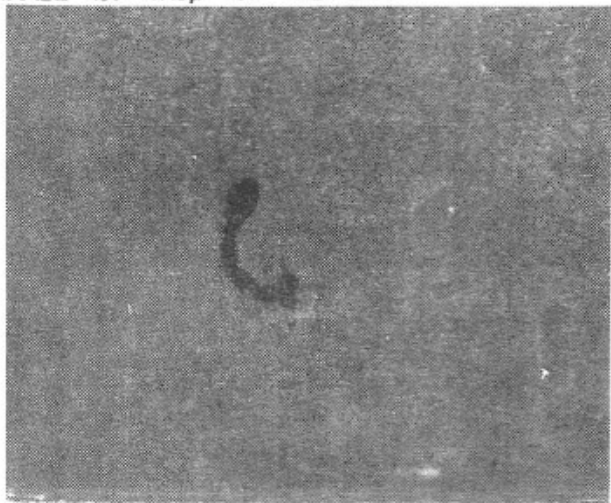

Hi havia fermadores, en principi als portals dels molins, quan arribaven amb la bístia carregada amb el sac de blat per moldre el temps que descarregaven i pesaven tenien la bístia fermada i no hi havia perill que partís ja fos per mor de les mosques o perquè qualche escabotell li digués "erri!" el temps que l'amo era a dins el molí o farinera.

Hi havia fermadores també allà on venien vi, aixís el temps que mesuraven le quartes també tenien la bístia fermada.

A les ferreries per quant anaven a ferrar-les o el temps que esperaven que el ferrer les fes un aceró. potser varen ser les ferreries on més prest canviaren les fermadores de pedra per baules o fermadores de ferro, hi havia ferreries que tenien el soquet per aguantar la baula a la paret amb forma de cap de cavall.

A la paret del lloc sagrat hi havia una filarada de fermadores de ferro perquè per la fira poguessin fermar-hi les bèsties que els mercaders duien al mercat, a més a moltes de cases particulars hi havia la fermadora de pedra, aixís el temps que descarregaven o carregaven entrant i sortint de la casa estaven tranquils que la bístia no se mouria. Hi havia cases que en tenien una a cada banda de portal, aixís era més fàcil quan duien una altra bístia fermada a darrera es carro fermar-les a totes dues.

Les fermadores de pedra, un altre record borrós dins el quefer d'ahir que com a símbols o emblemes queden a les façanes de nostre poble.

Amb el passeig que férem per la vila cercant fermadores, ens adonarem de com van desaparaguent els vestigis de nostre vila. Pel que fa a arquitectura, veure la quantitat de portals redons que han desaparegut.

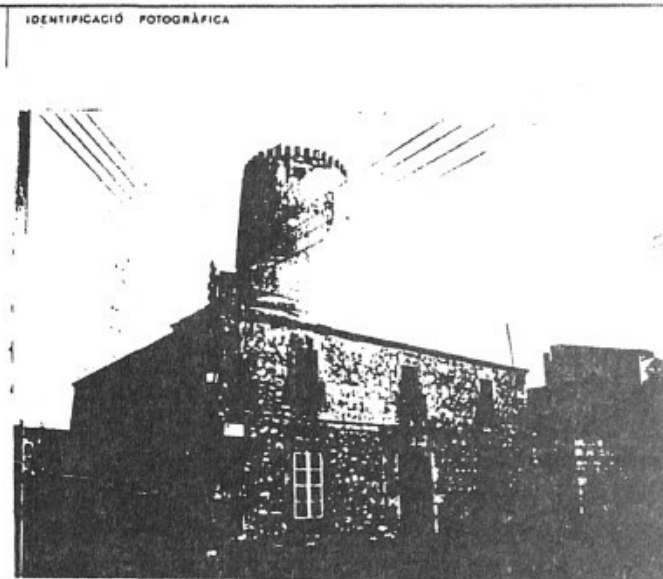
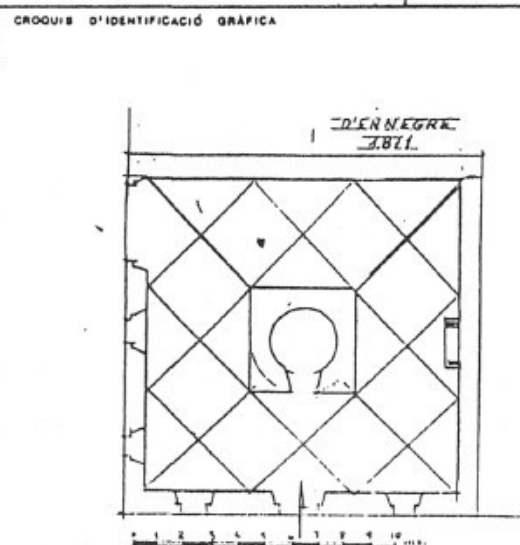
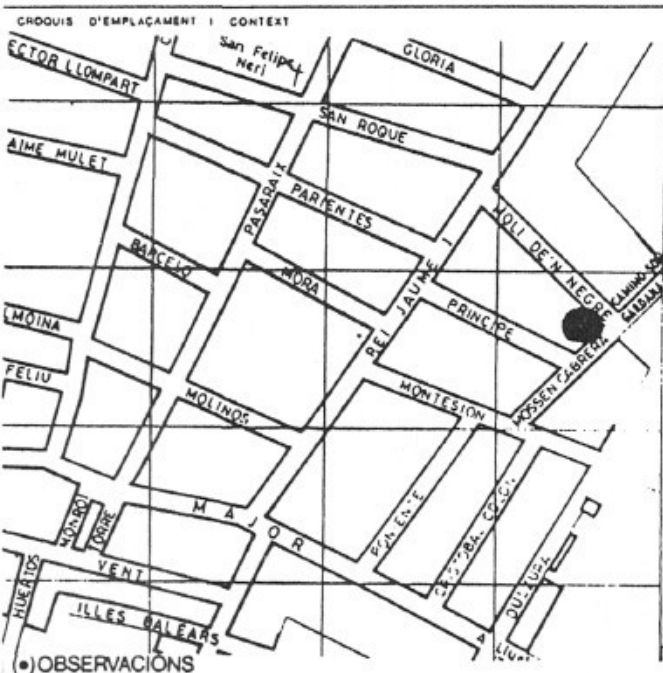
Vos deim Adéu amb la promesa que vos oferirem un altre dia unes imatges del que queda dels nostres portals.

Fins sempre.

J. Rosselló i Verger

<p>DADES TIPOLÒGIQUES</p> <p>Torre de molí amb base quadra- da.</p>	<p>DADES BIBLIOGRÀFIQUES I DOCUMENTALS</p>	
<p>DADES JURÍDIQUES (TIPIUS DE PROPIETAT, ADREÇA, ETC.)</p> <p>Propietat de Pep i Bernat Cas- tell Sitjar.</p>	<p>DADES CONSTRUCTIVES (MATERIALS I SISTEMES)</p> <p>MURS, ESTRUCTURES Pareïat de pedra vista i peces de marès en els dintells i brancals.</p> <p>ENTRAMATS, SOSTRES</p> <p>Bigam de fusta</p> <p>COBERTES</p> <p>Voltes de marès i solada de morter i cals.</p> <p>ALTRES ELEMENTS</p>	
<p>DADES CRONOLÒGIQUES (EVOLUCIÓ DEL MONUMENT)</p> <p>Quan es va començar la seva construcció no pogué ser acabada pel seu promotor propietari, per la qual cosa fou adquirida pels avantpassats dels actuals germans Castell Sitjar.</p>	<p>OBRES DE RESTAURACIÓ</p> <p>Desmuntar-li els falsos mer- lets del mur i impermeabilitzar- li la terrassa.</p> <p>PERSPECTIVES DE RESTAURACIÓ (RECOMANACIONS)</p> <p>PERILLS GREUS EVENTUALS</p>	<p>REDACTADA DATA</p> <p>CONTROLADA DATA</p> <p>REVISADA DATA</p>

ILLA DE	MALLORCA	MUNICIPI	PORRERES	LLOC	BARRI
LOCALITZACIÓ	Carrer Molí d'en Negre, cantonada Mossen Ca-				DENOMINACIÓ/NS
AUTOR/S	(brera,				EPOCA/QUES
ESTAT DE CONSERVACIÓ	A B C	BO MEDIOCRE DOLENT	BUC	A B C	PARTS ANEXES
COBERTES	A B C	INTERIOR	A B C	HUMITATS	A B C
RESTAURACIONS REALITZADES	3/4 1/4	4/4 3/4	GRAU DE PROTECCIÓ IPCE		
UTILITZACIÓ ACTUAL	Vivenda				PROTECCIÓ LEGAL
UTILITZACIÓ PROPOSTA					PROTECCIÓ PROPOSTA
DESCRIPCIÓ	<p>Molí amb base quadrada, voltes de mig punt amb la torre en el centre, les parts de la base de paredat amb peu de murada, té dues plantes amb finestres de portam complet.</p> <p>Torre sencera de pedra, la part exterior aterracada mitjançant una capa de morter.</p> <p>Desdiuen de la torre uns falsos merlets de mur que se li han afeixit.</p>				<p>CONTEXT</p> <p>Forma part del nucli urbà i el seu emplaçament fa cantonada a dos carrers, que per una falsa alineació se suposa anterior a la urbanització de la mateixa.</p> <p>CONTINGUT</p>

REDACTADA Antonio Arcas DATA 1990
 CONTROLADA DATA
 REVISADA DATA

DE TOT UN POC....**CRÊSPES****INGREDIENTS:**

tres ous dues cullerades
de sucre una cullerada de lle-
vadura en pols 1/4 de quilo de
farina tres cullerades de llet

Se mescle la farina amb la llet, a continuació els ous un poc batuts, el sucre, la llet i la llevadura en pols. Dins una pella untada de mantega fer unes truites ben primes.

Farcir, lletugue, pinya natural, o en conserva, mahonesa, gambes bollides i pelades, se capola tot ben petit i se farceixen es CRÊSPES.

ALBERGÍNIES**INGREDIENS:**

albergínies, cuixot dolç,
tallades de formatge "El Caserio"
una beixamel clara

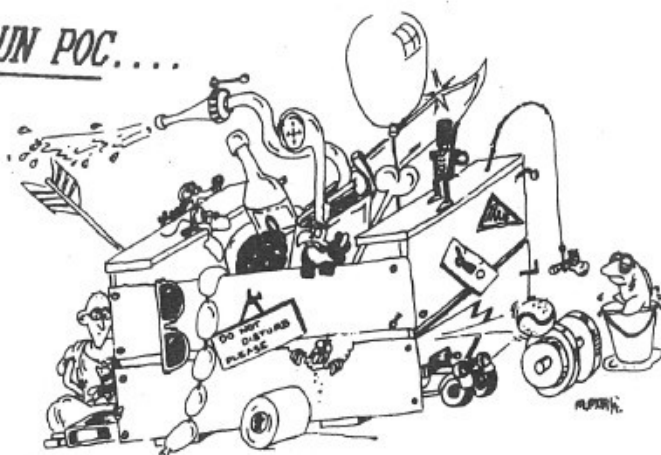
Tallar les albergínies per llarg, salar-les i fregir-les.

Dins una rostidora, col·locar sostres d'albergínies i de cuixot fins acabar en una de formatge.

Omplir la rostidora amb beixamel.ccccccoure en el forn una mitja hora.

CONSELL

Per suprimir l'olor d'all de les mans agafa amb els cinc dits el mànec de una cullera d'acer inoxidable deixant vessar l'aigua del grifó per damunt.

PENSAMENT

La religió està en el cor
i no en els genolls.

ENDEVINALLA PASSADA

Un cofret joier de pell

ENDEVINALLA

Tenc ales i no sé volar
tenc copa i no puc beure
amb tants pocs mots, a veure,
qui me sab endevinar?

ACUDIT

Ell - Jo sempre ric quan faig
alguna estupidesa

Ella - Deu dur vostè una vida
molt alegre.

....DE DINS EL CAIXÓ

NOTA

Per a qualsevol suggerència,
col.laboració o donatiu per a
la Revista, dirigiu-vos a:

GRUP FOGANYA C/ Molins 2

07260 - PORRERES

gracies

TREU CAPTREU MAGA

Bet Trunyella: Què has besquetjat molt des de sa darrera esmolada de garrova?.

Madò Moraduixa: I perquè no me contes lo teu, abans?, perquè tu només passes gust d'estirar sa llengua a ses altres, i te guardes lo teu baix de set panys.

Bet: Pareix que t'ha picat un bairei, tan mal sofrida...

Moraduixa: No m'ha picat res, pero estic que no hi veig de ràbia...

Bet: I a què ve tanta encesa?.

Moraduixa: Noltros mos desfeim per arreglar tot quan passa, que crec que deixam poques coses sense esplugar, i com si ploqués damunt banyat.

Bet: No sé que té que veure tot aquest envalantonament.

Moraduixa: Mira quin desgavell, entre cotxes, motorets, i per afegitó aquests patins que ara entren de moda, que cada instant te jugues sa vida anant pes carrer.

Bet: Té una explicació tot això. Mira a s'Ajuntament me pens que són una quinzena...

Moraduixa: Lleva troca! Son onze, millor dit ho haurien de ser, pero amb això de partits i punyetes ...onze que han estat elegits pel poble, cadascu pes seus, i tots tenen nom i senyal, pero ilavonces si no tenen majoria, mo volen fer feina i diuen que fan "pisocio".

Bet: No vaig anar tant de temps a escola com tu, pero al manco no dic dois; se diu, me pens "exposició".

Moraduixa: Ala, bleda!, ara me'n record! "oposició".

Bet: Jo els llevaria sa paga, als que no volen fer feina. Bon reparadaiades! Oh, ja l'he amollada!, es que te fan tornar sa llengua aruixada.

Moraduixa: Diras brura. Has de pensar que és totut haver-te d'entendre amb contraris.

Bet: Contraris, de que? O no fan feina pes poble?, Al manco això és el que diven.

-->

PERFUMERIA I ESTÈTICA

BAUÇA

Cr. ALMOINA, 71 TLF: 64.78.94

Netetja cutis. Tractament antiacné i per les rucs. Plaques. Manicures i Pedicures. Depilacions. Maquillatge.

Venda de perfums. Objectes de regal. Tota classe de línia de banys.

Línia colors propera primavera.

Moraduixa: No siguis viola! te que en Jaume des Molí si no hagués vetlat Ciutat... Hagués dit "amèn" i llavonces que mai no és per la Vila. Pensa! com pot retre mai? I es batle tampoc no hi és quasi mai i llavors diuen que són porrenecs!

Bet: No és estrany que ses festes de Sant Roc surtin espifiades!, si d'onze que són lleves es contraris...

Moraduixa: No són contraris, no has de ser tan verinosa.

Bet: No me venguis en comèdies! Se poden dir lo que vulguis, però el que està ben clar és que no fan feina junts pel mateix.

Moraduixa: Tots defensen uns partits...

Bet: I qualcú sa butxaca! ja li ha amollat!, i és es poble que haurien de defensar!; Bé, com te deia, lleves es contraris, o lo que li vulguis dir, llavonces dos o tres que no hi són mai, i te quedés amb la meitat.

Moraduixa: D'aquesta manera, no és estrany que deixin moltes coses sense lligar, i surt es bunyol que surt.

Bet: Per afegitó, posen en mans de ximpls empleats sense preparació, detalls i assumptes que haurien de tractar gent amb seny i experiència. I vet aquí!.

Moraduixa: No exigeres un poc?

Bet: Mira es resultat!, horaris que no corresponen a allò anunciat, actes que a l'hora de fer-se, no tenen qui se n'encarregui, espectacles que no són per unes Festes Populares.

Moraduixa: Però es Batle i en Toni Segura lluien amb allò de "Ses Misses"!

Bet: Més valdria haguessen fet sa revetla d'hora, així haguessen vist qui quedava per veure-les.

Moraduixa: En vaig sentir un que quan les anomenaven d'una en una i deien aquells números, va dir-"No-més falta que diguin...i val tant!"

Bet: Això es molt fort!

Moraduixa: Avui no hi ha res fort. Si ells poden fer el que els passa pels nassos, per grossos que els tenguin, llavors han de sentir tots els comentaris que és fan.

Bet: És que si el que té més valor per ells... no ho vull dir; i per afegitó, més burla i afronta ho foteren tot en foraster.

Moraduixa: Fotre! no ho vols dir! que val més s'intel·ligència o és físic? Concurssos de persones o de famelles?

Bet: I llavors, lo que haurà costat a s'Ajuntament aquesta capritxada! Això no pot esser!.

Moraduixa: Aquestes festes hi hagué molt de roser, tómbola per amunt, bar de berbenes per avall... Està bé que se facin campanyes per conservar ses coses, però no sé si hauran fet llarg...

Bet: Qui ha fet llarg? pensa en so

bar de ses berbenes. És veritat que sa ganància era pel Roser, però amb s'entrada, que la cobrava s'Ajuntament, hi entrava una consumició, que és perdia del benefici pel Roser. Així que s'Ajuntament ha cobrat al Roser un tant que no deu esser gens baix. Veurem quina quantitat hi destinarà. Al manco hauria de ser el mateix que ha cobrat al bar.

Moraduixa: Sobretot... però jo insistesc amb allò del trànsit, que llavors hem fuit del tema. Més valdria que llevassin tots els discs, tanmateix tothom fa el que vol, així no podrien dir que sa gent no creu.

Bet: Si! t'assegur que si durant 4 anys més això segueix així estam ben arreglades. No havia vist mai un desgavell més gros. Porreres, quasi quasi pareix una pista de cotxets de xoc.

Moraduixa: Si el Batle hi és, l'únic que li pica és trobar el seu aparcament davant s'Ajuntament buit, i els altres que bufin a un caliu!

Bet: I de la unitat Sanitària que me'n dius?

Moraduixa: Ara si que toques un bon capítol! quaranta senalles de punyetes dic! És un bordell! Sa darrera vegada que hi vaig anar

per saber qui era es darrer no hi havia manera; ningú no contestava quan damanava "qui es es darrer?".

Bet: Com que tothom estava en converça... I per cert que no xerren gens fluix, si hi vas un dia que tenguis un poc de mal de cap, estàs arreglada!

Moraduixa: Pareix que allà hi van per discutir. Se posen a xerrar i no se donen raó a ses barres.

Bet: Si t'has de mirar sa sang, el més normal, és que quan te toqui a tú, ja t'hagi pujat un parell de graus.

Moraduixa: Vaig veure una baralla de dues que se volien passar a davant, i no te dic quin sarau que mogueren.

Bet: I des cans a lloure, què en diràs? És que hi ha tantes de coses que no van ni amb rodes! no sé com acabarà! Abans de Sant Roc n'hi havia un que pasturava tot el dia per sa plaça, el Batle ja havia dit a l'empleat que el fermàs, però l'infeliç, ni per aquestes!

Moraduixa: Si ho vaig saber. Fins que una, cansada de veure aquell ca i que l'empleat de l'Ajuntament no feia res del que li havien dit, s'arrambà al Batle i li va enflocar a veure qui era es Batle, si en.... o ell.

Bet: D'aquesta, es Batle cridà l'individu en qüestió i li digué que anàs a agafar es ca; hi anaren, però remugant, remugant.

Moraduixa: He quedat sense saliva amb aquesta ermollada d'avui.

Bet: No diguis que no quedis a plè amb aquesta desengavatxada d'avui.

Moraduixa: Pas pena que per sa pròxima no tenguem res per esplugar.

Bet: No passis ànsia, a jo me'n queden mitja dotzena de ben fresques.

Moraduixa: Ala idò! Fins per a Nadal! I alerta als costipats.

Bet: Ara mateix me'n ve una de grossa a sa memòria...!que...

Moraduixa: No em facis estar endarrer!

Bet: Si ens topam cap dia ja la te contaré. Bona nit!

Fanàtic----- pass...

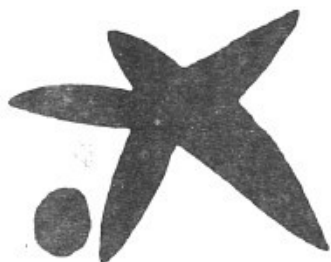
Fa un temps que jo no comprenia bé el que volia dir fanatisme, però ara que he pogut descobrir el monstre, veig que és cosa poc aprofitable.

Però que darrerament en el món nostre és molt corrent i tolerant per als savis que ens dirigeixen.

La veritat és que el fanàtic és una persona que no raona, s'afica dins la massa i amb bels i gemecs segueix envant.

Sense tenir respecte per uns ni pels altres, només demanen el que els seus edils demanen, formant un cercle, fent el seu joc i emprant les seves regles, creant manifestacions, coaccionant els medis de comunicació d'aquelles coses ambafores dels fanàtics, creant situacions racistes, baralles, desbordant la religió i imposant les seves lleis. Tot això per uns interessos econòmics, per un tornar a les arrels. Això no em conveç, ja m'ho deia en Toni.

JOAN PICORNELL.

"la Caixa"

VOS DESITJA BONA FIRA

SOMNI D'UN INFANT EL DISSABTE DE SA FIRA

Quan vàrem començar l'escola el meu padri jove ja me va dir: "Joan, per sa fira te comprare una escopeta. Es meu padri jove es molt gran i té tots es dits de ses mans, d'anys dues vegades i mitja, i té mes força que alcaria un camion i tot.

es disabte de sa fira, vaig cercar es meu padri jove, i nom Joan com jo, però li dic jove, a ell li agrada perque riu i me dona cent pessetes de ses grogues.

Me recorda: "Demà, s'escopeta!"

Vàrem voltar una estona més amb sa bicicleta i arribaven camions, carragats de juguetes, moltes dins caixes molt grosses, i cotxes nous i de tot. Anarem amb N'Antoni i en Bernat (que son es dos meus amics, sempre jugam junts), a jugar dues màquines, al cafe i gastàrem ses cent pessetes que m'havia donat es meu jove.

Quan vàrem haver sopat, ma mara em degué: "Juanet, a jeure dijorn, que demà demati tindràs son.

No me podia dormir, tot nervios, pensant amb s'escopeta que me compraria es meu padri jove.

Sentia sa "tele" i el darrer que vaig sentir abans de dormir-me va ser d'uns que tiraven tirs, i mataven gent, i soldats i dones i nins.

Tota la nit vaig somniar que uns me encalcaven pegant tirs, i en es meu jove i a ma mara, tirs a tothom i no hi havia ni fira nires, gent que corria, i s'ambulància...

Devers les onze, es meu jove me ve a cercar per anar a fira, jo ja estava ben desxondit, però recordava lo poc que m'agrada lo que havia somniat, i lo dolentes que son ses aemes, totes, i vaig dir al meu padri jove: "no vull cap escopeta, vull una bicicleta nova, no n'heuriem de fer cap d'escopeta"

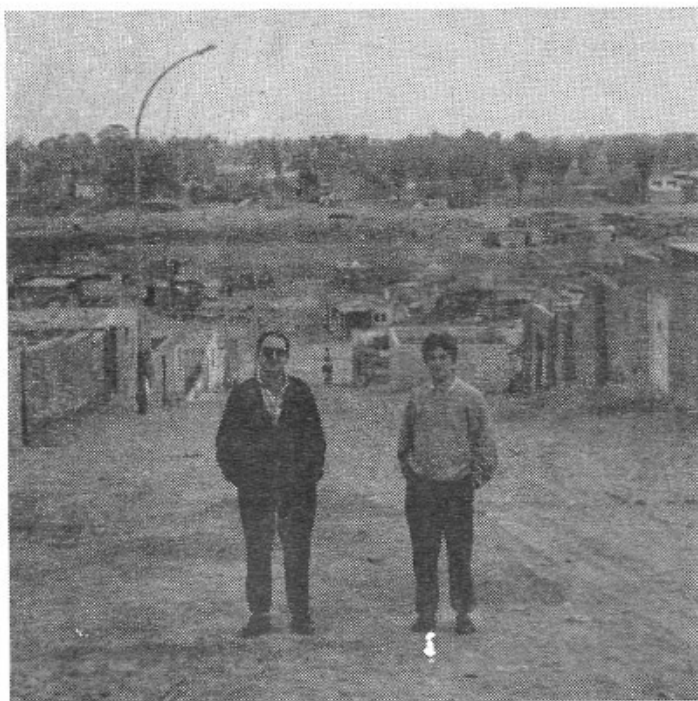
Juanet d'es Pla

*Si vos heu de desfer de roba o mobiliari emprat en bon estat
.,vos agreirem ens aviseu per tal de si podem aprofitar qual-
que cosa Grup Foganya C/ Molins n. 2 GRACIES*

Experiència al Perú

Aquest estiu, després d'un any de preparació, i juntament amb un company de seminari, vaig experimentar el que és ésser missioner a un país desenvolupat d'Amèrica Llatina, concretament al Perú. La idea d'anar-hi va ser totalment voluntària: el nostre objectiu era conèixer d'aprop aquella realitat, de la qual se'n parla però des de lluny. Sabiem que el fet de tocar-ho amb les mans seria distint a sentir-ho contar; també érem conscients que dins la nostra opció pels pobres i com a futurs preveres hi ha la possibilitat d'un servei al Tercer Món.

És cert que dos mesos són insuficients per conèixer-ho amb profunditat. Per molta atenció que posis per a captar el major nombre d'informació possible, no pots dur-te'n una idea suficientment completa. També és ver que no es pot expressar en unes quantes ratlles les nombroses anècdotes i experiències que vaig viure, perquè n'hi ha bastantes, que per molt riques que siguin resulta impossible transmetre-les.

Si l'he de valorar, hauria d'afirmar que fou una vivència forta, però molt positiva i enriquidora. Tenir contacte amb una realitat tan diferent a la nostra suposa sempre una dura impressió. I molt més si es tracta d'un país subdesenvolupat, ja la seva pobresa i misèria contrasta fortament amb la nostra societat benestant. -->

Galletas ESPECIALIDADES C.B.

GELATS

TORRONS

Pje. Molí de'n Negre, 2
Tel. 64 70 80
07260 - PORRERAS (Mallorca)

Per poder-les comparar volguérem conèixer la Serra i Lima, la capital, que són dos aspectes distints d'una mateixa realitat. Personalment preferesc la Serra, on la gent és pobre, però senzilla i noble, humil i amorosa, que estima, es deixa estimar i fa estimera. A Lima es respira un ambient de senyoriu, de tancament davant el sofriment de la resta del poble peruà, que és la immensa majoria.

De veritat, en front d'aquella realitat et sents culpable. Sobretot quan penses que ets espanyol. Malgrat avui en dia estiguin sotmesos a altres tipus de poder, et dona la impressió que les conseqüències de la colonització espanyola encara hi són presents. S'intueix un sentiment d'inferioritat, una certa manca d'identitat i una forta incapacitat per a lluitar. Aquestes característiques es contraponen amb la nostra europea manera de ser. Som conscient que es poden comparar, però no jutjar, perquè són dues cultures totalment diferents i les dues tenen aspectes positius i negatius.

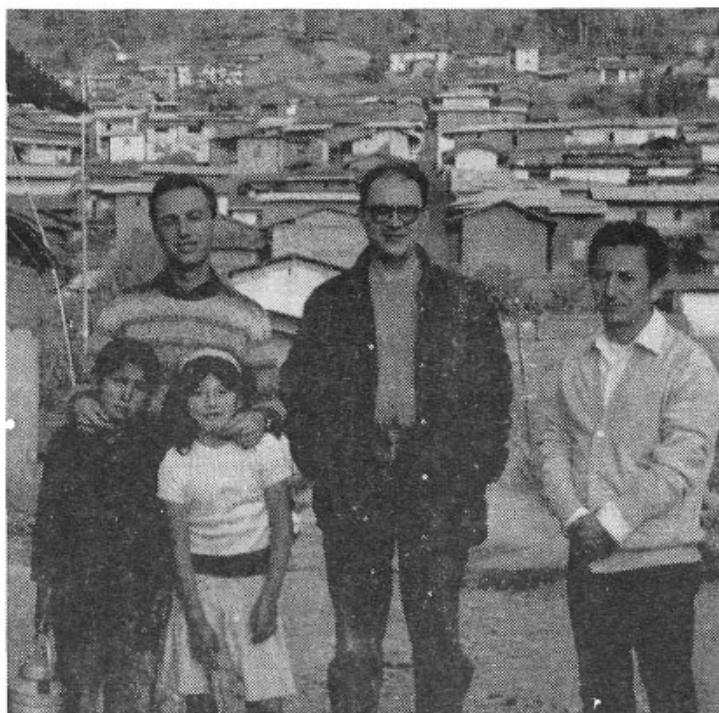

Sens dubte nosaltres no ens podem considerar els millors, ni intentar imposar la nostra cultura considerant-la com a la més vàlida. Experimentar que la teva forma de pensar i viure no és la única en el món, que no ets totsol, et fa obrir els ulls de cop.

Creo sincerament allò que ens deien els nostres missioners: "Hi vas com a professor i et converteixes en alumne". Allà aprens i et qüestionaves tantes coses que et suposa un dur i difícil discerniment, però després resulta enriquidor. Et topes de front amb les teves limitacions i fa que et coneguis a tu mateix, sempre i quant adoptis una actitud d'obertura.

L'experiència i les seves reflexions no s'esgoten amb el que aquí he volgut expressar. Una altra vegada a ca meua és quan més hi pens. El fet de conèixer altres realitats, i conèixer-ho d'aprop, t'obliga a un cert canvi, però a vegades resulta difícil especificar en què.

JOSEP CERDÀ I TOMÀS.

EDUCAR EN UN AMBIENT D'INCREENÇA

Avui els infants de tres anys diuen amb gràcia tots els "tacos" que senten als majors; en tenir cinc anys canten les cançons de moda que aprenen per la ràdio i la televisió, repeteixen els slogans publicitaris i coneixen marques i modes, però aquests mateixos nins arriben als set anys i no saben resar el Parnostre.

Aquesta constatació es feia a una reunió de pares i educadors cristians preocupats per la formació cristiana dels més petits.

¿On radica el problema? ¿En el pes que té sobre l'infant l'ambient que l'enrevolta? ¿En la forta influència que exerceixen sobre tots nosaltres els mitjans de comunicació social? ¿En la descreença i ambient materialista que invadeix el nostre entorn?

Potser tots aquests factors tenen un poder decisiu sobre les persones en general i sobre els nins en particular. El que queda ben clar en qualsevol cas és que la introducció dins el món del fet religiós en els primers anys de la vida, si no ho fan els pares no ho farà ningú.

En moltes ocasions l'Església repeteix que els pares són els primers educadors de la fe dels seus fills; si ningú no els diu que hi ha un Déu que es Pare i que ens estima, no ho experimentaran; si no veuen el testimoni d'una vivència cristiana, no sabran que ser seguidors de Jesús els pot donar sentit al que van fent; si algu no els obri una finestra a la transcendència, aquests infants no descobriran mai que hi ha espais de pregària, de gratuïtat, de ser-

vei i entrega als altres.

Si els pares i educadors no ensenyen als seus fills aquestes petites coses, quan siguin majors continuaran emprant els "tacos" en el seu llenguatge habitual, sabran els slogans publicitaris i les cançons de moda, però no hauran après a parlar amb el Déu Pare que estima i allibera. S'hauran perdut una bona experiència.

ANDREU GENOVART

GRUP ASSEGUADOR

MAPFRE

SEGURS GENERALS

REPRESENTACIÓ A PORRERES :

C/ DES VENT, 6 . TF. 16.80.38. .

Què és un CB?

GRUP

CB PORRERES

7351

MALLORCA

Balears

Espanya

Des d'aquí vos vull donar a conèixer una de les aficions, com pot esser la "ràdio afició", esperant que aviat sigui una de les vostres.

Un "CEBEISTER" potser sigui per nosaltres la millor manera per a adquirir un companyerisme mutu entre tots els que ens sentim lligats a aquestes ones. Ones que poden donar a conèixer una persona a molts de llocs del món i donar-te a conèixer a tu també. Tot això és un "hobby" que pot esser d'una gran ajuda ciutadana: curses, accidents, Es tracta de poder modular, xerrar, amb qualsevol persona que estigui dins aquest món de les ones radiofòniques, que dins la nostra illa ja som més de mil, i dins el nostre poble de promeses en tenim una quinzena. En tot moment que tenim lliure ens comunicam entre nosaltres mateixos i amb altra gent no coneguda, que és així com

et dónes a coneixer a molts llocs del món i al mateix temps tu vas coneguent altra gent.

Bé idò, amb aquestes paraules que vos hem escrit vos volem animar a entrar dins aquest món. Si vos animau farem moltes de coses junts.

Se donen a conèixer quatre radioaficionats com poden ser:

Magic-2

Nofre.

Júpiter

Juan.

Camaleón

Tià.

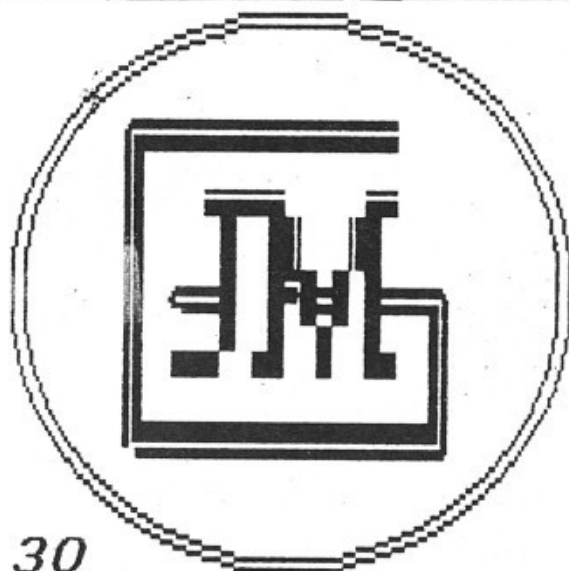
Águila Calva

Miquel...

CEINCO

CENTRO INFORMATICO
Y CONTABLE
TEL.64.75.17

PASSARAIX Nº 30

S'altre dia, mos varem reunir per fer una xerradeta amb dos joves, germans i que són corredors de peu. Són en Toni i en Miquel Mesquida Adrover, més coneguts per "Manrell's".

En Toni, el major dels dos, té 18 anys, i corr a la categoria Junior i en quant a títols, té 4 Campionats d'Espanya, lograts a Ciutat Real, La Rioja, Sevilla i Cantàbria. A més ha conseguit 6 Campionats de Balears.

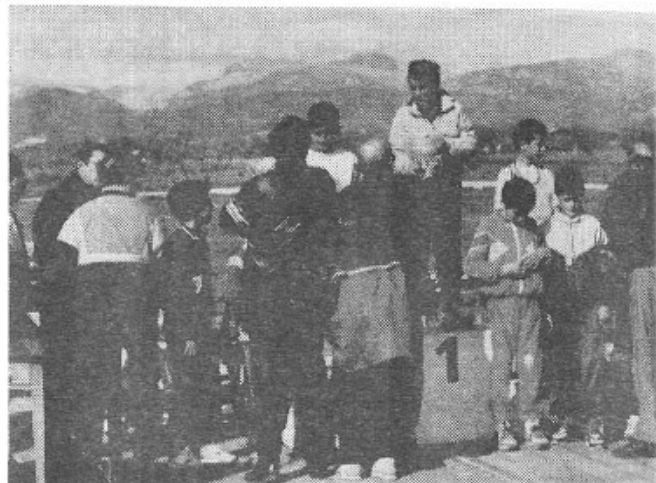
En Miquel, es petit, té 12 anys, l'any passat corria a la categoria aleví i aquests any passat a l'infantil. Els títols que ha conseguit són 3 Campionats de Balears: 2 de Cross i 1 a Pista.

-Per quin equip correu actualment?

Fins ara corriem pel "Filípides". A partir d'aquesta temporada eu ferem pel "Palma".

-Haguent-hi un equip d'atletisme a Porreres, hi deu haver qualche ventatja corre amb un equip de fora?

Tant amb el "Filípides" l'any passat, com amb el "Palma" la pròxima temporada podem competir afora de les Illes. En canvi si corriem amb "C.A. Porreres", no sortiríem a la Península, a més tenim bastants d'entrenadors i hi ha molt de companyerisme.

Com vos ha anat fins ara les carreres per la Península?

Toni: Per jo el 2on. any va ser el millor, en canvi aquests dos darrers anys, ha nat més malament, ja que no he sortit de costipats o infeccions.

Miquel: Jo encara no he sortit, som jove, però esper enguany ja fer-ho.

Els temps que conseguíu aquí, estan molt enfora del que se fan a la Península?

Toni: Actualment estan un poquet enfora. Corre a la Península té moltes ventatjes: metges, preparadors. Per exemple hi ha en Cañellas, Campió d'Europa i en Peña, Campió d'Espanya, que quant menjen pareix una farmàcia, tot són sobrets, a més estan becats, tenen més competicions i fan moltes d'hores d'entreno.

Miquel: Joestic més o menys al mateix nivell, o tant si vols un poc superior.

A on vos trobau millor, fent cross o pista?

Toni: Jo només faig cross

Miquel: Jo faig ses dues, però me trob millor fent cross

Qui'n temps dedicau als entrenaments?

Toni: Després de sa feina, normalment faig 1 hora cada dia. Hi ha dos dies a la setmana que deprés de correr, faig una hora al gimnàs, això és bo per agafar força, perquè ses cames no afliuxin i a la carrera no tenguis cap "bajon". Aquest programa està prescrit per l'entrenador.

Miquel: A la temporada faig 3 quarts d'hora o una hora, després de sortir d'escola, menys dos dies de descans.

-Miquel, tu has jugat amb la Selecció de Mallorca de Fútbol, es compatible el fútbol amb l'atletisme?

L'any passat feia ses dues coses, però per anar bé només se n'ha de fer una. Enguany encara no sé si jugaré al fútbol; m'agrada més l'atletisme.

-Miquel, tenc entès que vares conseguir un gran record en pista. Com va ésser?

Era a la final del Campionat de Mallorca, encara que havia corredors de Menorca i Eivissa, disputava la prova dels 2.000 m., vaig guanyar conseguint un temps de 6'39 minuts, rebaixant el record de Balears en 18 segons.

-Quant eu participat a proves de superior categoria, s'ha notat molt la diferència?

Toni: A les proves de superior categoria se nota molt la diferència, però és molt bo, ja que t'ajuda a esforçar-te.

Miquel: Jo quant era aleví, i corria a qualque carrera infantil, feia segon, guanyava un Lluçmajorer, però li feia passar molt puta.

-Miquel, quantes derrotes has sofrit als darrers anys?

Als darrers dos anys, a la categoria aleví he guanyat totes les proves. Per aquesta pròxima temporada esper lo mateix, si no me desbarat.

-Deveu tenir un bon número de trofeus?

En tenim per ses butxaques i tot, deven esser uns trescents i pico.

-Pensau dedicar-vos molt de temps al atletisme?

Toni: Ara ho tendré un poc difícil, em tenc anar al Servei Militar, però si acabat la "mili" segueix correguent, n'hi haurà per molt de temps; esper que el Club demani que me donin facilitats per correr.

Miquel: Tot lo que podrem.

-Resulta molt car practicar aquest esport?

En Toni contesta: Sí, si no vas alerta amb ses sabates. En quant al rest de l'equipatge el club mos ho dona.

-Què dirieu als nins que volen començar, o que han començat fa poc a practicar l'atletisme?

Si no guanyen ara tot d'una, que no se preocupin; un atleta no se fa en dos dies. Amb molt d'esforç i sacrifici arribaran ses victories...

En Toni conta: Jo, antes a en Mateu Cañellas, li guanyava així com volia, el va agafar un bon entrenador, més preparació i corre sempre a la Península, ja ho veus, ara és Campió d'Europa.

-Per acabar, teniu més que dir?

En Miquel fa una demana: Aquí a Porreres fa falta una pista més o menys com sa que tenen a Campos, per exemple; ja que na Margalida Vidal se' ha d'anar a Campos a entrenar, i noltros a Palma.

Gracies Toni i Miquel pel temps que ens heu dedicat, i esperam per la pròxima temporada que ha de començar, al igual que per na Margalida Vidal Mesquida, un any ple de victories.

De tardor

Com les fulles que caiguent damunt la terra
bresolant, el suau vent, la seva angoixa,
em deix dur per mon pensar, tot melancòlic
cap avall, cap a la terra que em reclama.

I me sent que m'invadeix la fredó gèlica
d'horabaixes obscurits per nuvolades de tardor
i en tempestes autubnals amb fosc cor grisa
veig romandre les quimeres, el'oblit.

Els estels de nits d'estiu que tant mirava
es fongueren un a un dins la negró
ja sols resta dins la bruma fonedissa
l'amargó i l'anyorança del passat.

Veig catifa, als samenters de fulles seques,
que reposen en silenci i quietud
llavors, volen 'disipant-se a la ventada
com la boira matinera que se fon.

Oh! Tardor de cel vermell o de taronge
que em catives, quan me pintes l'horitzó
ve l'hivern i ve la nit freda i austera
i altre volta, primavera i tot l'amor.

Jaume Rosselló i Verger
Octubre 1991

Petita flor

Petita flor,
senzilla i delicada,
que creixes lliure
enmig del vent i sol,
jo t'agaf en les meves mans
i et sent fràgil,
suau i tremolosa.

Blaus els teus pétals
espores grogues,
uns diminuts animalons,
com a granets d'arena
de color fressa
es beuen el teu néctar.

Jo, em quet embadalida,
mirant la frescura
de la flor petita.
I el meu pensament
es fa poesia.

Caterina

* RUBERTS *

Nosaltres som un grup d'al·lots i al·lotes, que un bon dia ens varen parlar d'un lloc anomenat Ruberts; "Ostres! i què serà això? -Pot sser sigui un lloc que habita i que està per devers la península.-"

Però res, cap d'aquestes coses són veritat; resulta que després va venir una persona que més o menys coneixia Ruberts, i també ens ho va contar, que res: Au tots a Ruberts!, quan varem arribar amb aquelles maletotes i amb aquelles cares de no haver romput cap plat mai, el primer que ens varem trobar foren quatre persones que varen resultar ser els animadors. Després quan varem haver fet la xarradeta, ens varen instal·lar a les habitacions. No us podeu imaginar com és aquella casa! després d'instalar-nos, ens varen presentar a na Lulú, i vosaltres, es clar us pregunteu, ¿Qui és na Lulú?, doncs ni més ni menys que una trutja, una trutja que... bé.

Varem estar allà cinc dies, i que és varen fer molt curts, varen esser cinc dies de conèixer més a Jesús i conèixer el seu camí, un camí no gaire bo de passar, un camí que cada instant hi pots treballar, però tu saps que sempre t'ajuda el grup, però el grup hi te moltíssima importància.

És podria dir que el que és normal a n'aquesta vida que duim aquí, és anormal a la vida que és duu a Ruberts. A cada un de nosaltres l'hi va agradar una cosa més que l'altre, però el que de veritat ens va agradar a tots, varen esser aquells moments de pregària que teniem cada dia, eren uns moments que realment senties a Déu dins tu.

Aquest és un poc el resum dels dies que varem passar allà, ens agradaria que el poble de Porreres ens ajudàs a posar en pràctica tot el que varem aprendre, perquè realment és una llàstima que no pogueu experimentar el meravellós que és seguir a Jesús.

Postdata: Aquest escrit, no l'he fet perquè volgués, sinó perquè trobava que ho havia de fer.

COLOMA MARTORELL MORA

LLAPIS I PAPER

C/ ALMOINA N 10

telefon 647724

porreres

Vet aquí un parell de gloses fetes d'en Pep Martorell, espontànnees que demostren la qualitat de bon glosador.

Traginava aigua amb el tractor i havien de pujar una capamunta molt sobrada per això estiraven amb dos tractors un davant l'altre i ell s'estirà d'aquesta:

En Pep Pulit s'entretien
duguent aigua a sa cisterna
amb so cosí de vila esterna
amb sos tractors fan es tren.

Amb una altra ocasió se tregué aquesta:

No tenc cabrer ni Cabrera
ni tenc gallina ni gall
es padrí en vendre es cavall
comprarà una somera.

Aquesta fou en motiu de haver obert un camí a foravila i el propietari hi posà una cadena, l'amo, En Bartomeu Peraquela saludà " l'interfecto " d'aquesta manera:

Has aixamplat es portell
i has posada cadena
en Biel el se re....na
fins que li treu es servell
però no posa es siurell
dins gabi buida ni plena.

I en Pep Pulit l'hi contestà amb aquesta altra:

En Biel de Son Dalmau
rei des carrer des Molins
dista molt d'aquells fadrins
calents que cremen es blau
que només cerquen un trau
per posar es pe..dal dedins.

El glosat de fadrins i casats, continuarà el pròxim número de Foganya.

glosat pel MALLORCA

El Mallorca se comprèn
que té una bona cantera
fa jugadors de primera,
si veu que es seu club prospera
per pagar deutes els ven.

No me tenc per home vell
però tenc bastanta edat
i mai m'hagués imaginat
que el Mallorca hagués quedat
també a sa Copa del Rei.

El Mallorca te història
ho sé perquè ho he llegit
qualque any totsol ha patit
ses penes del purgatori
tornant "alcança la glori
de sa mà de'n Contestí.

Sols no jugava a tercera
quan el va ressucitar
i s'havia de defensar
amb al·lots de sa cantera
i ara el tenim a primera,
què més podem desitjar?.

Podem dir fort pes carrer
sense por i en veu alta
que fitxatge estranger
no importa que en facin d'altre
conservar en Serra Ferrer
que en fugir mos farà falta.

Si el Mallorca fa es darrer
sabem que baixa a segona
emperò hi ha una persona
que és en Llorenç Serra Ferrer
que amb sa plantilla que té
pot guanyar an el Barçellona.

Serer, Villena i Fradera
no deixen passar ningú
i per estar més segur
hi ha Ezaqui Badou
que està un poc més enrrera
i en Méndez que és bastant dur
empeny a sa davantera.

Alvaro va per la dreta
i per l'esquerra Hassan
que amb en Méndez formaran
d'homes forts una tripleta
que es porters tremolaran
se s'arbit no treu targeta.

Si duim tanta mala pota
i no surt com es públic vol
ja sabem que en es futbol
dos i dos no sumen quatre
quan s'arbit se desbarata
molts de pics pert es control.

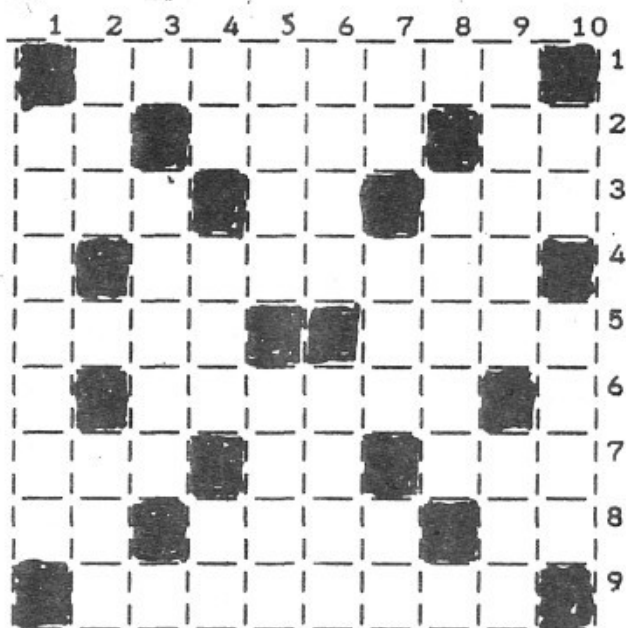
En es futbol no existeix
ni lògica ni justícia
s'arbit pot da perjudici
a s'equip que li pareix
i quan es debil prefereix
és perquè hi té benefici.

Josep Martorell Julià

ENCREUATSolucions del encreuat anterior

Horitzontals 1 Menjar
Col 2 Or Usar Sa 3 Ba
Sinia T 4 L At Centè
5 Etnic Bo R 6 Econo-
mia 7 S Lira Al 8 i--
lia Cosi 9 Dia riu Af
10 A Ano N E

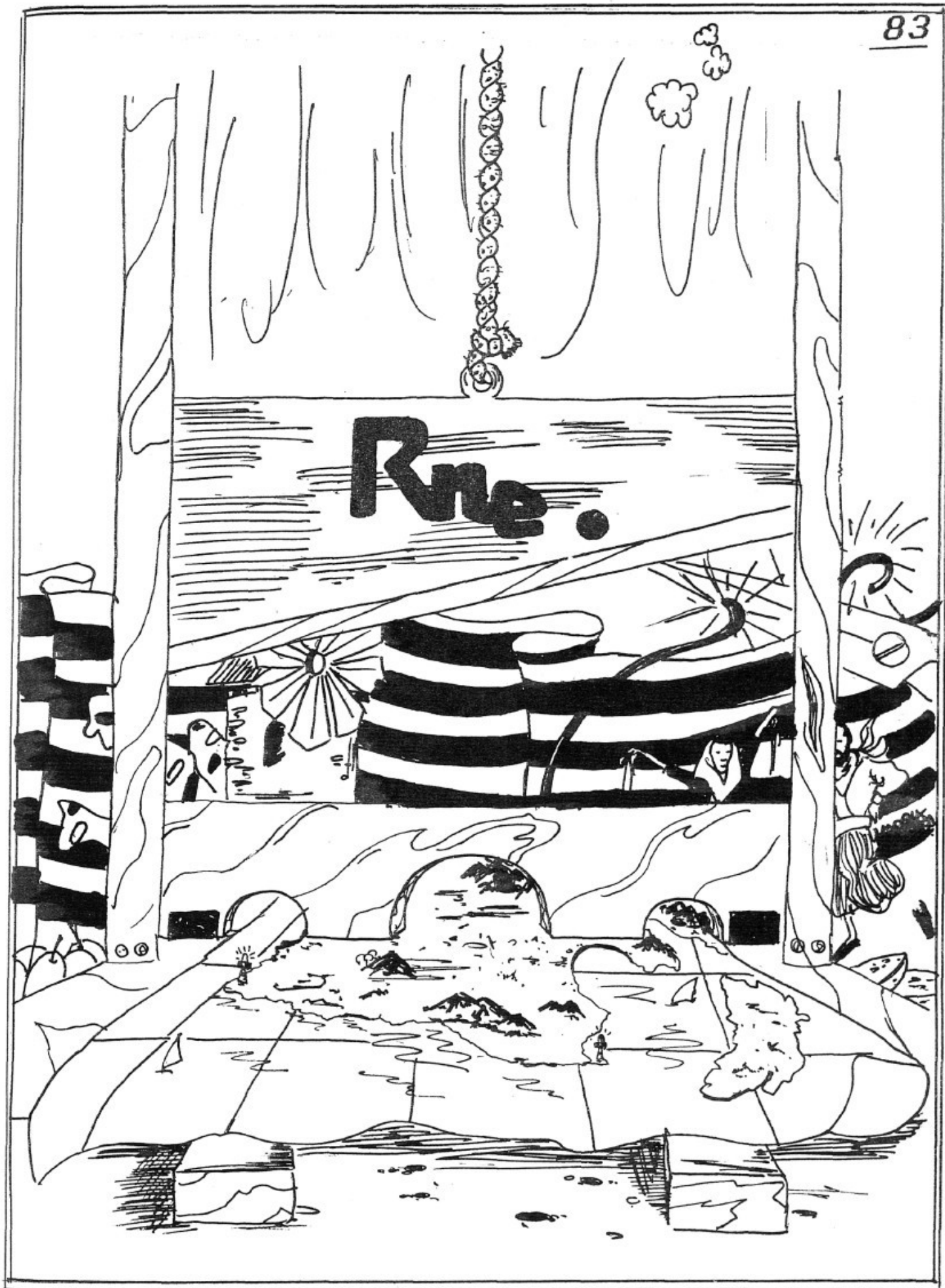
Verticals 1 Moble Sida 2 Era T
Li 3 N Anelia 4 Justícia A 5 A-
si Cor R N 6 Ranc Nació 7 Riebo
Ou 8 Anom S N 9 Os T Iaia 10 -
Lateral Fe.

HORITZONTALS

1 Actriu, Filla de pares russos (Milla ...) que ha interpretat la Segona part de El Llac blau, amb Brian Kravie, 2 Diari madrileny, Envestida, Article, 3 Adverbi, Xifres romanes, un animal híbrid, 4 Hi posarà la mà damunt .5 Encaminar-le. País asiàtic 6 Vorera, no està enmig. 7 La primera dona. Terminació verbal. Institut de ciències de l'educació 8 Lamine de cap aquí. Al revés, determinat numeral. Sufix d'augmentatiu. 9 gran cercle de flors de cera que le treu a la processó del Corpus a la Seu de Mallorca.

VERTICALS

1 Politic soviètic que el passat dia 19.9.91 se va proclamar com president del seu país. 2 Jaqueta, americana. Se'l possaven les dones per anar a mirar. 3 Illa n havia nascut Ulisses. 4 Matricula d'una província de Castella-Lleó. Un coll de les Cartes espanyoles. Simbol del Cesi. 5 Relatiu a les orrelles. Escriptora francesa autora d'un Hivern a Mallorca. 6 Dos punxentos, dos, lluentos, quatre tripo-trapos i un arruixador de mosques, Selecciona i escull, 7 Xifres romanes, A la costa de Balears no n'hi ha cap, Complement del nom, 8 Pintor català nascut el 1936 (Joan ...) que va inaugurar una exposició a Ciutat, 9 Forma del verb haver, Molta de gent una darrera l'altra, 10 tros de palla ensofrat que fa una flamarada en acostar-lo a una brasa.

CUINA DE SON VAQUER

Els temps canvien i amb els temps els costums i modos de viure, a Son Vaquer quan arriben, l'impresió és que trobarem una cuina antiga, puig tot el casal presenta una configuració que correspon a l'ahir.

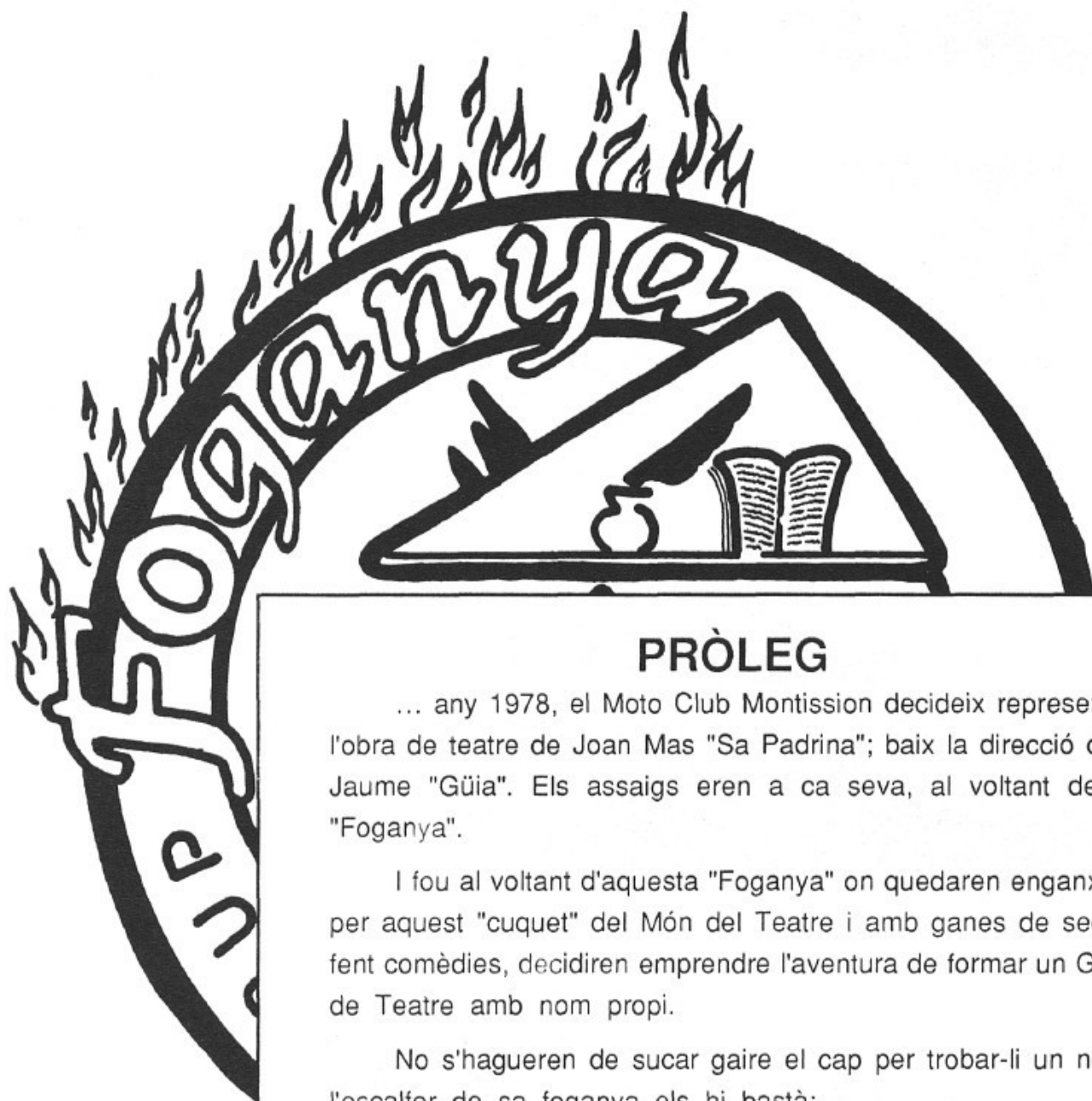
La cuina de Son Vaquer, com podeu veure, està adaptada al queviure d'avui. La foganya ha estat modernitzada, fent desaparèixer la pinta, reduint l'escalfapanxes i posant comoditat a la madona amb armaris empotrats a cada banda i aixís tenir a l'abast els ormetjos i utensilis propis del quefer culinari.

Aquí veim la madona esclovellant xitxero arredossada davant els fogons.

S'ENCÉ FOGANYA

1978 - 1986

PRÒLEG

... any 1978, el Moto Club Montissson decideix representar l'obra de teatre de Joan Mas "Sa Padrina"; baix la direcció d'en Jaume "Güia". Els assaigs eren a ca seva, al voltant de la "Foganya".

I fou al voltant d'aquesta "Foganya" on quedaren enganxats per aquest "cuquet" del Món del Teatre i amb ganes de seguir fent comèdies, decidiren emprendre l'aventura de formar un Grup de Teatre amb nom propi.

No s'hagueren de sucra gaire el cap per trobar-li un nom, l'escalfor de sa foganya els hi bastà:

ens anomenarem **GRUP FOGANYA!!!**

Amb aquests fulls volem deixar constància de la Vida que Jaume Rosselló i Verger ha donat al GRUP FOGANYA.

Agraïm la col·laboració dels qui ens han ajudat a n'aquesta tasca i vos anticipam que al proper número de "Foganya" hi trobareu la segona part (per dir-ho de qualque manera), compresa entre els anys 1987-1993

Consell de Redacció.

SA PADRINA

Qualque cosa més que paciència s'havia de mester per assajar durant més d'un any un grup d'una quinzena de persones, un parell de dies a la setmana. I aquella cosa la teníem, perquè teníem il·lusió i ganes, i més que un grup organitzat, érem un estol d'amics que volíem divertir-nos i passar-ho bé d'una manera sana i crec que constructiva.

Record que a dies, quan havíem assajat, pujàvem a plaça o bé fèiem dues o tres cotxades per passejar, fer un "cupí" o menjar un poc i crec que això era vital per mantenir l'unitat i el bon ambient del grup, ja que així moltes roçades i situacions violentes, que hi havia (i que és normal que hi hagi en tot grup de gent), quedaven aclarides, i el que havia començat amb males cares, acabava en rialles.

Personalment, me deixen bon gust de boca els assaigs, les sortides i tota la comèdia que hi ha abans i després de montar una obra de teatre. I vull agrair a Mon Pare, que a més d'il·lusió, que en tenia tanta o més que noltros, ell tengués també paciència.

"Sa Padrina" se representà a Porreres per les festes de Pasqua i posteriorment a Son Valls de Padrina, Felanitx i Ca's Concos, amb el nom de Moto Club Montission. L'obra de Joan Mas va ser la primera d'un grapat d'obres que s'han anat representant cada any, així és que amb el pas del temps també s'ha convertit en "sa padrina" de totes ses obres que han nascut arrel d'ella.

Jaume Rosselló Tomàs

MOTO CLUB MONTISSION - PORRERES
PRESENTA

SA PADRINA

de JOAN MAS

els dies 11, 12 i 13 d'Abril, a les 9 h.
en el PRINCIPAL CINEMA-PORRERES

REPARTIMENT

PADRINA	Apolonia Grimalt Rosselló
PADRI	Antoni Bosch Noguera
CATALINA	Cati Rigo Sastre
JOAN	Miquel Barceló Ramonell
FASTET	Francesc Manserrat Vaquer
BEL	Antonia Rosselló Tomàs
MARGALIDA	Joana O'iver Llaneras
SEBASTIA	Jaume Rosselló Tomàs

DIRECCIÓ: Jaume Rosselló Verger

AFFECTES DE LLUM - SONORITAT:

Antoni Bosch - Sebastià Mestre - Antoni Rigo

APUNTADOR: Rosa Bauçà

TRASPUNTS: Miquel Rigo

M.ª Antonia Trabat

AJUDANTS DE DECORATS:

Joan Bauçà - Bernat Bordai - Sebastià Mora

VESTUARI: Tots

MAQUILLATJE: Elles

CARROSSA "RAMON LLULL"

Espectacular carrossa dedicada a l'obra de Ramon Llull. Amb una quinzena de personatges dels quals destacava la figura del Beat sobre la bolla del món, obtingueren el II premi de les Fires i Festes de Primavera de Manacor.

La carrossa fou confeccionada a la portassa de Jaume Martorell, hi participaren una trentena de persones, les quals hagueren de fer l'espès a darrera hora per una geniada de'n Jaume. El fet és que no li agradava el text, ja que hi hagué un mal entès en la confecció de l'escrit, llavors hagueren de fer les tres de la matinada per poder sortir l'endemà.

La Redacció

25e ANIVERSARI CTRA. MONTISSION

Amb motiu del 25e Aniversari de la construcció

de la carretera de Montission, a la qual hi participà tot el poble, feren una carrossa que simbolitzava una garriga amb una penya, i damunt aquesta la Mare de Déu vetlant el poble que treballava per fer possible la realització de la carretera cap al santuari.

La Redacció

CAVALCADA DELS REIS

Jaume Rosselló, segueix amb la tasca que gustosament i amb iniciativa dels "Colometes" havia començat anys enrera, "la Cavalcada dels Reis". Aquest any el que va cridar més l'atenció fou una carrossa del "Papa Noel"; consistia en una casa amb una teulada, damunt la qual hi havia simulats un trineu amb dos rens i el "Papa Noel" amb un sac carregat de regals pels nins. També fou d'admirar una carrossa representant a la Mare de Déu de Montission.

La Redacció

CAVALCADA REIS-80

Seguint amb l'ànim de fer feina pel poble de Porreres, en Jaume i el seu grup d'amics treguérem cinc carrosses a la cavalcada dels Reis. La que més destacà de les cinc fou l'estrella gegant amb la seva llarga cua i de la resta cridà l'atenció una carrossa dedicada als valors de la vida.

La Redacció

CARROSSA DE RONDALLES

Amb gran nombre de participació, i col·laboració, baix les ordres de Jaume confeccionàrem una carrossa representant a les Rondalles Mallorquines. No hi faltaren ni els llibres ni les representacions dels personatges més simbòlics. La férem per anar a les Festes de Manacor i obtinguérem el IV premi.

La Redacció

GENER DIA 5: CAVALCADA REIS

SERRADA DE SA JAIA QUARESMA

Un dia, a mig dia, en Jaume "Güia" vengué a veure'm a casa i em preguntà si tenia ganes de participar a la serrada de la jaia Quaresma. Jo em vaig quedar fred, perquè no sabia de què em parlava; en la meua vida no havia sentit parlar d'això. Ell em contestà que era una festa que abans es feia per simbolitzar que s'havia arribat a la meitat de la Quaresma. Jo li vaig demanar a veure quin paper havia de fer; ell em digué:

– Home! Com que tu tens una veu gruixada, faràs de jutge.

– De jutge?

– Sí, de jutge.

– Jaume, a quina hora vols que vingui?

– A les sis i mitja a l'Ajuntament.

Quan se va fer mitjan horabaixa, em vaig presentar a la Sala i el vaig veure que preparava tot el vestuari. Em digué:

– Jas! Posa't això! (l'això no era més que una sotana negra i un barret del mateix color)

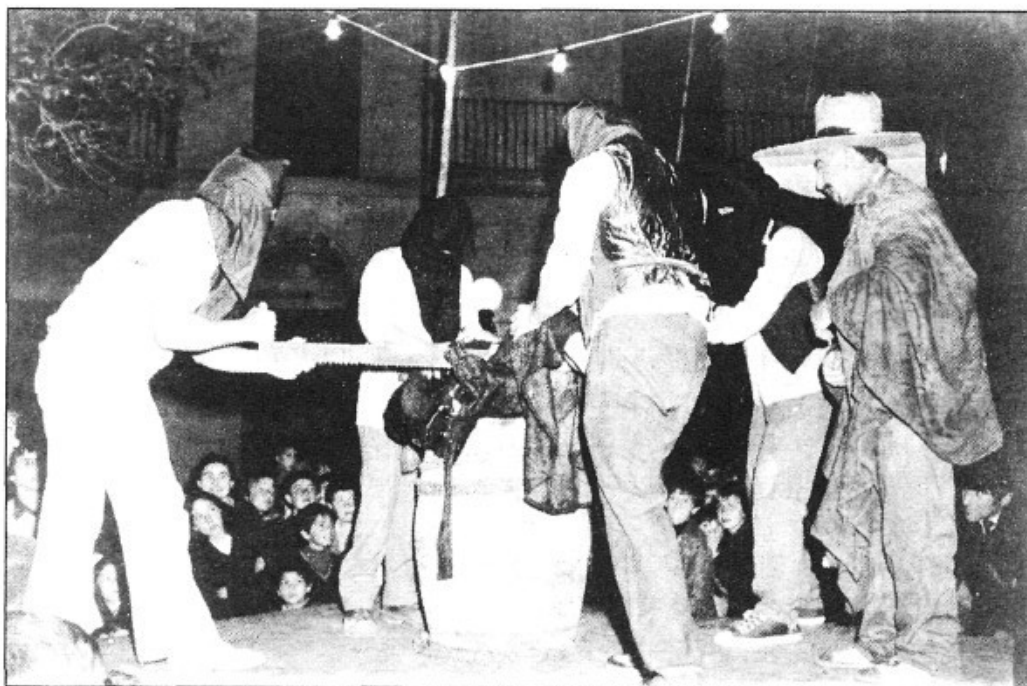
– A veure, què he de fer?, li vaig demanar, ja que no havíem assajat gens.

Em va donar dos folis plens de lletres i vaig quedar tot espantat en veure tanta tinta. M'ho vaig mirar de pressa, perquè no podia perdre temps. Llavors se va fer l'hora de sortir i en Jaume i jo, tots endomassats, partírem cap a un cadafal que hi havia a la plaça. Damunt del cadafal hi havia una bota amb un cos fet de pedaç i cartró, amb una peluca negra. Dins d'aquest cos hi posaren bosses amb sang d'animals, fetges i budells. En Jaume "Güia" em va dir que havia de començar a llegir quan ell acabàs i així ho vaig fer. Amb una paraula, va sortir de meravella.

Quan jo vaig acabar de llegir, els mossos se posaren a serrar la Jaia i hi va haver sang i budells per tot. Fou un impacte bestial!

Després tenien el Jai penjat per uan corda enmig de la plaça i, finalitzada la serrada, els nins l'esbudellaren. Llavors no hi havia budells, sinó caramels. Això va ser la seva il·lusió.

Francesc Servera

SA PESTA

Comèdia satírica en tres actes de Pere Capellà. El primer acte és l'únic que està dividit en dos quadres. L'escena es desenvolupa en una saleta-menjador. En el segon acte l'escenari és un despatx policial i el tercer transcorre en un laboratori.

La trama la provoquen dos savis bojos que inventen una màquina per eliminar els essers vius. La primera prova de l'efectivitat de la màquina fou l'extermini de les mosques; per la qual cosa es feren famosos per tot arreu. Llavors decidiren acabar amb les rates, però tot i que ho aconseguiren, provocaren una gran confusió: els moixos es quedaren sense menjar i el caos a la ciutat era gros. Els dos savis, en veure el que succeïa decidiren acabar amb la humanitat.

Aquesta obra fou pròpiament la primera comèdia que representà el Grup Foganya com a tal. Pràcticament hi participà la mateixa gent

GRUP FOGANYA

Per a l'art i cultura de Porreres
Baix la direcció d'En JAUME ROSSELLO VERGER
PRESENTA

!SA PESTA!

d'En PERE CAPELLÀ

A Benefici de la restauració de L'orgue
els dies 24, 25 i 26 d'Abril de 1981 a les 9'30 hores
al **PRINCIPAL CINEMA - PORRERES**

REPARTIMENT

★ FELIP	Jaume Rossello Tomás	★
★ ESTEVE	Antoni Rigo Sastre	
★ PERETA	Apai 'ònia Grimalt Rossello	★
★ KETI	Catalina Rigo Sastre	
★ MIRIAM	Antònia Rosselló Tomás	★
★ ERNEST	Bernat Borday Sirjar	
★ HENRI	Antoni Ferrer Mas	★
★ PRESIDENT	Francesc Servera Marí	
★ MINISTRE	Sebastià Mestre Marí	★
★ SARA	Francesca Carmona Puga	
★ RITA	Francesca Trobat Cerdà	★
★ MIMI	Maria-Antònia Trobat Cerdà	
★ SECRETARI DE PROPAGANDA	Antoni Servera Viedma	★
★ AGENT I	Francesc Nicolau Sastre	
★ AGENT II	Jaume Cerdà Tomás	★
★ LA MORT	Sebastià Marí Estorellas	
	APUNTADOR: Rosa Bauçà Cerdà	
	TRASPUNT: Miquel Barceló Ramonell	
	MAQUILLADORA: Maria-Antònia Barceló Orell	
	DECORATS, LLUM, SONORITAT: tots	

que a "Sa Padrina" i l'ambient que es creà entre ells era d'admirar.

La Redacció

MESTRE LAU ES TACONER

Va ser una comèdia feta per contribuir a la restauració de l'orgue de l'Església Parroquial.

És una obra composta per onze actors que vàrem assajar a ca "el tio Crist" del carrer de'n Veiet.

A més de dirigir-la, en Jaume Rosselló va representar el paper de "mestre Tomeu". Va resultar esser una obra molt familiar; fins i tot un actor, en un moment de la representació de l'obra, el va cridar pel seu propi nom, anècdota que no va passar per alt pel seu conegut públic de Son Mesquida. Hi vàrem actuar dia 7 de novembre de 1981, i a Porreres la vàrem representar tres vegades en el local del cinema els dies 6, 7 i 8 de desembre del mateix any. I en cada representació vàrem escenificar acudits i va resultar ser una actuació completíssima, deixant el públic satisfet i amb ganes de tornar prest a veure una altra comèdia.

A tots ens omplia el cor d'alegria veure que el Grup Foganya anava vent en popa. I tots els qui participàvem guardam amb enyorança en la memòria aquest gran record.

Bernat Bordoy i Sitjar

GRUP FOGANYA

Per a l'art i cultura de Porreres
Baix la direcció d'en Jaume Rosselló
PRESENTA

MESTRE LAU ES TACONE

de Josep M. Tous i Maroto

A Benefici de la restauració de l'Orgue
els dies 6, 7 i 8 de DESEMBRE de 1981 a les 9 del vespre
al PRINCIPAL CINEMA - PORRERES

Repartiment

MESTRE LAU	Antoni Rigo Sastre
FRANCINA	Apaolónia Grimalt Rosselló
ANTONIA	Maria Antònia Trabat Cerdà
D. TONIET	Miquel Rigo Sastre
CATALINA	Antònia Rosselló Tomás
MESTRE TOMEU	Jaume Rosselló Verge
PEP	Antoni Ferrer Mas
JOANA AINA	Catalina Rigo Sastre
SENYOR QUI MET	Miquel Rigo Sastre
JOAN	Bernat Bordoy Sitjar
RAFEL	Miquel Rosselló Tomás

APUNTADOR: Rosa Bauça Cerdà
VESTUARI - DECORATS - LLUM: tots.

CAVALCADA REIS-82

Amb motiu de la restauració de l'orgue de l'església de Porreres, es decidí fer una carrossa per donar a conèixer l'obra que se duia a terme a l'església de Porreres. Pel Reis del 82 una primera carrossa commemorativa amb la restauració començada, i pel desembre feu l'orgue acabat damunt un remolc. En aquest cas s'hagueren de fer moltes de fues i passes, per trobar els tubs de cartró que simulaven les trompetes quasi de tamany natural de l'orgue de veres.

La Redacció

AGOST DIA 13: SORTIDA DE DIMONIS PER SANT ROC

MARÇ, DIA 18: "SERRADA DE SA JAIA QUARESMA".

FESTA DE SA JAIA SERRADA

DIJOURS, DIA 18 DE MARÇ 1982,
a les 20 h. a la plaça de Porreres.

Cerimònia de confessar i sentenciar per després

SERRAR SA JAIA COREMA

ES JAI CARNAL

que estarà penjat enmig de la plaça, serà
esbutzat per tots els nins assistents a l'acte.

Organitza: COMISSIO DE CULTURA DE L'AJUNTAMENT

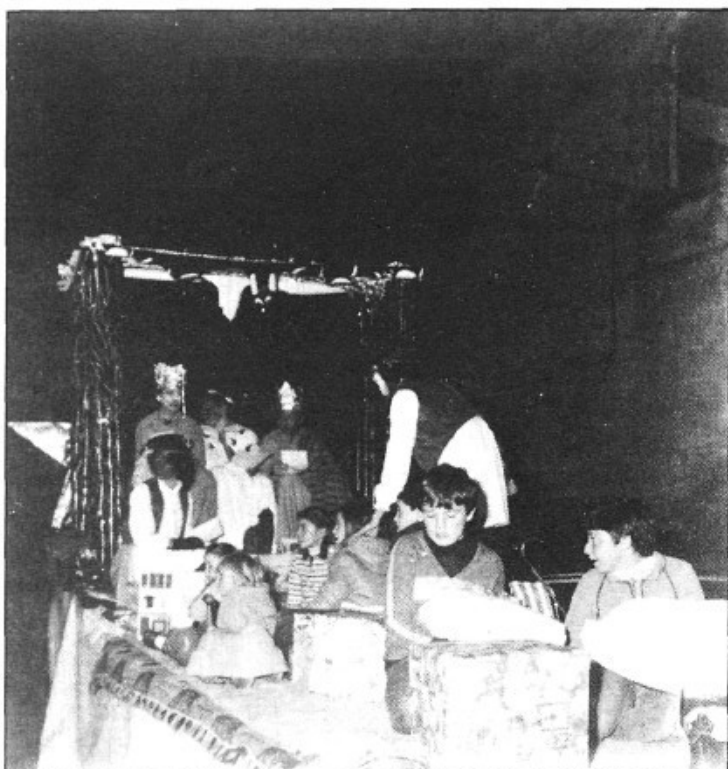
Patrocina: AJUNTAMENT DE PORRERES

Amb el suport de la CAIXA DE PENSIONS "la Caixa"

I la col.laboració especial de JAUME ROSSELLO VERGER

GENER DIA 5: CAVALCADA REIS

GRUP - FOGANYA

Per a l'art i cultura de Porreres
Baix la direcció d'En Jaume Rosselló Verger

Dia 14 d'Agost - a les 22'30

AL COL·LEGI NACIONAL DE PORRERES

PRESENTA

NECESSITO UNA INFERMERA

de Assumpta González

-REPARTIMENT-

EVA	Apollonia Grimalt Rosselló
MARTA	Antònia Rosselló Tomás
SILVIA	Barbara Fernando Moll
SRA. MARTI	Antònia Gari Prohens
VENTURA	Antoni Ferrer Mas
ALBERT	Miquel-Angel Gari Prohens
JORDI	Lluis Servera Viedma
REBOLLEDA	Bernat Bordoy Sitjar

APUNTADOR: Rosa Blauca Cerdà

Vestuari, Decorats, Llom, Sonoritat: Tots

Patrocina: Ajuntament de Porreres

Amb el suport de

"la Caixa"

Porreres - Sant Roc - 83

MARÇ: "SERRADA DE SA JAIA QUARESMA"

NECESSITO UNA INFERMERA

Sainet molt senzill i divertit. Conta l'escalivada que donen a un metge que tenia el "punyetero" vici de pessigar a les seves infermeres a l'anca. L'obra es desenvolupa sempre dins el despatx d'un metge de psicologia.

Es va representar els dies 24 i 25 de setembre de 1983 al Col·legi Nacional de Porreres "S'Escola Nova". El que va treure de benefici va anar destinat a la millora de la Cavalcada dels Reis.

Una anècdota que val la pena recordar és que a una baralla que es desenvolupa en un moment de la representació al metge quasi no va caldre posar-li maquillatge, ja que l'escena es representava amb molt de convenciment.

LLANTERNES DE MELÓ

Així com anava passant el temps i el grup cobrava força decidírem fer un concurs de llanternes de meló al poble de Porreres, per tal de recobrar aquesta tradició. La finalitat d'aquesta activitat era despertar la imaginació i la creativitat dels més menuts del poble.

GENER DIA 5: CAVALCADA REIS

ADORACIÓ ALS TRES REIS D'ORIENT

Molta gent, molt de vestuari, moltes corregudes i nirvis, crec que foren ses principals característiques d'aquesta obra en vers d'en Llorenç Moya. Una obra de caire popular que recordaven molts dels nostros pares i padrins i que el Grup Foganya recuperà per tots noltros.

L'ambient dels assaigs era bo. Dins la cuina de ca meva, arran del foc, qualche pic no hi cabíem i entre vers i vers el que sí hi cabia era l'acudit del graciós de torn, aixís que era inevitable esclafir de tant en tant fins al punt de fer-se difícil tornar a agafar el ritme de l'assaig. No faltà tampoc un tros de sobrassada torrada, olives trencades i un poc de vi adesiara, i entre vers i vers, rialla i mossegada anàrem aprenent el text de l'obra.

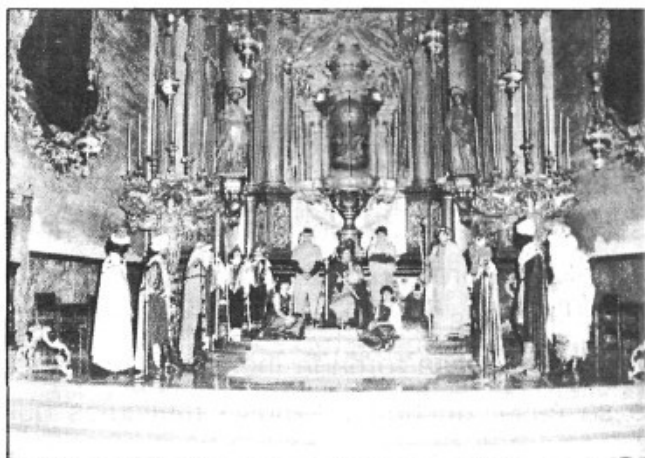
La representació, en línees generals, quedà a un nivell acceptable, tenint en compte la quantitat de personatges, entrades i sortides, canvis de vestuari... El públic, que era nombrós, se va divertir i va saber perdonar qualche error que, per altra part, fou comprensible degut a la dificultat del text en vers.

"Els Reis" s'han anat representant quasi cada any, millorant el vestuari i perfeccionant mica en mica la representació, malgrat els canvis de personatges que inevitablement s'han succeït, passant de ser una tradició perduda a una tradició recuperada, i allargant així un poc més la vida i la cultura del nostre poble.

Jaume Rosselló Tomàs

TROBADA DE DIMONIS A MANACOR

Fou el primer any on tots els dimonis d'arreu de Mallorca se trobaren tots junts a un poble de

-. Grup Foganya .-

Per a l'art i la cultura de Porreres

baix la direcció d'en Jaume Rosselló Verger

Dia 6 de Gener de 1984 - A les 20'45 hores

A l'Església Parroquial de Porreres

Presenta

ADORACIÓ DELS TRES REIS D'ORIENT

de Misser Llorenç Moya Gilabert de la Portella

Repartiment

HERODES	Jaume Rosselló Tomàs
MAJORDOM	Miquel Angel Gari Prohens
SECRETARI	Joan Frau Font
GENERAL	Gaspard Barceño Barcelo
CRÍAT 1	Bernat Bordoy Sitjar
CRÍAT 2	Llúiser Sarvera Viedma
CRÍAT 3	Barbara Fernando Moll
CORTESANA A	Antonia Rosselló Tomàs
CORTESANA B	Josep Cerdà Tomàs
MELCION	Antoni Ferrer Mas
GASPAR	Antoni Rigo Sastre
BALTASAR	Miquel Rosselló Tomàs
CRÍAT 1"	Vicens Juan Mol
CRÍAT 2"	Rafel Creus Oliver
CRÍAT 3"	Bernat Bordoy Sitjar
DOCTOR 1	Llúiser Sarvera Viedma
DOCTOR 2	Josana Picornell Carbonell
SIBIL·LA	Antoni Andreu Oliver
SANT JOSEP	Apolónia Cerdà Tomàs
MARIA SANTÍSSIMA	Maria Serra Melià
ANGEL	Sebastià Mora Estarellas
DIMONI	Nicolau Bolaños - Bernat Oliver
6 SOLDATS	Francisc Binimelis - Josep Castell
	Guillem Mesquida - Mateu Rosselló
	Rosa Baucà Cerdà

APUNTADOR

AMB EL SUPORT DE:

PORRERES, Gener 84

Mallorca. En representació de Porreres hi assistí Jaume Rosselló "Güia" amb un caparrot de dimoni confeccionat per ell. La desfilada fou llarga i entre gran multitud de públic. Al final de la desfilada li fou otorgat un trofeu, en concret, un dimoni de coure i peu de marbre com a record de la I Trobada de Dimonis de Mallorca.

La Redacció

MOLTA FEINA I POCS DOBLERS

Es va representar l'any 1984 al Centre Parroquial de Porreres. Aquesta és una comèdia escrita pel ja desaparegut Joan Mas, on es desenvolupen les més diverses i divertides escenes d'una sèrie de gent que s'ha apoderat d'una casa aprofitant s'absència del propietari. Es final com totes ses comèdies acabà bé i bastant mogudeta per sa tornada inesperada d'es senyor de sa casa, un home seriós i meticulós que per res del món, s'esperava trobar casa seva envaïda.

Al llarg de s'obra intervenen vuit personatges, tots ells sense tenir cap classe de complicació degut a que s'obra és bastant senzilla de contingut, això sí, és molt entretinguda pel públic assistent. Encara que hagi estada escrita fa un parell d'anys es pot traslladar ben bé a s'època actual degut a que no passa de moda, tenint en compte el decorat i el vestuari dels actors.

Antònia Rosselló Tomàs

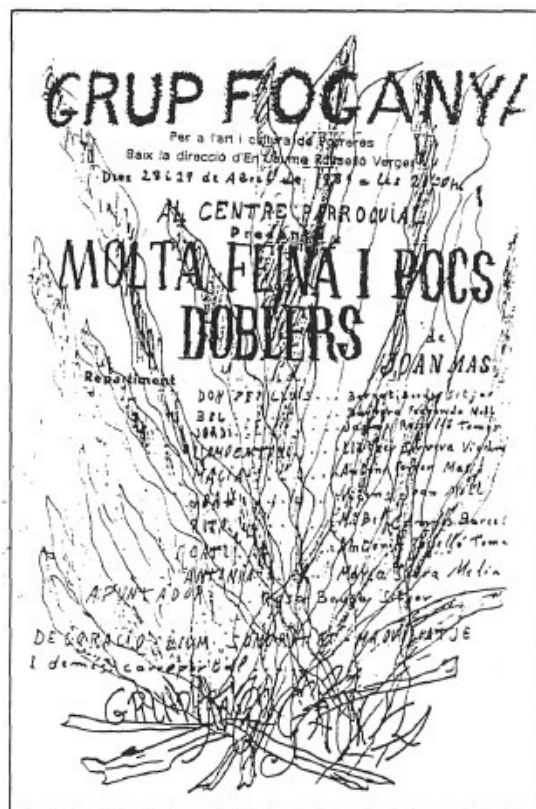
EL REI PEPET

Aquesta comèdia tenia un argument molt senzill: "un nin es pensà fill de pastor i resultà que fou Rei".

Érem molts d'actors; devíem ser una trentena. Aquesta obra la vàrem fer un estiu per Sant Roc i la va triar un servidor. No sé perquè, però ho vaig fer.

L'escenari era, com deia jo a Jaume, una "xapuça". La base de l'escenari, taulons; i les parets eren papers pintats amb paisatges i interiors de castells.

Per estrany que paresqui, va ser una comèdia on en els assajos no faltava molta gent (com sempre ha estat i era del que es queixava en Jaume, i amb raó). Sempre érem uns 20 i com que l'obra constava d'una trentena, no es pot considerar que hi faltàs molta de gent.

Hi ha una anècdota curiosa relacionada amb aquesta comèdia, com a totes, i va succeir enmig de l'escena, al final de l'obra. Si no record malament, va ser així: "El Marquès" (Montserrat Nicolau) havia perdut la seva espasa i la cercava per tot i jo li havia de dir "La meva vos bastarà?". L'anècdota va ser que no en duia i li vaig haver de dir "El ceptre vos bastarà?". Ja em direu de què li servia el ceptre per anar a una batalla.

Vicens Juan Moll

GENER: TROBADA DE DIMONIS A SA POBLA

CAVALCADA REIS-85

Per aquestes dates el Grup Foganya ja tenia cos i ànima pròpies. Els resultats de la Cavalcada d'aquest any foren espectaculars, l'Ajuntament de Porreres aconseguí que es poguessin confeccionar nous vestits pels Reis i el Grup Foganya amb en Jaume "Güia" de cap davanter realitzà una carrossa per cada Rei, més o manco a to amb l'origen de cada un d'ells.

Les carrosses es feren a la nau de n'Apol·lònia "Perdiu", on hi fa molt de fred per aquestes dates. Si no hagués estat, per les torrades, rialles i qualche empenyada, no n'haguéssim tret trellat.

El porrerencs alabaren molt la millorança de la cavalcada.

La Redacció

GENER DIA 6: ADORACIÓ ALS TRES REIS D'ORIENT

Grup Foganya

Per a l'art i la cultura de Porreres

baix la direcció d'en Jaume Rosselló Verger

Dia 6 de Gener de 1985 - A les 20'45 hores

A l'Església Parroquial de Porreres

Presenta

ADORACIÓ DELS TRES REIS D'ORIENT

de Missor Llorenç Moyà Gilibert de la Porrella

Repentiment

HERODES	ANTONI REGO SASTRE
MAJORDOMI	RICARD ANGEL GALTÍ ANTONS
SECRETARI	JUAN RAMON MOUT
GENERAL	RODOLFO ALICIA SASTRE
CITAT A	BERNAT BORDOV STAN
CITAT B	ANTONI SERRERA VEDRA
HELICION	JOSEP CERDA TOMAS
MAJOR	ANTONI FERRER MAS
BALTHAZAR	ANGEL OMERO VINY
CITAT 10	RICARD BORDOV TOMAS
CITAT 20	RICARD BORDOV TOMAS
CITAT 30	RICARD BORDOV TOMAS
CITAT 40	RICARD BORDOV TOMAS
CITAT 50	RICARD BORDOV TOMAS
CITAT 60	RICARD BORDOV TOMAS
CITAT 70	RICARD BORDOV TOMAS
CITAT 80	RICARD BORDOV TOMAS
CITAT 90	RICARD BORDOV TOMAS
CITAT 100	RICARD BORDOV TOMAS
CITAT 110	RICARD BORDOV TOMAS
CITAT 120	RICARD BORDOV TOMAS
CITAT 130	RICARD BORDOV TOMAS
CITAT 140	RICARD BORDOV TOMAS
CITAT 150	RICARD BORDOV TOMAS
CITAT 160	RICARD BORDOV TOMAS
CITAT 170	RICARD BORDOV TOMAS
CITAT 180	RICARD BORDOV TOMAS
CITAT 190	RICARD BORDOV TOMAS
CITAT 200	RICARD BORDOV TOMAS

ACOMPANYAMENT DE CORTESANES I SOLDATS

APUNTADOR

ROSA ROSA CERDA

PORRERES, Gener 85

MARÇ DIA 19: "SERRADA DE SA JAIA QUARESMA"

EL BOSC DE LA SENYORA ÀVIA

Aquesta obra la representàrem al Centre l'any 1985.

Personalment diré que va ser la primera comèdia en la que vaig intervenir. El que més record són els efectes visuals i sons de l'obra: quan el bosc s'encenia en flames i després una gran pluja l'apagava, per finalitzar així el primer drama que representà el Grup.

El resultat fou un gran èxit, ja que el públic disfrutà de l'obra malgrat que esperava una obra divertida, semblant a les que havíem representat sempre

Apol·lònia Cerdà Tomàs

GRUP FOGANYA

Per a l'Art i la Cultura de Porreres
dintre del Programa de les FESTES de S. ROC-85
amb el patrocini de l'Ajuntament

Presenta:

Dia 17 d'Agost
a les 22'30 h.
Al PATI de
l'ESCOLA NOVA

SA MADONA DU ES MANEIG

D'en PERE CAPELLÀ

Repartiment

Margalida	Bàrbara Fernando Moll	Temes	Miquel Rosselló Tomàs
Set	Antònia Rosselló Tomàs	Foquer	Pep Castells Moll
Felip	Llützer Servera Viedma	Pau	Antoni Ferrer Mas
Joannina	Maria Serra Melà	Don Miquel	Josep Cerdà Tomàs
Pere Antoni	Antoni Rigo Sastre	Gabriela	Apol·lònia Cerdà Tomàs
Ramon	Vicens Juan Moll	Fernando	Llützer Servera Viedma
Telesa	Bàrbara Prats Barceló	Pili	Maria Nicolau Melà
Gaspar	Jaume Rosselló Verger	Miquel de Soller	Bernat Bordoy Sitjar
Apuntador	Rosa Bauzá Cerdà	DIRECCIÓ	Jaume Rosselló Verger

VESTUARI: cadascú el seu-MAQUILLATGE: Antònia Mesquida Roig
MUSICA: Antoni Servera Viedma i Jaume Rosselló Tomàs
LLUM: Joan Mayol Gornals DECORATS: Un poc perhom
TOTA LA RESTA: Entre tot el grup FOGANYA

—GRUP FOGANYA—

Per a l'art i cultura de Porreres

—PRESENTA—

EL BOSC DE LA SENYORA AVIA

DE ALEXANDRE CUÉLLAR

Els dies 13 i 14 d'Abril a les 21:30 h.

AL CENTRE PARROQUIAL

—REPARTIMENT—

CATY	Maria Sagreras Juan
CON TONI	Miquel Angel Garí Prohens
CONYA FRANCISCA	Maria Nicolau Melà
BET MARIA	Antònia Rosselló Tomàs
JORDI	Antoni Rigo Sastre
MIQUEL	Jaume Rosselló Tomàs
PERE	Francisco Montserrat Vaquer
CONYA JOANA	Apol·lònia Cerdà Tomàs

APUNTADOR: Rosa Bauzá Cerdà

Traspunts: Pep Cerdà Tomàs, Miquel Barceló Ramon

Ajudants decoració: Bernat Bordoy Sitjar, Llützer

Servera Viedma, Antoni Ferrer Mas, Sebastià Mora

Estarellas, Joan Frau Font, Gabriel Mesquida Blanch

Miquel Rosselló Maquillatge: Antònia Mesquida Roig

Efectes de llum: Joan Mayol Gornals, Sebastià Mestre

Mora Vestuari: Elles

Música: Antoni Servera Viedma, Jaume Rosselló Tomàs

DIRECCIÓ: Jaume Rosselló Verger

PORRERES-1985

SA MADONA DU ES MANEIG

Amb un estol de gairebé quinze actors un dels quals era el nostre director, un setze d'agost de 1985 -Sant Roc- representàvem aquesta divertida peça teatral a l'Escola Nova.

Record que alguns d'ells ho feien per primera vegada, mentre els altres ja dúiem alguns anys redolant dins el Grup. Cada un va saber assumir bastant bé el seu propi paper. Contrastaven els vells senyors i donats de possessió amb els jovencells provinents de la capital. Entre els molts embrulls que l'obra exigia s'hi insertaven nombroses, bones i fresques rialles.

Josep Cerdà Tomàs

GENER DIA 5: "CAVALCADA REIS"

GENER: TROBADA DE DIMONIS A SANT LLORENÇ

NIT DE BRUIXES

Ens havia quedat molt bé; molta gent, que no vull anomenar per por de deixar-me algú, hi havia feta feina.

Era una casa molt vella amb la seva teulada autèntica, vigues podrides, aranyes que hi penjaven, genetes dessecades i moltes bruixes: unes damunt les teulades semblant prendre el vol; altres per dins la casa fent molt de truí, sobretot la que semblava "Bruixa Major", n'Antònia Perdigona, que cridava mentre preparava les pòcimes dins el gran calderó ple d'aigua bollint

que destacava enmig; i una música d'allò més estrident amb una veu tenebrosa que deia: "Cometa Halley, ses bruixes t'esperen".

La feinada que havíem feta ens va ser recompensada quan vàrem poder llegir al diari, a Ciutat: "Nit de bruixes, de Porreres".

A Manacor no tenguérem tanta sort; vàrem quedar segons dels darrers. Una bruixa de les teulades protestava i amb raó, quan li varen llançar una hamburguesa. Mentres, molta gent ens deia que érem els millors. Vàrem riure molt.

Una vegada més la genialitat d'en Jaume "Güia" va quedar reflectida en aquella carrossa.

Apol·lònia Julià

MARÇ DIA 6: "SERRADA DE SA JAIA QUARESMA"

.... arribat el dijous de la tercera setmana de quaresma, es feia una gran bulla la qual era esperada per tots els bergentells i al·lotons del nostre poble.

Dijous, dia 6 de Març 1986

DIA DE SA JAIA SERRADA

A les 20 h. a la plaça

Cerimònia de confessar i sentenciar, per després

SERRAR SA JAIA COREMA

ES JAI CARNAL

serà esbutzat per tots els nins assistents a l'acte.

Organitza: Comissió de Cultura de l'Ajuntament.

Patrocina: AJUNTAMENT DE PORRERES.

I la col·laboració especial de Jaume Rosselló Verger.

TOCATS DES BOLL

És una de les tantes comèdies que Joan Mas ha fet, amb el joc de la farsa, la il·lusió de la realitat sobre un cadafal, amb personatges grotescs i egoistes, sense oblidar mai el caire humanitari.

L'obra pretén, en certa manera, desmascarar les classes explotadores, certes famílies que oprimeixen els seus membres desvalguts (dèbils mentals, persones que no han tingut sort en el matrimoni,...), aquells que porten els seus parents al manicomi per treure's de davant o per l'herència; el capellans que abusen dels seus subordinats i els metges o directors de clíniques privades que fan negocis fabulosos a costa dels desgraciats que cauen a les seves mans.

L'escenari estava dividit en dues parts: a la dreta un despatx i a l'esquerra un jardí. La comèdia resultà molt entretinguda i graciosa, cosa que féu que la gent, tan actors com col·laboradors i públic es divertí molt.

La Redacció

ES NIRVIS DE SA NEBODA

Quan el sempre recordat Jaume "Güia" em va demanar que fes d'apuntador a la comèdia "Es nirvis de sa neboda" (era l'any 1986), li vaig dir que no, perquè jo ni tan sols anava mai al teatre, però ell em va insistir i vaig acabar dient-li que sí. I ara n'estic content d'això, perquè de la seva mà vaig entrar dins un món nou que desconeixia: el món del teatre, i el vaig trobar fascinant.

Fer d'apuntador és fàcil i tot consisteix en conèixer bé l'obra i seguir el text atentament, esperant que qualche actor no se'n recordi de la frase i tot d'una dir-li. Malgrat tot, també té les seves dificultats: per exemple, me'n record un dia que entre acte i acte un del públic em

GRUP FOGANYA

Per a l'Art i la Cultura de Porreres

PRESENTA

Dies 25, 26 i 27 d'Abril, a les 21'30 hores.

AL PRINCIPAL CINEMA

TOCATS DES BOLL

De'n Joan Mas

REPARTIMENT

PEP	Bernat Bordoy Sitjar
TRUDI	Antònia Nicolau Sastre
PARE RIUTORT	Vicens Joan Moll
XIM HORRAC	Francesc Servera Mora
DONYA RAMON	Jaume Martorell Mesquida
MARGALIDA	Apol·lònia Cerdà Tomás
MENONS	Antonia Rosselló Tomás
DOCTOR NADAL	Gabriel Gornals Rigo

APUNTADOR: Josep Cerdà Tomás

DIRECCIÓ a càrrec de JAUME ROSSELLÓ VERGER

VESTUARI: Col·lecció el vent - MAQUILLATGE: Antònia Mesquida Rigo
MÚSICA I MONITORIAT: Jaume i Antònia - LUMI: Joan Martí Guals
DECORAT: Gerardo Serrano García - FOTIL·LIT·LIT: Erola Tena i el GRUP FOGANYA

Amb la Col·laboració de

CAJA DE BALEARES
"SA NOSTRA"

va dir que no apuntàs tan fort perquè em sentien pels altaveus, i trenta segons més tard un actor em demanava que apuntàs més fort perquè ells no em sentien. O aquell any a l'Escola Nova que amb una mà aguantava el llibre per apuntar si era necessari, i amb l'altra em llevava de damunt un caramull de formigues que m'havien confós amb una autopista.

De tota manera, els moments bons i divertits sempre superaven els dolents o avorrits; i per això estic segur d'una cosa: no sé si tornaré fer comèdies altra vegada, però el que sí sé és que sempre m'agradarà el món del teatre, i això li dec a n'en Jaume

Falta firma

GRUP FOGANYA

Per a l'Art i la Cultura de Porreres

Dia 17 d'Agost, a les 21:30 hores, al Pati de l'Escola Nova.

Dins el programa de les Festes de Sant Roc 1986, i
amb el Patrocini de l'Ajuntament,

PRESENTA:

ES NIRVIS DE SA NEBODA

de Josep M. Tous i Maroto

Direcció: Jaume Rosselló Verger

REPARTIMENT:

Magdalena	Apollonia Cerdà Tàmas	Miquel	Gabriel Gornals Rigo
Tamara	Antònia Rosselló Tàmas	Paco	Apollonia Julià Panizo
Tamara	Apollonia Julià Panizo	Marta	Marta Escoda Trabat
Trinidad	Jaume Martorell Mesquida	Marta	Pep Cerdà Tàmas
D. Francisco	Antoni Rigo Sastra	Christ	Pep Castell Mall
L'ama de Tàmas	Miquel Rosselló Tàmas	Marta	Jaume Martorell Mesquida
Madona	Maria Bel Campos Beceló	Apuntador	Gregori Barceló Márquez

Vestuari: Modes d'avui. • **Perruqueria:** Pentinats d'ahir. • **Maquillatge:** Pintures de sempre.

Música i sonoritat: Menys tenues que no se sent.

Il·luminació: A les festes no s'hi veu. • **Decorats:** De poca i lleu.

Antònia Mesquida Rigo, Joan Magot Gornals, Jaume Rosselló Tàmas, Germans Serera García, Empress, Accionistes i altres Representacions. **Tot ho fa el Grup Foganya.**

Amb la col·laboració de **CAIXA D'ESTALVIS DE LES BALEARS**

¡Molts d'èxits!

Porreres, Sant Roc 1986.

NOVEMBRE DIA 30: FALLA FESTA PAGESA

ESTATUTS GRUP FOGANYA

Érem un petit nombre de joves amb en Jaume Rosselló i Verger al davant, amb moltes ganes de fer coses fructuoses dins el món cultural porrerenc. Vàrem començar amb una comèdia, revivint tradicions, seguint en carrosses, excursions, etc.

Cada vegada el nombre de participants anava augmentant, amb molta d'il·lusió i esperança d'anar agafant força, fins que a l'any 1986, per assumptes burocràtics, poder actuar en nom propi i estar legalment constituïts, vàrem decidir confeccionar els Estatuts. Era una passa molt delicada perquè havíem de marcar unes normes a seguir: drets, obligacions, funcionament, etc., que, si hagués estat necessari a l'hora d'aplicar-los, havien d'estar molt clars per facilitar la seva aplicació; aleshores la tasca no va ésser gens fàcil i, després de mirar estatuts de diverses entitats i tenir canvis d'impressions amb altres persones, ens vàrem disposar a preparar un Projecte d'Estatuts, el qual vàrem presentar davant la Delegació del Govern a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, aprovant-se el dia 11 de novembre de l'any 1986. Una vegada aprovats es va tractar d'omplir un calendari d'activitats i pujar el més alt possible el nom del Grup Foganya dins el món cultural i artístic, cosa que s'ha aconseguit amb el nostre amic Jaume de director.

En el temps de la meva presidència no va ésser necessari aplicar els Estatuts, però havíem de lluitar per la seguretat i el bon funcionament del Grup, creient convenient revisar-los. Concretament, en la Junta Ordinària de dia 25 d'agost de 1988, el primer punt de l'ordre del dia va ésser la revisió dels Estatuts, acordant la rectificació de dos articles que, al final, no vàrem rectificar degut al maneig que això ens havia de dur, pel que decidírem no tocar-los fins a la pròxima revisió, per si hi hagués més articles que, amb el temps, ho requirissin i valgués més la pena la seva rectificació amb el treball que això ocasionava.

A la llista de socis hi ha dues classes de socis fundadors: Fundadors Antics i Fundadors. Els Fundadors Antics som els qui vàrem començar amb la comèdia "Sa Padrina", mentre que els Fundadors són els socis que hi havia a l'hora de redactar els Estatuts. En Jaume era un Fundador Antic i, més que això, era el pare del Grup Foganya, ell el va fer néixer, ell el va fer pujar fins al més alt, sempre va comptar amb l'ajuda dels seus, dels qui estimam el Grup de veres. Jo mateix no sé el compte de vegades que al llarg de la vida del Grup va venir a comentar-me "com faries això o com no". Record la darrera vegada que vengueres, eren quasi els darrers dies de la teva vida i encara hi ha vegades que me pareix veure't entrar a la fusteria i tot se converteix amb una espècie de somni, i és que encara que fossis molt caparrut, no feies res sense comentar-ho abans i ara mos has deixat inesperadament baixant el teló del teu Acte Final. És un fet mal d'acceptar però, encara que se'n van ses persones, queden ses obres.

Seguirem amb entusiasme com a tú t'hagués agradat.

Jaume, descansa amb pau.

Bernat Bordoy i Sitjar

Ex-President Grup Foganya

